

Nguyệt san

Người Việt Illinois

Tháng Sáu, 2023 - Số 471

THÔNG TIN
VĂN HÓA
SINH HOẠT
CỘNG ĐỒNG

Kỷ Niệm
NGÀY QUÂN LỰC VNCH 19.6

VIETNAMESE COMMUNITY MAGAZINE

JUNE, 2023 - ISSUE 471

VĂN PHÒNG LUẬT SƯ - ATTORNEY

EUGENE HARDIMAN

(773) 800-8830

PHỤC VỤ CỘNG ĐỒNG VIỆT TRÊN 30 NĂM

SERVING THE VIETNAMESE COMMUNITY FOR 30 YEARS

Tham Khảo Miễn Phí

FREE Consultation

- Tai nạn xe cộ / Chấn thương
- Trượt té chấn thương
- Hợp đồng kinh doanh và tranh chấp
- Các giao dịch quốc tế

- *Automobile Accident Injuries*
- *Fall Down Accident Injuries*
- *Business Contracts and Disputes*
- *International Transactions*

* Được giới thiệu bởi

Highly recommended by:

- Hoan Huynh, IL State Rep.
- Sam Trinh/Tai Nam Market
- Jerry Huy Tran, CPA
- Paul Dinh Nguyen/EA/TTT Proexpert
- Tao Chen/CEO YTO Express VN
- Kelly Pham/VICI Law Firm, VN.
- Tuan Vo/CEO Bao Gia Khanh, VN
- Giang Hoang/CEO Hanoi Asset Mgmt.VN.

* Contact: Marketing Manager;

KELLY VO

Email: kellyanhvo@gmail.com

773.800.8830 / 773.600.4498

OFFICES:

5026 N. Broadway St., Chicago, IL 60640

535 N. Michigan Ave.- Suite 3105 Chicago, IL 60611

Người Việt ILLINOIS

Nguyệt San THÔNG TIN . VĂN HÓA
SINH HOẠT CỘNG ĐỒNG
do
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
Chủ trương

Chủ Nhiệm/ Chairman

Chủ Tịch HĐQT: Thảo(Duckie)Huỳnh

Chủ Bút/ Editor-in-Chief

Francis C. Khuc

Cộng tác thường trực/ Contributions

Phạm Thành Châu, Trần Trung Đạo,
Trọng Đạt, cố Bs.Nguyễn Ý Đức
Phan Nhật Nam, Huy Phương (đã mất),
Đỗ Văn Phúc, Phó tế Ng. Mạnh San,
Tina Trần, Tưởng Năng Tiến, Huy Vũ
và một số thân hữu,
với sự đóng góp của toàn thể Nhân viên.

Diểm Tin Tức/ News Compilers

Châu Văn, Phạm Tiến Liễu

Quảng cáo / Liên lạc / Tài Ngân

Shara Châu

Thư từ, bài vở, ngân phiếu xin gửi:

Letters, Articles, Contributions, Checks can be sent to:

Vietnamese Association of Illinois

5110 N. Broadway, Chicago, Illinois 60640

Tel: (773) 728- 3700 - Fax: (773) 728-0497

Email: infovai@hnvi.org

or shara.chau@hnvi.org

website: www.hnvi.org

**BÀI VỞ, QUẢNG CÁO HỖ TRỢ
XIN VUI LÒNG GỬI VỀ
TRƯỚC
NGÀY 15 MỖI THÁNG**

TRONG SỔ NÀY

Số 471 - Tháng 6 , Năm 2023

• Chương trình của HNV phục vụ cộng đồng	3
• Tin Thế Giới (PTL)	12
• Tin Hoa Kỳ (PTL)	19
• Tin Việt Nam (PTL)	25
• Tin Chicago (Châu Văn)	30
• Ngày Quân Lực VNCH...(Long Điền)	34
• Trang Tạp ghi của Huy Phương	38
• Thời phản động (Tưởng Năng Tiến)	40
• Cái chết của một dân tộc (Giao Thanh Phạm)	43
• Nước tôi Dân tôi (Jo. Vĩnh Sa)	46
• Trận oanh tạc cuối 1972 (Trọng Đạt)	51
• Cây Nhân sinh (Truyện Phạm Thành Châu)	56
• Không tin cũng phải tin (Đỗ Duy Ngọc)	61
• Ăn bớt (Gã Siêu)	63
• Trang Cao Niên	67
• Chuyện con Éch (Chris Phan)	68
• Trang Y tế Bảo vệ Sức Khỏe (Bs. Ng. Ý Đức)	70
• Trang Pháp Luật Thực Dụng (Phó tế San)	73
• Chuyện Khai Thuế (Ls. Lyly Nguyễn)	75
• Giọng Hát “Đẹp” (Đỗ Văn Phúc)	78
• Truyện của Ngâu (Lâm Chương)	80
• Nguyễn Thị Di Tản (Hoàng Thị Tố Lang)	83
• Niệm hương Ngày Quân Lực	86
• Trang hỗ trợ các Chương trình của HNV	89
• Hỗ trợ Quảng cáo	93

Kỷ Niệm Ngày Quân Lực 19/6:

Luôn ghi nhớ và tri ân sự hy sinh vô bờ bến của những chiến sĩ Việt Nam Cộng Hoà trong cuộc chiến bảo vệ lý tưởng Tự Do cho quê hương, cho dân tộc.

Xin thấp nén hương lòng tưởng nhớ các chiến sĩ đã bỏ mình trong lao tù cộng sản, đã nằm xuống trong lòng đất mẹ, hay gửi nắm xương tàn nơi đất khách quê người.

CHƯƠNG TRÌNH CHĂM SÓC CAO NIÊN

Chương trình chăm sóc người cao niên được thiết lập bởi chính phủ lưu tâm, đãi ngộ quý cao niên công dân trên 60 tuổi già yếu, bệnh tật, sống neo đơn nhằm cung cấp những dịch vụ chăm sóc sức khỏe, và giúp đỡ việc nhà để quý vị vẫn có thể tiếp tục sống độc lập và an toàn ở nhà tại nhà hoặc cùng người thân và duy trì các sinh hoạt yêu thích của mình.

Chương trình bảo dưỡng cộng đồng cung cấp các dịch vụ chăm sóc người cao niên căn bản cho những quý vị nào ghi danh vào chương trình và đạt được đủ điều kiện yêu cầu. Chương trình này là một trong những dịch vụ quan trọng phục vụ tại gia và cộng đồng căn cứ theo dịch vụ của Medicaid.

Chúng tôi sẵn sàng làm thủ tục cho Quý Cao Niên có nhu cầu trong thời gian ngắn nhất:

Muốn thụ hưởng dịch vụ chăm sóc tại gia, quý vị cao niên cần:

- 60 tuổi trở lên;
- Có quốc tịch Hoa Kỳ, hay thường trú;
- Cư ngụ tại Illinois trong thời gian xin dịch vụ;
- Sức khỏe yếu kém hay bệnh tật, có nhu cầu giúp đỡ việc nhà và phụ giúp việc cá nhân;
- Đang hưởng trợ cấp SSI, có thẻ khám bệnh Medicare, Medicaid;
- Tài sản không quá \$17,500 đô la;
- Được bác sĩ chấp thuận cho hưởng dịch vụ;

Xin vui lòng liên lạc: ► ► ►

Cô NGUYEN TRAN

Email: nguyen.tran@hnvi.org

(309) 388-2137

Vùng Chicago, Cook County & Skokie:

5110 N. Broadway St.

Chicago, IL 60640

Điện thoại: (773) 728-3700

Fax: (773) 728-0497

Vùng DuPage, Kane & Will:

640 E. St. Charles Rd., Ste 200

Carol Stream, IL 60188

Điện thoại: (773) 728-3700 x 118

Fax: (331) 806-3155

TƯƠNG TRỢ LÃN NHAU TRÊN ARGYLE

THỰC PHẨM VÀ ĐỒ DÙNG VỆ SINH MIỄN PHÍ

13/06/23
27/06/23

11/07/23
25/07/23

CỨ MỖI HAI TUẦN
MỘT LẦN
VÀO NGÀY THỨ BA
LÚC 12 GIỜ TRƯA

**5110 N Broadway St
Chicago IL 60640**

Dành ưu tiên cho người lớn tuổi và khuyết tật.
Xin vui lòng mang khẩu trang và giữ khoảng cách với người chung quanh

hnvi.org

(773) 728-3700

b.batts@hnvi.org

linh.le@hnvi.org

COMMUNITY EMPOWERMENT LEGAL CLINIC

Every other Tuesday
9:00am - 5:00pm
VIETNAMESE ASSN. OF IL
5110 N. Broadway St.
Chicago, IL 60640

DO YOU NEED LEGAL AID?

We offer free or low-cost legal consultation, assistance, or representation for a wide range of issues including:

- Immigration
- Family law
- Housing
- Employment
- Criminal records

For more information or to schedule an appointment, contact:

773 . 728 . 3700
j.arellano@hnvi.org

COMMUNITY EMPOWERMENT LEGAL CLINIC

Mỗi Thứ Ba cách nhau
9:00am - 5:00pm
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
5110 N. Broadway St.
Chicago, IL 60640

OPEN
TO **ALL**

QUÝ VỊ CẦN TRỢ GIÚP VỀ PHÁP LÝ?

Chúng tôi cung cấp các dịch vụ pháp lý
MIỄN PHÍ hoặc CHI PHÍ THẤP, bao gồm:

- Định cư
- Luật Gia đình
- Nhà cửa
- Việc làm
- Hồ sơ tội phạm

Cần biết thêm chi tiết hay đặt lịch hẹn, xin liên lạc:

773 . 728 . 3700

j.arellano@hnvi.org

IMMIGRATION PROGRAM

CHƯƠNG TRÌNH DI TRÚ

Phục Vụ Tại Văn Phòng

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - CHICAGO

NHẬP TỊCH (NATURALIZATION)

ĐỔI THẺ XANH (GREEN CARD RENEWAL)

XIN GIẤY PHÉP LÀM VIỆC (EMPLOYMENT AUTHORIZATION)

THAY ĐỔI ĐIỀU KIỆN THƯỜNG TRÚ (REMOVAL CONDITIONS)

XIN GIẤY THÔNG HÀNH (TRAVEL DOCUMENT)

ĐIỀU CHỈNH TÌNH TRẠNG DI TRÚ (ADJUSTMENT STATUS)

BẢO LÃNH THÂN NHÂN (FAMILY PETITION)

YÊU CẦU TRUY XUẤT THÔNG TIN HỒ SƠ DI TRÚ (FOIA REQUESTS)

LÝ LỊCH FBI (FBI PRINTS)

DỊCH THUẬT (TRANSLATION SERVICES)

PLEASE CALL TO MAKE AN APPOINTMENT
XIN VUI LÒNG LIÊN LẠC VÀ ĐẶT LỊCH
HẸN:

Thứ hai-Thứ năm / Monday-Thursday

9am- 5pm

(773) 728-3700

vaiappointments@hnvi.org

Scan to make an
appointment:

Quét mã để tạo cuộc hẹn:

Hội Người Việt Illinois - Văn Phòng CHICAGO
5110 N Broadway St.
Chicago, IL 60640

IMMIGRATION PROGRAM

CHƯƠNG TRÌNH DI TRÚ

Phục Vụ Tại Văn Phòng

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - DUPAGE

NHẬP TỊCH (NATURALIZATION)

ĐỔI THẺ XANH (GREEN CARD RENEWAL)

XIN GIẤY PHÉP LÀM VIỆC (EMPLOYMENT AUTHORIZATION)

THAY ĐỔI ĐIỀU KIỆN THƯỜNG TRÚ (REMOVAL CONDITIONS)

XIN GIẤY THÔNG HÀNH (TRAVEL DOCUMENT)

ĐIỀU CHỈNH TÌNH TRẠNG DI TRÚ (ADJUSTMENT STATUS)

BẢO LÃNH THÂN NHÂN (FAMILY PETITION)

YÊU CẦU TRUY XUẤT THÔNG TIN HỒ SƠ DI TRÚ (FOIA REQUESTS)

LÝ LỊCH FBI (FBI PRINTS)

DỊCH THUẬT (TRANSLATION SERVICES)

PLEASE CALL TO MAKE AN APPOINTMENT

XIN VUI LÒNG LIÊN LẠC VÀ ĐẶT LỊCH

HẸN:

Thứ hai-Thứ năm / Monday-Thursday

9am- 5pm

(630) 480-0224

ngoc.le@hnvi.org

Hội Người Việt Illinois - Văn Phòng DUPAGE
640 E. St. Charles Rd., Suite 200
Carol Stream, IL 60188

Nếu Quý vị đã:

- Là THƯỜNG TRÚ NHÂN ít nhất là 4 năm 9 tháng?
- KẾT HÔN VỚI CÔNG DÂN MỸ, và là THƯỜNG TRÚ NHÂN ít nhất là 2 năm 9 tháng?

Quý vị đã hội đủ điều kiện tối thiểu để NỘP ĐƠN XIN NHẬP TỊCH MỸ!

If you...

- have been a Legal Permanent Resident for at least 4 years and 9 months?
- married to a US Citizen, and have been a Legal Permanent Resident for at least 2 years and 9 months?

You are eligible for US CITIZENSHIP!

Hội Người Việt sẽ giúp Quý vị thiết lập mọi thủ tục cần thiết từ điền đơn đến các dịch vụ dịch thuật với Sở Di Trú (USCIS).

• VAI will guide you through the Naturalization process, assist paperwork and translation services with USCIS.

Muốn biết thêm chi tiết, vui lòng liên lạc:

For more information, please contact:

CHICAGO OFFICE

(815) 770-5261

DUPAGE OFFICE

(779) 601-4368

CÁC MỐC THỜI GIAN CHO ĐƠN XIN NHẬP TỊCH N400

01

GIẤY XÁC NHẬN HỒ SƠ

KHOẢNG 2-3 TUẦN SAU KHI ĐƠN N400 ĐƯỢC GỬI ĐI, QUÝ VỊ SẼ NHẬN ĐƯỢC MỘT GIẤY XÁC NHẬN TỪ SỞ DI TRÚ, CÒN ĐƯỢC BIẾT LÀ FORM I-797C, NOTICE OF ACTION. GIẤY XÁC NHẬN NÀY SẼ CÓ THÔNG TIN VỀ 10 MÃ SỐ HỒ SƠ (RECEIPT NUMBER) MÀ QUÝ VỊ CÓ THỂ DÙNG ĐỂ THEO DÕI TÌNH TRẠNG HỒ SƠ CỦA MÌNH TẠI TRANG:

[HTTPS://EGOV.USCIS.GOV/CASESTATUS/LANDING.DO](https://egov.uscis.gov/casestatus/landing.do)

02

GIẤY HẸN LẦN TAY

KHOẢNG 0-3 TUẦN SAU KHI NHẬN ĐƯỢC GIẤY XÁC NHẬN HỒ SƠ, QUÝ VỊ SẼ NHẬN ĐƯỢC THƯ THÔNG BÁO LẦN TAY, ĐÂY LÀ LỊCH HẸN CHO VIỆC LẦN TAY, CHỤP ẢNH, VÀ CHỮ KÝ ĐIỆN TỬ. THƯ NÀY SẼ CÓ THÔNG TIN CHI TIẾT VỀ CÁC GIẤY TỜ QUÝ VỊ CẦN MANG THEO CHO BUỔI HẸN. NẾU SỞ DI TRÚ CÓ THỂ TÁI SỬ DỤNG THÔNG TIN LẦN TAY TRƯỚC ĐÂY CỦA QUÝ VỊ, HỌ SẼ MIỄN LẦN TAY VÀ GỬI THƯ THÔNG BÁO CHO QUÝ VỊ BIẾT.

03

THỜI GIAN CHỜ ĐỢI VÀ HỌC BÀI

SAU KHI LẦN TAY (HOẶC ĐƯỢC MIỄN LẦN TAY), QUÝ VỊ PHẢI CHỜ CHO ĐẾN KHI SỞ DI TRÚ XẾP LỊCH HẸN PHÒNG VẤN. TRONG KHI CHỜ ĐỢI, QUÝ VỊ CẦN PHẢI CHUẨN BỊ, HỌC BÀI CHO PHẦN THI TIẾNG ANH VÀ CÁC CÂU HỎI DẪN SỰ. NẾU CẦN ĐĂNG KÝ CÁC LỚP LUYỆN THI, QUÝ VỊ CÓ THỂ LIÊN HỆ VỚI ANH [MATT SMALL](mailto:MATT.SMALL@HNVI.ORG) QUA SỐ (708) 603-0396 HOẶC EMAIL MATT.SMALL@HNVI.ORG

NẾU QUÝ VỊ THAY ĐỔI ĐỊA CHỈ SAU KHI NỘP ĐƠN XIN NHẬP TỊCH, QUÝ VỊ PHẢI CẬP NHẬT ĐỊA CHỈ MỚI VỚI SỞ DI TRÚ. QUÝ VỊ CÓ THỂ CẬP NHẬT ĐỊA CHỈ TẠI TRANG [HTTPS://EGOV.USCIS.GOV/COA/DISPLAYCOAFORM.DO](https://egov.uscis.gov/coa/displaycoaform.do)

XIN THÔNG BÁO CHO CHÚNG TÔI BIẾT NẾU QUÝ VỊ CÓ BẤT KÌ THAY ĐỔI NÀO.

04

LỊCH HẸN PHÒNG VẤN

KHOẢNG 3-14 THÁNG SAU KHI NỘP ĐƠN, QUÝ VỊ SẼ NHẬN ĐƯỢC GIẤY THÔNG BÁO PHÒNG VẤN. GIẤY HẸN NÀY THƯỜNG ĐƯỢC GỬI TỪ 1-2 THÁNG TRƯỚC BUỔI HẸN. TẠI BUỔI PHÒNG VẤN, NHÂN VIÊN DI TRÚ SẼ HỎI QUÝ VỊ CÁC THÔNG TIN TRÊN ĐƠN NHẬP TỊCH VÀ KIỂM TRA KHẢ NĂNG TIẾNG ANH VÀ AM HIỂU DẪN SỰ CỦA QUÝ VỊ.

NẾU QUÝ VỊ KHÔNG VƯỢT QUA PHẦN THI, QUÝ VỊ SẼ ĐƯỢC PHÒNG VẤN LẠI LẦN HAI VÀ ĐÂY CŨNG LÀ CƠ HỘI CUỐI CÙNG. BUỔI PHÒNG VẤN LẦN HAI THƯỜNG SẼ ĐƯỢC LÊN LỊCH TRONG VÒNG 1-3 THÁNG.

05

TUYÊN THỆ

NẾU QUÝ VỊ VƯỢT QUA BUỔI PHÒNG VẤN VÀ CÁC BÀI KIỂM TRA, QUÝ VỊ SẼ ĐƯỢC LÊN LỊCH CHO BUỔI TUYÊN THỆ NHẬP TỊCH. TUYÊN THỆ SẼ ĐƯỢC LÊN LỊCH TỪ VÀI NGÀY, VÀI TUẦN, CHO ĐẾN VÀI THÁNG SAU PHÒNG VẤN. SAU KHI TUYÊN THỆ, QUÝ VỊ SẼ NHẬN ĐƯỢC GIẤY CHỨNG NHẬN NHẬP QUỐC TỊCH.

THÔNG BÁO YÊU CẦU BỔ SUNG GIẤY TỜ & BẰNG CHỨNG

TRONG MỘT VÀI TRƯỜNG HỢP, SỞ DI TRÚ CÓ THỂ YÊU CẦU QUÝ VỊ BỔ SUNG THÊM THÔNG TIN TRƯỚC HOẶC SAU BUỔI PHÒNG VẤN. NẾU QUÝ VỊ NHẬN ĐƯỢC CÁC THÔNG BÁO YÊU CẦU BỔ SUNG GIẤY TỜ (NOTICE OF CONTINUANCE & REQUESTS FOR EVIDENCE), QUÝ VỊ PHẢI PHẢN HỒI TRONG KHUNG THỜI GIAN YÊU CẦU.

TRƯỚC KHI QUÝ VỊ NỘP ĐƠN XIN NHẬP TỊCH, ĐỂ TRÁNH HỒ SƠ BỊ KÉO DÀI, TRÌ TRỆ, VIỆC CHẮC CHẴN RẰNG NHỮNG THÔNG TIN HAY GIẤY TỜ (BAO GỒM CÁC GIẤY TỜ HÌNH SỰ) MÀ QUÝ VỊ CUNG CẤP LÀ CHÍNH XÁC VÀ ĐẦY ĐỦ RẤT QUAN TRỌNG.

Người Việt ILLINOIS

Vietnamese Community Magazine

NGƯỜI VIỆT ILLINOIS do Hội Người Việt thực hiện phát hành hàng tháng, ngoài việc phát huy văn học, nghệ thuật còn có mục đích cung cấp tin tức, các sinh hoạt cộng đồng tại Chicago và hải ngoại, thông báo các chương trình và dịch vụ xã hội của Hội – Bài của các tác giả cộng tác không nhất thiết là quan điểm của Hội. – Bài được đăng hay không sẽ không hoàn trả bản thảo – Tòa soạn dành quyền cắt bỏ, sửa chữa và nhuận sắc lại bản thảo nếu cần.

The **NGUOI VIET ILLINOIS** is published monthly by the Vietnamese Association of Illinois (VAI). Along with developments in Vietnamese art and literature, the **NGUOI VIET ILLINOIS** also provides local news; community activities in the Chicagoland area, the United States and overseas. It also updates information of extensive programs and its social services.

The viewpoint expressed in the articles written by contributors do not always reflect that of VAI's. Material submitted, published or not, will not be returned to sender. VAI reserves the right to edit and revise accordingly.

GIÁ BIỂU QUẢNG CÁO

Advertising Rates

Trang Trắng Đen (BW Pages)

1/8	1/4	1/2	1
\$25	\$50	\$80	\$150

Trang màu (Colored pages)

Inside cover: \$300
Outside back cover: \$400

Muốn nhận được báo hàng tháng, xin gửi \$50 bưu phí cho một năm 12 số.
To receive **NGƯỜI VIỆT ILLINOIS**
Please send for one year subscriptions:
First Class: \$50

BẢN TIN

Tổng Hợp:

• CHÂU VĂN • VIỆT TIẾN •

TIN THẾ GIỚI

NGA ĐƯA XE TĂNG T-14 ARMATA MỚI NHẤT VÀO CUỘC XÂM LƯỢC UKRAINE

MOSCOW, Nga (NV) – Nga bắt đầu đưa loại T-14 Armata mới nhất vào chiến trường xâm lược Ukraine, “tuy nhiên vẫn chưa sử dụng xe tăng chủ lực này trong những hoạt động tấn công trực tiếp,” theo Reuters.

Hãng thông tấn nhà nước RIA cho biết

những xe tăng này được trang bị thêm lớp bảo vệ bên sườn và tổ lái xe tăng lái phải trải qua quá trình “hợp tác chiến đấu” tại những cơ sở huấn luyện ở Ukraine.

Những chiếc T-14 được trang bị tháp pháo không người lái. Tổ lái xe điều khiển từ xa từ “một khoang bọc thép biệt lập nằm ở phía trước thân xe tăng.” Tốc độ tối đa trên đường cao tốc của xe đạt 80km (50 dặm) một giờ.

Hồi Tháng Giêng, các nguồn tin tình báo Anh cho biết lực lượng Nga ở Ukraine miễn cưỡng chấp nhận đợt xe tăng đầu tiên vì “phẩm chất kém.” Họ nhận định việc triển khai T-14 có thể là “quyết định rủi ro cao” với Nga, chủ yếu nhằm để tuyên truyền, và dường như các chỉ huy Nga không tin tưởng đưa loại xe tăng này vào chiến trường. Tình báo Anh kết luận rằng đây là một dự án mất 11 năm phát triển, nhưng bị trì hoãn, giảm quy mô đội xe và xuất hiện nhiều vấn đề trở ngại trong quá trình sản xuất.

Tin tức từ truyền thông Nga cho thấy mẫu T-14 lần đầu được công bố vào năm 2015. Ban đầu Điện Kremlin đặt hàng 2,300 chiếc cho đến năm 2020, nhưng sau này kéo dài đến 2025.

Trong khi đó hồi Tháng Mười Hai, 2021, hãng thông tấn Interfax đưa tin tập đoàn nhà nước Rosster đang bắt đầu sản xuất 40 xe tăng, dự trữ bàn giao vào cuối năm 2023. (MPL) [kn]

TRUNG QUỐC PHẢN ĐỐI CÁC HOẠT ĐỘNG TRAO ĐỔI QUÂN SỰ ĐÀI LOAN-MỸ

ĐÀI BẮC, Đài Loan (NV) – Trung Quốc đưa ra khuyến cáo về những mối hợp tác liên tục giữa Mỹ và Đài Loan khi xuất hiện tin cho biết Mỹ gửi giới chức đến hỗ trợ đào tạo quân đội Đài Loan, cũng như một phái đoàn các nhà thầu quốc phòng sẽ đến thăm hòn đảo này, theo tin AP.

Phát biểu tại họp báo hằng tuần ở Bắc Kinh, bà Zhu Fenglian, phát ngôn viên Văn Phòng Đài Loan của Trung Quốc, tuyên bố: “Chúng tôi kiên quyết phản đối việc Mỹ có bất kỳ hình thức liên lạc chính thức hoặc quân sự nào với khu vực Đài Loan của Trung Quốc.”

Đài Loan và Trung Quốc chia cắt vào năm 1949 vì nội chiến. Đài Loan chưa bao giờ là một phần của Trung Quốc, tuy nhiên Bắc Kinh tuyên bố có nghĩa vụ phải thống nhất hòn đảo này với đại lục, thậm chí bằng vũ lực nếu cần thiết.

Chính phủ của Chủ Tịch Tập Cận Bình triển khai chiến đấu cơ và oanh tạc cơ với số lượng ngày càng tăng ở khu vực gần Đài Loan, cũng như bắn hỏa tiễn ra biển nhằm đe dọa đảo quốc.

Trong tháng này, truyền thông Đài Loan đưa tin Mỹ gửi 200 quân nhân, chủ yếu là Thủy Quân Lục Chiến, đến hỗ trợ huấn luyện quân đội Đài Loan. Bộ Quốc Phòng Đài Loan không phủ nhận cũng không xác nhận thông tin này.

Ngoài ra, phái đoàn gồm gần 25 nhà thầu quốc phòng sẽ đến thăm Đài Loan vào tuần tới, một sự kiện được tổ chức bởi Hội Đồng Doanh Nghiệp Mỹ - Đài Loan.

Các bên sẽ thảo luận về việc cùng sản xuất máy bay không người lái và đạn dược tại Đài Loan

Trước thông tin này, bà Zhu cáo buộc “các nhà thầu quốc phòng Mỹ đang cố tình kích động đối đầu hai bên bờ eo biển Đài Loan để tận dụng cơ hội kiếm lợi.”

Mỹ không chính thức công nhận chính phủ Đài Loan, nhưng có nghĩa vụ cung cấp vũ khí và các hỗ trợ an ninh lẫn chính trị để đảo quốc tự vệ. Căng thẳng gia tăng khi Trung Quốc liên tục điều chiến đấu cơ và tàu hải quân đến gần hòn đảo này gần như hằng ngày, đặc biệt để đáp trả những cuộc gặp gỡ chính trị giữa Mỹ và Đài Loan.

Hồi đầu tháng, Trung Quốc tổ chức các cuộc tập trận quân sự quy mô lớn mô phỏng một cuộc tấn công vào những mục tiêu chính ở Đài Loan. Đây được xem là đòn trả đũa cho cuộc gặp giữa bà Thái Anh Văn, tổng thống Đài Loan và ông Kevin McCarthy, chủ tịch Hạ Viện Mỹ tại California vừa qua. (MPL) [kn]

TALIBAN TIÊU DIỆT KẸ CHỦ MƯU VỤ ĐÁNH BOM GIẾT CHẾT 13 LÍNH MỸ

WASHINGTON, DC (NV) – Người bị cáo buộc chủ mưu lên kế hoạch đánh bom vào Tháng Tám, 2021, tại phi trường Kabul, Afghanistan, giết chết 13 quân nhân Hoa Kỳ và ít nhất 170 người Afghanistan, đã bị lực lượng Taliban tiêu diệt “trong những tuần gần đây,” theo giới chức Mỹ nói với đài truyền hình ABC News.

Một giới chức cấp cao của chính quyền Biden da cho biết thủ lĩnh của phiến quân Nhà Nước Hồi Giáo chi nhánh Afghanistan, ISIS-K, bị tiêu diệt trong thời gian gần đây, chính là “kẻ chủ mưu” của vụ tấn công đánh bom tự sát giữa đám đông dày đặc đang cố gắng vào phi trường quốc tế Hamid Karzai trong lúc Mỹ rút lui khỏi Afghanistan.

“Trong những tuần gần đây, chúng tôi được biết rằng thủ lĩnh nhóm khủng bố ISIS-K, kẻ chịu trách nhiệm chính cho vụ tấn công kinh hoàng ngày 26 Tháng Tám, 2021, đã bị tiêu diệt trong một chiến dịch của Taliban,” giới chức Mỹ cho biết.

Cũng theo nguồn tin, Mỹ không phối hợp với Taliban trong việc tiêu diệt thủ lĩnh IS-K nêu trên: “Chúng tôi không tham gia chiến dịch này trực tiếp với Taliban. Chúng tôi không hợp tác với Taliban. Nhưng chúng tôi nghĩ rằng kết quả này là quan trọng.”

Thêm vào đó, giới chức này cho biết thêm rằng Washington không biết về vụ tiêu diệt tay thủ lĩnh từ phía Taliban. Taliban, tổ chức đã nắm quyền kiểm soát chính phủ Afghanistan từ năm 2021, đối kháng với nhóm ISIS-K.

Theo giới chức này, không rõ vì sao Taliban cho đến nay vẫn chưa công khai nhận trách nhiệm khi giáng một đòn nặng nề như vậy đối với kẻ thù.

Trong một tuyên bố sau đó, ông John Kirby, phát ngôn viên Toà Bạch Ốc, đã xác nhận chiến dịch này, mô tả đây là “một loạt tổn thất về lãnh đạo cấp cao mà ISIS-K phải gánh chịu trong năm nay.” (MPL) [kn]

TT BIDEN CẢNH BÁO TRIỀU TIÊN SẼ GÁNH HẬU QUẢ NẾU TẤN CÔNG HẠT NHÂN

Hôm 26/4, Tổng thống Joe Biden cảnh báo Triều Tiên sẽ gánh hậu quả thảm khốc nếu tiến hành tấn công hạt nhân chống lại Mỹ hoặc các đồng minh của Mỹ.

“Một cuộc tấn công hạt nhân của Triều Tiên nhằm vào Mỹ, các đồng minh hoặc đối tác của Mỹ là không thể chấp nhận được. Điều đó sẽ dẫn đến hậu quả thảm khốc”, Tổng thống Joe Biden nói trong cuộc họp báo cùng với Tổng thống Hàn Quốc Yoon Suk-yeol.

Ông Biden cam kết răn đe mở rộng của Mỹ, huy động tất cả các khả năng quân sự của nước này, trong đó có cả hạt nhân, để bảo vệ đồng minh.

Lãnh đạo Mỹ - Hàn Quốc thông qua tuyên bố chung “Tuyên bố Washington”, trong đó đồng ý thành lập Nhóm tư vấn hạt nhân (NCG) - để tăng cường khả năng răn đe mở rộng của Mỹ.

Ông Biden cho biết “Tuyên bố Washington” có “Mục đích là tăng cường khả năng răn đe và phản ứng trước hành vi leo thang của Triều Tiên”, ông Biden nói, song cam kết Mỹ sẽ không dẫn đến việc đặt bất kỳ cơ sở hạt nhân nào ở Hàn Quốc.

“Hai bên sẽ hợp tác chặt chẽ, tham vấn chặt chẽ hơn. Mỹ sẽ không bố trí vũ khí hạt nhân trên bán đảo Triều Tiên nhưng sẽ có các chuyến thăm cảng của tàu ngầm hạt nhân”, ông Biden cho hay.

Một viên chức chính quyền Mỹ trước đó cho biết một tàu ngầm hạt nhân mang tên lửa đạn đạo (SSBN) sẽ sớm đến thăm Hàn Quốc. Đây là một phần cam kết của Mỹ đối với Hàn Quốc, triển khai thường xuyên hơn các tàu chiến của Mỹ tới bán đảo Triều Tiên.

Tổng thống Biden cũng tái khẳng định cam kết mạnh mẽ của Mỹ đối với an ninh của Hàn Quốc.

“Điều đó bao gồm cam kết của chúng tôi trong việc mở rộng răn đe và bao gồm cả răn đe hạt nhân. Chúng đặc biệt quan trọng khi đối mặt với các mối đe dọa ngày càng tăng của Triều Tiên khi”, ông Biden cho hay.

Tuy nhiên, Tổng thống Mỹ cũng nhấn mạnh, “chúng tôi tiếp tục tìm kiếm biện pháp hoặc bước đột phá ngoại giao với Triều Tiên để củng cố sự ổn định trên bán đảo”.

Trong những tuần gần đây, Triều Tiên cũng thực hiện nhiều hoạt động quân sự, trong đó công bố đầu đạn hạt nhân mới với kích thước thu nhỏ, thử nghiệm tàu lặn không người lái có khả năng mang đầu đạn hạt nhân và phóng tên lửa đạn đạo xuyên lục địa có tầm bắn bao trùm lãnh thổ Mỹ.

Tại cuộc duyệt binh ở Bình Nhưỡng hồi tháng 2, Triều Tiên phô diễn số lượng tên lửa đạn đạo liên lục địa và hạt nhân kỷ lục.

Báo cáo “Ính giá mối đe dọa năm 2023” mới đây của Văn phòng Giám đốc Tình báo Quốc gia Mỹ cho biết, lãnh đạo Triều Tiên Kim Jong-un có khả năng tiếp tục cho thử tên lửa mang đầu đạn hạt nhân trong thời gian tới. (Kông Anh(Nguồn: Yonhap)

UKRAINE KỶ VỌNG NHẬN 42 TỶ USD VIỆN TRỢ QUỐC TẾ

Chủ tịch Ngân hàng Quốc gia Ukraine (NBU) Andriy Pyshnyy cho biết Kiev hy vọng sẽ nhận được 42 tỷ USD viện trợ quốc tế trong năm nay.

Theo hãng thông tấn Ukrinform của Ukraine, trao đổi với báo giới, ông Pyshnyy cho biết tính đến cuối năm nay, các khoản viện trợ từ các đối tác sẽ góp phần tăng dự trữ quốc tế của nước này lên hơn 35 tỷ USD.

Ông Pyshnyy cũng lưu ý cuộc xung đột kéo dài giữa Nga và Ukraine là một trong những yếu tố rủi ro chính đe dọa nền kinh tế Ukraine trong năm nay. Theo ông, xung đột đã làm gia tăng gánh nặng kinh tế khi làm tăng nhu cầu ngân sách, gây gián đoạn hoạt động của “hành lang ngũ cốc” và phá hủy các cơ sở hạ tầng năng lượng. Viên chức này nhấn mạnh việc nhanh chóng triển khai chương trình tái thiết và các cải cách hội nhập châu Âu sẽ giúp đẩy nhanh tốc độ tăng trưởng kinh tế của Ukraine.

Năm ngoái, Ukraine đã nhận được khoản hỗ trợ kỷ lục 32,1 tỷ USD từ các đối tác nước ngoài.

NHÌN CHUNG TÌNH HÌNH NỘI BỘ NƯỚC NGA

Từ 26/04/2023 trở về trước, tin thế giới ghi nhận nước Nga gặp phải liên tiếp các tai nạn bất thường

Mới nhất ngày 26/4 là tin một phi cơ quân sự Nga tự nhiên rơi tại vùng Murmansk, ở phía Bắc đất nước. Chiếc MiG-31 siêu thanh trong một chuyến bay huấn luyện đã đâm đầu xuống điểm gần thị trấn Monchegorsk, phía Nam thủ phủ Murmansk, theo Bộ Quốc phòng Nga. May mắn cho hai phi công là họ đều nhảy dù ra, thoát chết, trang tin Moscow Times cho hay.

Một chiếc MiG-31 có giá thấp nhất là 32 triệu USD, và có thể lên tới 60 triệu USD, tụt vào các loại thiết bị và dòng sản xuất.

Cùng ngày, Trung tâm Văn hóa và Khoa học Nga tại Nicosia, thủ đô CH Cyprus (đảo Síp) bị ném bom xăng, gây cháy lớn, hãng TASS cho biết. Hòn đảo này là nơi có nhiều người Nga sinh sống.

Sang ngày thứ 27/4, tại thành phố Melitopol của Ukraine do quân Nga kiểm soát đã xảy ra một vụ nổ trước chung cư, giết chết một cảnh sát, làm bị thương một cảnh sát khác, theo tin từ Bộ Nội vụ Nga.

Địa điểm này chỉ cách đường giới tuyến giữa Nga và Ukraine 60km.

Các vụ việc như thế này ở vùng Nga chiếm của Ukraine thường được cho là tấn công của phe ủng hộ Kyiv. Khi có các vụ cháy nổ, ám sát liên tục xảy ra vì trong các vụ đánh bom, gây nổ, tấn công tử vong của những viên chức làm việc cho chính quyền Nga khá cao.

Kiểm lại trước đó không lâu, phó chủ tịch đơn vị hành chính do Nga dựng ra ở Berdyansk, cùng

vợ ông ta, người giữ chức trưởng ban bầu cử, bị giết chết.

Cùng thời gian, trưởng và phó trưởng công tố của chính quyền ly khai tại Luhansk, Ukraine cũng bị giết trong một vụ.

Ngay tại những vùng nằm trong biên giới Nga, các vụ nổ bí hiểm vẫn xảy ra.

Hôm 16/03, TASS đưa tin trụ sở cơ quan an ninh FSB của Nga ở thành phố phía Đông Nam, Rostov-on-Don, gần biên giới Ukraine bị cháy nổ, làm chết một nhân viên, bị thương hai người khác.

Cách đây ba tuần, ở cố đô St Petersburg ở phía Tây Bắc nước Nga, blogger ủng hộ cuộc chiến ở Ukraine, ông Vladen Tatarsky bị giết trong vụ được cho là ám sát (bằng chất nổ trong tượng nhỏ) ở một quán cà phê. Hơn 10 người khác bị thương.

Nhà chức trách sau đó đã bắt và xử Darya Trepova, một phụ nữ Nga 26 tuổi về tội ‘khủng bố’.

Lòng dân thế nào với Putin?

Cũng có ý kiến trong một bài trên trang SkyNews ở Anh rằng các vụ ám sát trong lòng nước Nga không nhất thiết do phe ủng hộ Ukraine gây ra, mà có thể hậu quả của “cuộc đấu tranh nội bộ Nga”.

Nguồn tin này cũng nói chính quyền Nga ngày càng lo sợ các hoạt động phản kháng, phá hoại của những người không ưa điện Kremlin. Giới bình luận tin rằng việc siết chặt kiểm soát và dựa vào bộ máy an ninh, cảnh sát và phe hiếu chiến trong quân đội khiến điện Kremlin mất dần sự ủng hộ của khá đông dân chúng.

Bộ máy trấn áp của Nga bị đánh giá là ngày càng gây phản cảm trong dư luận nước này qua các vụ bắt bớ, xử nặng người dân.

Đầu tháng 3 năm nay, công an Nga ở thành phố quê nhà của TT Putin bắt năm trẻ em và một cụ già, bà Yelena Osipova vì “hoạt động chống nhà nước”.

Cụ Osipova từng sống sót cuộc bao vây đẫm máu của phát-xít Đức ở ‘Leningrad anh hùng’ thời Thế Chiến II, bị công an lôi đi chỉ vì phản đối quân Nga tấn công Ukraine.

UKRAINE: ‘SẼ TIỀN HÀNH MỘT CUỘC PHẢN CÔNG LỚN’

Các hệ thống phòng không của Ukraine đã được tăng cường trong những tháng gần đây, với thiết

bị phương Tây được đưa đến nhiều hơn.

Các quan chức Nga nói bốn người đã thiệt mạng tại một ngôi làng biên giới Nga sau một cuộc không kích của Ukraine hôm Chúa nhật 30/4.

Trong khi đó, một quan chức Ukraine cho biết quân đội đã đánh bật lực lượng Nga khỏi một số vị trí ở Bakhmut, thành phố phía đông đã bị bao vây trong nhiều tháng.

Tướng Oleksandr Syrskiy, chỉ huy lực lượng trên bộ, nói trên Telegram rằng tình hình vẫn “khá khó khăn” - nhưng “kẻ thù không thể kiểm soát thành phố”.

Quân đội Ukraine cho biết về việc sẽ tiến hành một cuộc phản công lớn, nhưng không nói rõ sẽ là từ đâu và vào lúc nào.

Phá hoại hệ thống hậu cần của Nga là một trong những yếu tố chuẩn bị cần thiết để tiến hành phản công, Reuters dẫn lời một nữ phát ngôn viên quân đội Ukraine nói sau vụ hỏa hoạn thiêu rụi một kho nhiên liệu lớn của Nga ở Sevastopol, trên bán đảo Crimea.

Tuy không trực tiếp thừa nhận đã tấn công kho nhiên liệu ở cảng Sevastopol của Crimea, nhưng bộ chỉ huy quân sự Ukraine cho biết “một đám cháy” đã phá hủy 10 thùng chứa dầu với sức chứa khoảng 40.000 tấn.

Thị Trưởng thành phố Sevastopol do Moscow bổ nhiệm đã đổ lỗi cho Ukraine và sau đó nói rằng đám cháy đã được dập tắt trước khi thảm họa xảy ra.

Natalia Humeniuk, người phát ngôn của Bộ chỉ huy miền nam Ukraine, cho biết vụ hỏa hoạn đã khiến quân đội Nga rất “lo lắng”.

BIỂN ĐÔNG: PHÓNG VIÊN BBC CHỨNG KIẾN MÀN RƯỢT ĐUÔI GIỮA TÀU TRUNG QUỐC VÀ PHILIPPINES

Một tàu cảnh sát biển Trung Quốc đã chặn một tàu tuần duyên của Philippines ở Biển Đông, suýt gây ra một vụ va chạm ở vùng biển nơi Bắc Kinh tuyên bố chủ quyền khiến Mỹ và các đồng minh lên tiếng cảnh báo.

BBC đã chứng kiến cuộc chạm trán căng thẳng gần bãi Second Thomas Shoal (Việt Nam gọi là Bãi Cỏ Mây) ở quần đảo Trường Sa ngày 23/4 - một hoạt động riêng mà Manila nói là nằm ngoài kế sách của Bắc Kinh.

Sự việc xảy ra một ngày sau khi Tổng thống Philippines Ferdinand Marcos Jr gặp Ngoại trưởng Trung Quốc Tần Cương tại Manila, và bày tỏ hy vọng về việc đối thoại cởi mở về tranh chấp Biển Đông.

Trong suốt hành trình dài 1.670 km của hai tàu Cảnh sát biển Philippines trong hơn sáu ngày, máy quay của các phóng viên ghi lại được cách thức - tùy theo tín hiệu và các địa điểm cụ thể - tàu Trung Quốc sẽ theo dõi hoặc bám đuôi tàu Philippines, đồng thời gửi cảnh báo qua radio yêu cầu họ rời đi hoặc phải đối mặt với “hậu quả”.

Lần đầu tiên, Lực lượng bảo vệ bờ biển Philippines đã mời các phóng viên lên tàu tham gia cuộc tuần tra định kỳ của họ ở vùng biển tranh chấp để chứng kiến các hành động của Trung Quốc.

Trung Quốc tuyên bố chủ quyền trên gần như toàn bộ Biển Đông, bao gồm cả quần đảo Trường Sa, mà Philippines cũng tuyên bố chủ quyền một phần, bên cạnh Malaysia, Việt Nam, Brunei và Đài Loan.

Việc này đã biến Biển Đông trở thành một trong những điểm nóng nhất thế giới, đặc biệt là khi căng thẳng Mỹ-Trung tăng cao. Thứ nhất, việc tiếp cận các vùng biển này là chìa khóa để bảo vệ Đài Loan vào thời điểm mà các yêu sách của Trung Quốc đối với hòn đảo tự trị ngày càng gia tăng. Và thứ hai, các tuyến đường thủy qua đây cũng lưu thông 5.000 tỷ USD thương mại toàn cầu mỗi năm, làm dấy lên lo ngại rằng dấu chân ngày càng tăng của Bắc Kinh có thể hạn chế thương mại toàn cầu.

Nhưng Trung Quốc đã phớt lờ phán quyết của tòa án trọng tài quốc tế rằng tuyên bố chủ quyền của họ đối với gần như toàn bộ Biển Đông là vô căn cứ. Thay vào đó, họ đã xây dựng các đảo nhân tạo trên các rạn san hô, tăng cường tuần tra và gần đây hơn là chiếu tia laser vào các tàu Philippines để cản trở tầm nhìn của họ.

Mặt khác, Philippines đã dựa vào đồng minh lâu năm của mình là Mỹ, quốc gia cho rằng các động thái của Trung Quốc là phá vỡ “quyền tự do hàng hải” của các nước khác.

ĐỨC GIÁO HOÀNG FRANCIS THĂM HUNGARY KÊU GỌI NƯỚC NÀY “MỞ CỬA ĐÓN DI DÂN”

Sau 10 năm Hungary, quốc gia có đa số dân theo Công giáo La Mã, mới lại đón một vị Giáo Hoàng

tới thăm.

Chuyến ‘tông giáo’ của Đức Giáo Hoàng Francis tới Hungary ba ngày tuy thế đã không thể tránh khỏi vấn đề Ukraine và người nhập cư.

Kết thúc chuyến thăm, Đức Giáo Hoàng nói ngài đã thảo luận vấn đề không dễ dàng này với chính phủ cánh hữu ở nước chủ nhà, vốn có đường biên giới với Ukraine.

Đức Giáo Hoàng cho hay Ngài thảo luận về người nhập cư với Thủ tướng Victor Orban, và kêu gọi Hungary “mở rộng vòng tay” đón thêm.

Chừng 100 nghìn người gồm cả Thủ tướng Orban đã dự thánh lễ ở Budapest do Đức Giáo Hoàng cử hành hôm Chúa Nhật ở quảng trường gần tòa Nghị viện.

Bản thân ông Orban luôn phê phán làn sóng nhập cư, nhất là từ Trung Đông, và ra lệnh cho cảnh sát, biên phòng dựng hàng rào ở biên giới.

Đức Giáo hoàng kêu gọi “hãy đón những người không khác gì chúng ta, và đóng cửa là biểu hiện của sự ích kỷ...” Ngài nói một cách hình ảnh: “Cánh cửa chúng ta đang đóng lại, là đóng trước những người nước ngoài, vì họ khác chúng ta, đóng trước người nhập cư, người nghèo.”

MÁY BAY KHÔNG NGƯỜI LÁI UKRAINE TẤN CÔNG KHO CHỨA DẦU CỦA NGA Ở CRIMEA

KIEV, Ukraine (NV)- Hai máy bay không người lái Ukraine tấn công một kho chứa dầu của Nga ở Crimea gây một đám cháy khổng lồ, theo AP trích lời một viên chức thân Nga. (Ảnh chụp lính cứu hỏa Nga đang dập tắt ngọn lửa tại kho chứa dầu sau cuộc không kích).

Đây là vụ tấn công mới nhất diễn ra ở bán đảo này trong bối cảnh Nga chuẩn bị đối phó với một cuộc phản công của Ukraine.

Ông Mikhail Razvozhayev, thống đốc do Nga chỉ định tại Sevastopol, thành phố cảng thuộc bán đảo Crimea, đăng video và hình ảnh về vụ cháy trên trang mạng Telegram. Ông Razvozhayev cho biết cấp độ của đám cháy được xếp vào mức cao nhất, tuy nhiên, họ đã khống chế được ngọn lửa.

Theo lời vị thống đốc, hai máy bay không người lái của Ukraine tấn công vào kho dầu, khiến bốn bồn dầu bị thiêu rụi.

Nga chiếm đóng và sát nhập Crimea của Ukraine vào năm 2014, một hành động mà hầu hết các quốc gia trên thế giới đều coi là bất hợp pháp.

Trong một phỏng vấn tuần này, ông Volodymyr Zelenskyy, tổng thống Ukraine, tuyên bố Kiev sẽ tìm mọi cách giành lại bán đảo trong cuộc phản công sắp tới.

Hồi tháng trước, ông Vladimir Putin, tổng thống Nga, bí mật đến Crimea đánh dấu kỷ niệm chín năm Nga chiếm bán đảo này của Ukraine. Chuyến thăm của ông Putin diễn ra một ngày sau khi Tòa Án Hình Sự Quốc Tế phát lệnh bắt giữ nhà lãnh đạo Nga với cáo buộc tội ác chiến tranh.

Một ngày trước vụ tấn công ở Sevastopol, Nga bắn hơn 20 hỏa tiễn hành trình và cho hai máy bay không người lái tấn công vào Ukraine khiến ít nhất 23 người thiệt mạng.

Ông Ihor Klymenko, bộ trưởng Bộ Nội Vụ Ukraine, cho biết trong số người chết có sáu trẻ em.

Lực lượng Nga điều động thêm nhiều máy bay không người lái tại Ukraine trong đêm qua. Bộ Tư Lệnh Lực Lượng Không Quân Ukraine cho biết hai chiếc bị chặn và một chiếc máy bay không người lái trinh sát bị bắn hạ vào sáng Thứ Bảy, 29 Tháng Tư.

Theo ông Razvozhayev, vụ cháy kho dầu không gây ra thương vong và không cản trở việc cung cấp nhiên liệu. Sevastopol thường xuyên hứng chịu các cuộc tấn công bằng máy bay không người lái, đặc biệt trong những tuần gần đây.

Trong khi đó, ông Andriy Yusov, phát ngôn viên tình báo quân đội Ukraine, nói rằng vụ tấn công kho dầu là “sự trừng phạt của Chúa” đối với hành động giết dân thường của Nga.

Ông Yusov cho biết có hơn 10 bồn chứa dầu của Hạm Đội Hắc Hải của Nga bị phá hủy tại Sevastopol, nhưng không thừa nhận trách nhiệm của Ukraine. Sau những cuộc tấn công trước đó vào Crimea, Kiev cũng không công khai nhận trách nhiệm, nhưng nhấn mạnh rằng mình có quyền tấn công bất kỳ mục tiêu nào để đáp trả hành động gây hấn của Nga.

TỔNG THỐNG UKRAINE MANG SÚNG VÀ SẴN SÀNG CHIẾN ĐẤU TỚI CHẾT

LVIV, Ukraine (NV)- Ông Volodymyr Zelensky, tổng thống Ukraine, cho biết ông có mang súng và sẵn sàng chiến đấu tới chết cùng với những người thân cận nếu quân Nga xông vô trụ sở của ông hồi đầu cuộc chiến, theo Reuters.

"Tôi biết bắn súng. Quý vị thử tưởng tượng (báo chí giật tít) 18 Tổng thống Ukraine bị Nga bắt? Nhục nhã lắm. Tôi nghĩ như vậy sẽ nhục nhã," ông Zelensky cho biết trong cuộc phỏng vấn chiếu trên kênh truyền hình 1+1 hôm Thứ Bảy, 29 Tháng Tư.

Trong những ngày đầu sau khi Nga mở cuộc xâm lược hồi Tháng Hai, 2022, giới chức Ukraine cho hay nhiều đơn vị tình báo Nga cố xâm nhập thủ đô Kiev nhưng bị đánh bại và không tới được

đường Bankova ở trung tâm thành phố này, nơi đặt trụ sở tổng thống Ukraine.

Những đơn vị khác của Nga tấn công ngoại ô Kiev, nhưng không thể tiến vào bên trong. Giới chức cũng cho biết quân Nga thực hiện nhiều vụ phá hoại bất thành bên trong Kiev.

"Tôi nghĩ lúc đó mà họ tiến vô bên trong, không có chính quyền, chúng tôi sẽ không còn ở đây bây giờ," ông Zelensky nói.

"Sẽ không ai bị bắt làm tù binh vì chúng tôi có kế hoạch phòng thủ đường Bankova rất chắc. Chúng tôi sẽ trụ ở đó tới cùng," ông Zelensky cho hay.

Khi kênh truyền hình này hỏi ông Zelensky có mang súng và có tập bắn không, ông vừa trả lời có, vừa bác bỏ ý kiến cho rằng có lẽ ông dùng súng tự tử chứ không để bị bắt.

CẢNH SÁT BẮT HƠN 130 THÀNH VIÊN CỦA NHÓM MAFIA LỚN NHẤT ITALY

Cảnh sát bắt 132 người và thu hàng triệu euro trong cuộc trấn áp quy mô lớn nhằm vào tổ chức ‘Ndrangheta tại loạt nước châu Âu.

Giới chức Đức hôm nay cho biết cuộc trấn áp là kết quả của “Chiến dịch điều tra Eureka” kéo dài ba năm giữa 8 quốc gia châu Âu, Brazil và Panama.

Cục Cảnh sát châu Âu (Europol) nói rằng gần 2.800 cảnh sát các nước tham gia Chiến dịch Eureka và mô tả đây là “đợt trấn áp lớn nhất lịch sử nhằm vào các nhóm tội phạm có tổ chức ở Italy”.

‘Ndrangheta, có nguồn gốc từ vùng Calabria ở phía nam Italy, đã vượt qua băng Cosa Nostra để trở thành tổ chức mafia lớn nhất Italy và sở hữu mạng lưới tội phạm lớn hàng đầu thế giới, được cho là hoạt động ở hơn 40 quốc gia.

Các nghi phạm bị cáo buộc hoạt động tội phạm có tổ chức, rửa tiền, trốn thuế, lừa đảo, buôn ma túy và vũ khí. Bộ trưởng Nội vụ Đức Michael Ebling ca ngợi cuộc trấn áp là “đòn đánh hiệu quả”. “Hôm nay gửi một tín hiệu rất rõ ràng: ‘Không có chỗ cho tội phạm có tổ chức ở châu Âu.’”

Giới điều tra Italy và Bỉ cáo buộc tổ chức ‘Ndrangheta từng vận chuyển gần 25 tấn cocaine và hơn 24,2 triệu euro từ vùng Calabria, miền nam Italy, đến Bỉ, Hà Lan và Nam Mỹ trong giai đoạn tháng 10/2019-1/2022 •

**MỸ SẮP BỎ QUY ĐỊNH
DU KHÁCH NGOẠI QUỐC
PHẢI CHÍCH NGỪA COVID-19**

WASHINGTON, DC (NV)- Mỹ sắp bỏ quy định du khách ngoại quốc và nhân viên liên bang phải chích ngừa COVID-19, Tòa Bạch Ốc loan báo hôm Thứ Hai, 1 Tháng Năm, theo Reuters.

Mỹ bỏ quy định này từ ngày 11 Tháng Năm, ngày Mỹ kết thúc tình trạng khẩn cấp y tế COVID-19, Tòa Bạch Ốc cho hay. Hồi Tháng Hai, Hạ Viện Mỹ bỏ phiếu chuẩn thuận chấm dứt quy định hầu hết hành khách ngoại quốc tới Mỹ bằng phi cơ phải chích ngừa COVID-19, một trong số ít biện pháp hạn chế nhập cảnh trong dịch COVID-19 hiện vẫn còn hiệu lực.

Tháng Sáu năm ngoái, chính quyền Tổng Thống Joe Biden bỏ quy định người ngoại quốc tới Mỹ bằng phi cơ phải thử COVID-19 âm tính, nhưng vẫn giữ quy định chích ngừa COVID-19 của Trung Tâm Phòng Ngừa Dịch Bệnh (CDC) đối với hầu hết hành khách nước ngoài.

Mới đây, Bộ Nội An (DHS) cũng loan báo, từ ngày 12 Tháng Năm, họ không còn yêu cầu người ngoại quốc nhập cảnh Mỹ bằng đường bộ và phà (cruise) phải chích ngừa COVID-19 và trình giấy chích ngừa theo yêu cầu.

Hồi Tháng Ba, tòa kháng án liên bang tán thành phán quyết chặn áp dụng quy định nhân viên liên bang phải chích ngừa COVID-19. (Th.Long) [kn]

**BÃO CÁT GÂY BỤI MÙ MỊT Ở ILLINOIS
LÀM ÍT NHẤT 6 NGƯỜI CHẾT**

DIVERNON, Illinois (NV) - Một cơn bão cát tạo ra những đám mây bụi mù mịt ở miền nam tiểu bang Illinois hôm Thứ Hai, 1 Tháng Năm, gây ra nhiều vụ tai nạn khiến ít nhất sáu người thiệt mạng trên xa lộ liên bang I-55, AP loan tin.

Ông Ryan Starrick, Sở Cảnh Sát Illinois, cho

biết các tai nạn vì bão cát làm từ 40 đến 60 loại xe khác nhau, trong đó nhiều xe vận tải, hai trong số đó bốc cháy.

Cảnh một cơn bão cát đang đổ ập tới. (Hình minh họa: Yasser Al-Zayyat/AFP via Getty Images)

Tình hình bị thảm hơn khi viên cảnh sát cho biết có ít nhất 6 người thiệt mạng trong vụ này.

Xa lộ I-55 sau đó đã bị đóng cửa trong một ngày ở cả hai hướng thuộc Montgomery County, cách thành phố St. Louis 75 dặm về phía Bắc.

Cảnh sát viên Starrick cho biết: “Nguyên nhân gây ra là do gió quá mạnh thổi từ các cánh đồng tung bụi mù mịt trên các tuyến đường giao thông.”

Cơ Quan Khí Tượng Quốc Gia cho biết vào thời điểm đó sức gió có tốc độ từ 35 dặm/giờ đến 45 dặm/giờ .

“Đây là khu vực đồng bằng có rất ít cây cối,” nhà khí tượng học Chuck Schaffer nói. “Thời tiết khô hạn trên khắp khu vực này trong ba tuần qua. Ngay giữa lúc nông dân cày xới đất, nên lớp đất ở mặt trên cùng khá tơi xốp dễ bị gió cuốn bay.”

Hơn 30 người được đến bệnh viện vì bị thương, theo cảnh sát.

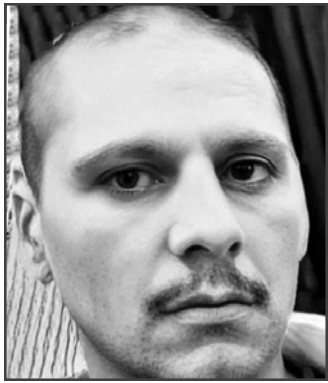
Ông Kevin Schott, giám đốc dịch vụ khẩn cấp Montgomery County, cho biết các giới chức phải lục soát từng chiếc xe để kiểm tra chắc chắn rằng không có nạn nhân nào bị bỏ quên trong xe. (MPL) [kn]

**BẮT GIỮ NGHI PHẠM
TRONG VỤ XẢ SÚNG TẠI TIỂU BANG TEXAS**

Cảnh sát Mỹ đã bắt giữ nghi phạm Francisco Oropesa - người gây ra vụ xả súng khiến 5 người chết hồi cuối tháng 4 ở tiểu bang Texas.

Greg Capers, cảnh sát trưởng hạt San Jacinto cho biết: “Francisco Oropesa (38 tuổi) bị bắt tại

thành phố Cut and Shoot, tiểu bang Texas, khi đang trốn trong tủ, phía dưới một số quần áo. Chúng tôi đã tạm giam người đàn ông này”.

Oropesa (ảnh) bị cáo buộc xả súng khiến 5 người thiệt mạng vào tối ngày 28 tháng 4 tại thành phố Cleveland, tiểu bang Ohio. Các điều tra viên đã dựa vào dữ liệu sử dụng điện thoại di động của Oropesa để lần theo dấu vết, thế nhưng đến tối ngày 29 tháng 4 thì bị mất dấu.

Sau đó, giới chức Mỹ đã điều hơn 200 nhân viên thực thi pháp luật và treo thưởng \$80,000 để bắt nghi phạm Oropesa.

Văn phòng cảnh sát trưởng hạt San Jacinto cho hay: “Không có sự cố nào xảy ra khi áp giải Oropes đến nhà giam. Nghi phạm có thể được bảo lãnh với số tiền \$5 triệu”.

Được biết, Oropesa có quốc tịch Mexico, người này nhập cư trái phép vào Mỹ và đã bị trục xuất ít nhất 4 lần kể từ năm 2009. Hiện chưa rõ trạng thái nhập cư của nghi phạm. (Nhật Long (VPage News).

MỸ ĐÌNH CHỈ CÔNG TÁC HAI SĨ QUAN KHÔNG QUÂN LIÊN QUAN ĐẾN VỤ RÒ RỈ TÀI LIỆU MẬT

Không quân Mỹ vừa đình chỉ hai sĩ quan chỉ huy thuộc đơn vị Vệ binh Quốc gia - nơi mà Jack Teixeira (ảnh dưới), người bị nghi làm rò rỉ tài liệu mật từng phục vụ.

Ngày 26 tháng 4, phát ngôn viên Không quân Mỹ cho biết: “Quân đội đã đình chỉ một chỉ huy chiến dịch và chỉ huy biệt đội thuộc Cảnh Tình báo 102, đơn vị mà Jack Teixeira phục vụ.”

Không quân Mỹ cho biết đã xóa quyền truy cập tài liệu mật của hai viên chỉ huy nói trên, họ sẽ bị đình chỉ cho đến khi cuộc điều tra về vụ rò rỉ tài liệu mật hoàn tất. Tuy nhiên, danh tính của 2 chỉ huy không được tiết lộ.

Vụ Jack Teixeira (ảnh) rò rỉ tài liệu mật được coi là sự cố rò rỉ nghiêm trọng nhất tại Mỹ kể từ vụ 700,000 tài liệu, video ngoại giao xuất hiện trên WikiLeaks vào năm 2010.

Teixeira đã bị Cục Điều tra liên bang (FBI) bắt tại nhà riêng ở tiểu bang Massachusetts vào ngày 13 tháng 4 với cáo buộc vi phạm 2 tội danh thuộc Đạo luật Gián điệp, người này có thể đối mặt với án tù 20 năm.

Theo tờ New York Times, nghi phạm Jack Teixeira đã chia sẻ tài liệu mật từ tháng 2 năm 2022. Các thông tin mà Teixeira đăng tải bao gồm thương vong chi tiết trong cuộc xung đột của Nga và Ukraine, hoạt động của cơ quan tình báo Nga, cũng như thông tin về các khoản viện trợ mà Ukraine nhận được. (Nhật Long (VPage News).

JOE BIDEN CHÍNH THỨC TUYÊN BỐ SẼ THAM GIA TÁI TRANH CỬ

Thứ Ba ngày 25 tháng 4, Tổng thống Joe Biden đã đăng tải đoạn video dài 6 phút trên các kênh truyền thông với nội dung xác nhận rằng ông sẽ tham gia cuộc bầu cử tổng thống năm 2024, ông Biden mong muốn cử tri cho ông thêm thời gian để “hoàn thành công việc” mà ông bắt đầu kể từ khi trở thành Tổng thống Mỹ.

Tháng 12 năm ngoái, ông Biden từng tiết lộ rằng ông sẽ tham gia tái tranh cử vào năm 2024 nếu như điều kiện sức khỏe cho phép. Ông Biden năm nay đã 81 tuổi, và ông sẽ 86 tuổi vào cuối nhiệm

kỳ thứ hai nếu tái đắc cử. Trong đợt kiểm tra sức khỏe vào cuối năm ngoái, các bác sĩ Nhà Trắng kết luận ông vẫn đủ sức khỏe để đảm nhiệm chức vụ.

Được biết, tỷ lệ ủng hộ ông Biden đã giảm khá mạnh trong những tháng gần đây, khiến một số thành viên đảng Dân chủ đặt câu hỏi về khả năng ông tham gia tranh cử nhiệm kỳ 4 năm tiếp theo. Phải nói ỡ hơn là tỷ lệ ủng hộ dành cho Biden đang sắp chạm mức thấp nhất trong nhiệm kỳ. Trước thêm bầu cử năm 2024 sắp diễn ra, tỷ lệ ủng hộ Biden đang xuống còn 39%, gần mức thấp nhất từ trước đến nay trong nhiệm kỳ của ông.

Theo kết quả của cuộc khảo sát do hãng Reuters phối hợp với Ipsos - công ty tư vấn và nghiên cứu thị trường đa quốc gia có trụ sở chính tại Pháp thực hiện, có 39% số người Mỹ được hỏi tán thành công việc mà Tổng thống Joe Biden đang làm.

Theo đó, tỷ lệ này đã giảm ba điểm phần trăm so với cuộc thăm dò tháng trước với 42% người được hỏi nói rằng ủng hộ Biden. Được biết, trong cuộc khảo sát do Reuters/Ipsos thực hiện tháng 5 năm 2022, tỷ lệ ủng hộ dành cho Biden là 36%, mức thấp nhất từ đầu nhiệm kỳ.

Hãng Reuters đã bắt đầu phối hợp với Ipsos tổ chức cuộc thăm dò khi Biden tuyên bố có kế hoạch tái tranh cử năm 2024 và sẽ công bố trong thời gian sớm nhất. Cuộc thăm dò được thực hiện với 1,029 người tham gia, tỷ lệ sai số là ba điểm phần trăm (Kevin Le (VPage news)).

“ÁC ĐIỂU” MQ-9 REAPER CỦA MỸ LẦN ĐẦU CẤT CÁNH TỪ ĐƯỜNG CAO TỐC

Lần đầu tiên, một máy bay không người lái (UAV) MQ-9 Reaper của Mỹ đã cất và hạ cánh trên đường cao tốc, là một phần trong nỗ lực mới nhất của quân đội Mỹ nhằm duy trì năng lực chiến đấu trên không ngay cả trong trường hợp không có đường băng hay sân bay phù hợp.

Theo báo Mỹ The Drive, “Ác điểu” MQ-9 Reaper lần đầu sử dụng đường cao tốc trong cuộc diễn tập quân sự mang tên “Agile Chariot”. Cuộc diễn tập diễn ra từ ngày 30/4 - 2/5, tại hai khu vực đường cao tốc 287 và 789 ở bang Wyoming. Ngoài chiếc MQ-9 Reaper, các máy bay khác của Mỹ cũng vận hành trên đường cao tốc gồm một chiếc MC-130J, hai cường kích A-10C Thunderbolt II và hai trực thăng MH-6M Little Bird.

Được chỉ đạo bởi Bộ Tư lệnh Hoạt động Đặc biệt của Lực lượng Không quân, cuộc diễn tập “Agile Chariot” tập trung vào nỗ lực đảm bảo năng lực chiến đấu trên không ngay cả khi các sân bay bị vô hiệu hóa.

Theo báo Mỹ, các máy bay quân sự trên đã hạ cánh xuống đường cao tốc 287, nơi các nhân viên mặt đất đã thiết lập Điểm tiếp nhiên liệu và trang bị vũ khí tiên phương (FARP). Khi máy bay đã được tiếp nhiên liệu và tái vũ trang, chúng cất cánh trở lại từ đường cao tốc.

Bang Wyoming ở miền Tây nước Mỹ không thiếu đường cao tốc phù hợp cho kiểu diễn tập này, The Drive cho biết.

Theo trung tướng Tony Bauernfeind, chỉ huy Bộ Tư lệnh Hoạt động Đặc biệt, mở đầu cuộc diễn tập là việc các nhân viên quân sự thiết lập và đảm bảo đoạn đường cao tốc dài 9.000 mét đủ an toàn để các máy bay cất và hạ cánh.

Trong cuộc diễn tập, máy bay vận tải MC-130J có nhiệm vụ mang vũ khí và nhiên liệu tới vị trí cường kích A-10 và UAV MQ-9 Reaper chờ sẵn.

Chiếc MQ-9 Reaper được máy bay vận tải Mỹ nạp nhiên liệu và vũ khí ngay ở đường cao tốc. Việc nạp nhiên liệu và vũ khí diễn ra một cách nhanh chóng và chiếc MQ-9 Reaper có thể cất cánh ngay lập tức.

Trong môi trường tác chiến hiện đại, nguy cơ các đường băng hoặc sân bay quân sự bị vô hiệu hóa là rất cao. Cuộc diễn tập làm nổi bật khả năng của không quân Mỹ trong việc tiếp cận các địa điểm khó khăn. Trung tá Dave Meyer, phó chỉ huy cuộc diễn tập, cho biết: “Hoạt động này cho phép chúng tôi tiếp cận những địa điểm nằm ngoài phạm vi bảo vệ thông thường”.

THƯỢNG VIỆN MỸ DUYỆT DỰ THẢO ĐẠO LUẬT ỦY QUYỀN QUỐC PHÒNG

Thượng viện Mỹ đã thông qua dự thảo Đạo luật Ủy quyền Quốc phòng (NDAA) cho phép chi tiêu quốc phòng kỷ lục 858 tỉ USD cho năm tài khóa 2023, nhiều hơn 45 tỉ USD so với đề xuất của Tổng thống Joe Biden, theo hãng tin Reuters.

Dự thảo NDAA đã được Thượng viện thông qua với áp đảo 88 phiếu thuận/11 phiếu chống. Tuần trước, Hạ viện Mỹ đã thông qua dự thảo này với tỉ lệ 350 phiếu thuận/80 phiếu chống. Như vậy, chỉ cần Tổng thống Biden ký thông qua thì dự thảo sẽ chính thức thành luật.

Một khi được thông qua, NDAA cho phép Mỹ chi đến 858 tỉ USD cho lĩnh vực quốc phòng trong năm 2023, trong đó bao gồm khoản tăng lương 4,6% cho quân đội, mua vũ khí, tàu và máy bay cũng như khoản viện trợ quân sự cho một số quốc gia và vùng lãnh thổ (trong đó có khoản hỗ trợ 800 triệu USD cho Ukraine).

Ngoài ra, dự thảo trên cũng bao gồm các điều khoản về tăng cường sức mạnh không quân, khả năng phòng thủ trên bộ và an ninh mạng. Dự thảo cũng hủy bỏ yêu cầu tiêm vaccine bắt buộc với quân đội Mỹ - điều khoản do các đảng viên Cộng hòa thúc đẩy. Việc quốc hội Mỹ thông qua dự thảo NDAA năm nay là kết quả sau nhiều tháng đàm phán giữa đảng Dân chủ và đảng Cộng hòa tại Hạ viện và Thượng viện. NDAA là một trong những đạo luật quan trọng mà quốc hội Mỹ cần thông qua hàng năm.

CÁC TẬP ĐOÀN QUỐC PHÒNG MỸ "HỐT BẠC" TRONG XUNG ĐỘT UKRAINE

Các tập đoàn quốc phòng Mỹ được hưởng lợi lớn nhất từ cam kết chi tiêu quốc phòng trị giá 230 tỉ USD của châu Âu.

Tập đoàn Lockheed Martin ở Mỹ đã thông báo tăng cường sản xuất pháo phản lực HIMARS.

Truyền thông phương Tây gần đây công bố thông tin cho biết, kể từ cuối tháng 2/2022, các nước thành viên Liên minh châu Âu (EU) đã cam kết chi tổng cộng 230 tỉ USD mua sắm vũ khí.

Các tập đoàn vũ khí Mỹ hưởng lợi lớn nhất từ điều này, giành được nhiều hợp đồng vũ khí nhất so với các công ty quốc phòng ở châu Âu, theo RT. Các tập đoàn vũ khí Mỹ cũng được hưởng lợi từ các hỗ trợ quân sự của Washington cho Kiev,

trong đó Ngũ Giác Đài ký thêm nhiều hợp đồng trị giá hàng tỷ USD để bù đắp vũ khí thiếu hụt trong kho dự trữ.

Hơn một nửa chi tiêu quân sự của nhiều nước châu Âu trong thời gian gần đây đã đều có điểm đến là các nhà sản xuất vũ khí Mỹ. Theo dữ liệu từ Viện Nghiên cứu Hòa bình Quốc tế Stockholm (SIPRI), vũ khí Mỹ đang áp đảo trong các kho vũ khí của châu Âu. 95% vũ khí được Hà Lan duyệt mua giai đoạn 2017 - 2021 đến từ Mỹ. Tỷ lệ này với Na Uy là 83%, Anh là 77% và Italia là 72%.

Tổng lượng vũ khí nhập khẩu của châu Âu đã tăng 19% trong giai đoạn 2017-2021 so với 5 năm trước đó, chưa tính tới đợt mua vũ khí gần đây.

Cuộc xung đột ở Ukraine cũng khiến các quốc gia châu Âu tích cực mua thêm vũ khí để nâng cao năng lực quốc phòng,

“Đây chắc chắn là mức tăng chi tiêu quốc phòng lớn nhất ở châu Âu kể từ khi Chiến tranh Lạnh kết thúc”, Ian Bond, giám đốc chính sách đối ngoại tại Trung tâm Cải cách châu Âu, cho biết, theo Yahoo News.

Cuộc khủng hoảng ở Ukraine đã xóa bỏ quan niệm cho rằng châu lục sẽ không còn xảy ra xung đột. “Xung đột không chỉ có thể quay lại ở châu Âu, mà còn đang là hiện thực, ở Ukraine, cách không quá xa so với trung tâm châu Âu”, ông Bond nói. Mức giá đạn tên lửa HIMARS “đắt không tưởng” được Mỹ bán cho đồng minh. Theo thông tin mới được công bố, Bộ Ngoại giao Mỹ thông báo đã duyệt bán cho Phần Lan các đạn tên lửa dẫn đường GMLRS. Thông tin chi tiết về số lượng, đơn giá của hợp đồng cũng được tiết lộ.

Báo Ukraine Defense Express đã phân tích hợp đồng mà Phần Lan ký với Mỹ để có cơ sở xác định

mức giá của mỗi quả đạn tên lửa sử dụng cho pháo phản lực HIMARS.

Cụ thể, Phần Lan đặt mua 400 gói đạn tên lửa dẫn đường GMLRS, bao gồm 150 gói tên lửa M30A1 hoặc M30A2 chứa 180.000 mảnh hợp kim vonfram và 250 gói tên lửa M31A1 hoặc M31A2 chứa đầu đạn nổ phân mảnh. Tên lửa M30A và M31A đều đã được Mỹ cung cấp cho quân đội Ukraine để sử dụng cho hệ thống HIMARS và đều có tầm bắn tối đa 80km.

Mỗi gói vũ khí trên gồm 6 quả đạn, tương ứng Phần Lan đặt mua của Mỹ 2.400 đạn tên lửa GMLRS. Phần Lan hiện đang sở hữu 22 bộ phóng M270 (phiên bản bánh xích của pháo phản lực M142 HIMARS). M270 chỉ khác HIMARS ở khung gầm bánh xích.

Theo Defense Express, điều thú vị nhất là khi tính đơn giá của mỗi đạn tên lửa đi kèm với chi phí hậu cần, dịch vụ hậu mãi và bảo trì. Phần Lan đã phải chi 535 triệu USD cho 2.400 quả đạn tên lửa GMLRS, tương đương 222.900 USD/quả (khoảng 5,5 tỷ đồng)

Quân đội Mỹ được mua đạn tên lửa GMLRS trực tiếp từ tập đoàn quốc phòng Lockheed Martin với giá chỉ 100.000 USD/quả. Nói cách khác, Mỹ bán đạn tên lửa GMLRS cho đồng minh với giá đắt hơn gấp đôi giá bán trong nước.

Theo Defense Express, mức giá 222.900 USD/quả đạn là con số ước tính và thực tế có thể thấp hơn đôi chút.

Báo Ukraine cũng đề cập đến thương vụ Jordan mua 72 gói đạn tên lửa GMLRS, mỗi gói 6 quả đạn vào năm 2015. Khi đó, Jordan đã chi 192 triệu USD để mua 432 đạn tên lửa GMLRS, tương đương 444.444 USD/quả.

Năm 2016, Pháp mua 21 gói đạn tên lửa GMLRS với giá 60 triệu USD, tương đương 476.100 USD/quả, báo Ukraine cho biết.

MỸ CÓ THỂ HỖ TRỢ 500 TRIỆU USD VŨ KHÍ CHO ĐẢO ĐÀI LOAN

Chính phủ Mỹ có thể rút lượng vũ khí trị giá 500 triệu USD từ kho để chuyển cho đảo Đài Loan trong lúc căng thẳng khu vực tiếp tục.

Các nguồn tin ngày 5/5 cho biết gói hỗ trợ dành cho đảo Đài Loan sẽ liên quan tới rút vũ khí hoặc thiết bị hỗ trợ trong kho của Mỹ theo Quyền Điều chỉnh nguồn lực Tổng thống (PDA), song chưa rõ

chúng loại được chuyển giao và thời gian triển khai.

Phát ngôn viên Lầu Năm Góc sau đó từ chối bình luận liệu Mỹ có xúc tiến gói hỗ trợ vũ khí 500 triệu USD cho đảo Đài Loan hay không. "Cách tiếp cận của chúng tôi vẫn phù hợp với chính sách lâu dài của Mỹ. Chúng tôi đang nỗ lực thực hiện các nghĩa vụ của mình theo Đạo luật Quan hệ với Đài Loan và sẽ tiếp tục làm vậy", phát ngôn viên này nói.

Quốc hội Mỹ trước đó ủy quyền cho chính phủ hỗ trợ vũ khí trị giá tới một tỷ USD cho đảo Đài Loan theo PDA. Với cơ chế này, Tổng thống Mỹ được chuyển vật tư từ kho dự trữ mà không cần quốc hội chấp thuận trong trường hợp khẩn cấp. Mỹ từng dùng cơ chế này hơn 30 lần để chuyển vũ khí cho Ukraine.

Thông tin về gói hỗ trợ vũ khí được đưa ra trong bối cảnh căng thẳng tại eo biển Đài Loan leo thang. Trung Quốc đầu tháng 4 tổ chức các đợt diễn tập quân sự quanh đảo Đài Loan, động thái được đánh giá là nhằm đáp trả chuyển đi tới Mỹ của lãnh đạo Thái Anh Văn.

Trung Quốc luôn coi Đài Loan là một tỉnh chờ thống nhất và tuyên bố sẵn sàng sử dụng vũ lực nếu cần. Mỹ cam kết tôn trọng nguyên tắc "Một Trung Quốc" nhưng tiếp tục duy trì quan hệ và bán vũ khí cho đảo Đài Loan, đồng thời thường xuyên điều tàu chiến và máy bay quân sự đi qua eo biển.

Đạo luật Quan hệ với Đài Loan được cựu tổng thống Jimmy Carter ký sau khi Mỹ thiết lập quan hệ ngoại giao với Trung Quốc năm 1979. Đạo luật này yêu cầu Mỹ phải hỗ trợ khả năng phòng thủ của đảo Đài Loan. (Tin của Nguyễn Tiến (Theo Reuters, Bloomberg)).

VÔ GIA CƯ 6 NĂM TRỜI, BẤT NGỜ TRÚNG SỐ TRIỆU USD Ở MỸ

Cô Lucia Forseth đã trở thành triệu phú sau khi trúng số 5 triệu USD, theo Công ty xổ số bang California - Mỹ.

Theo đài ABC News ngày 5-5, cô Forseth trở thành người vô gia cư từ cách đây 6 năm. Năm 2017, người phụ nữ không có nhà ở nhưng hiện tại, sau khi trúng vé cào trị giá 5 triệu USD, cô Forseth đã không còn nằm trong diện người vô gia cư.

“Cô Forseth là một trong những triệu phú mới nhất của bang California nhờ tấm vé cào may mắn” - Công ty xổ số bang California thông báo hôm 3-5.

Được biết, cô Forseth mua vé cào từ một cửa hàng Walmart ở TP Pittsburg, bang Pennsylvania - Mỹ khi đi lấy dầu cho xe hơi.

“Sáu năm qua tôi là người vô gia cư. Còn năm nay, tôi kết hôn, có bằng cấp và giành được 5 triệu USD. Nhưng đó chỉ là sự ngẫu nhiên. Tôi chưa bao giờ nghĩ rằng nó sẽ xảy ra với một người như tôi” - cô Forseth chia sẻ.

Người phát ngôn Công ty xổ số bang California Carolyn Becker hôm 3-5 tuyên bố: “Nhiệm vụ duy nhất của xổ số California là gây quỹ cho giáo dục công. Chúng tôi chỉ có thể làm được điều đó với sự hỗ trợ của người chơi xổ số”.

Trong khi đó, Công ty xổ số bang California cho biết cô Forseth dự định mua một ngôi nhà để ở và dùng số tiền còn lại để đầu tư.

SIÊU BOM GBU-57 NẶNG 12 TẤN CỦA MỸ

Không quân Mỹ gần đây công bố các bức ảnh chụp cận cảnh mẫu bom khổng lồ GBU-57/B. Quả bom lớn đến mức cần tới xe tải để vận chuyển.

Siêu bom GBU-57 nặng 12 tấn của Mỹ, có thể xuyên phá 60 mét bê tông cốt thép -

GBU-57/B là siêu bom phi hạt nhân chuyên phá bunker mạnh nhất thế giới hiện nay. Quả bom nặng hơn 12 tấn được thiết kế để tấn công các mục tiêu ẩn sâu trong lòng núi như ở Iran hay Triều Tiên, theo báo Mỹ The Drive.

Ngoài kích thước khổng lồ và khả năng xuyên phá mạnh mẽ, siêu bom GBU-57/B còn được tích hợp hệ thống định vị giúp tấn công mục tiêu với độ chính xác rất cao.

Không quân Mỹ thường hiếm khi công bố những bức ảnh chụp cận cảnh loại vũ khí cực mạnh này. Điều này khiến các bức ảnh chất lượng cao mới được công bố càng thêm thu hút sự chú ý, theo The Drive.

Các bức ảnh do lực lượng Mỹ tại căn cứ không quân Whiteman, bang Missouri công bố hôm 2/5. Căn cứ là nơi quân đội Mỹ đặt các máy bay ném bom chiến lược tàng hình B-2 Spirit. Đây cũng là mẫu máy bay duy nhất được Mỹ sử dụng để ném bom GBU-57/B. Mỗi chiếc B-2 có thể mang theo tối đa 2 quả bom loại này.

Theo thông báo mới, căn cứ căn cứ không quân Whiteman mới tiếp nhận thêm 2 quả bom GBU-57/B.

Do quả bom nặng hơn 12 tấn và bên trong chứa đầy chất nổ, quân đội Mỹ sử dụng xe tải cỡ lớn để vận chuyển. Quả bom được cố định trên hai giá đỡ và được buộc dây đai an toàn.

Các thông số in trên quả bom cho thấy lượng chất nổ chỉ chiếm khoảng 20%.

The Drive cho biết, quả bom xuất hiện trong ảnh là bom chứa chất nổ thật, không phải là bom giả sử dụng trong huấn luyện. Trong ảnh, siêu bom GBU-57 chưa được lắp một số bộ phận gắn ngoài như cánh và vây đuôi.

Dựa trên các thông số được in bằng chữ màu trắng trên quả bom, báo Mỹ cho biết siêu bom GBU-57/B có chứa 2.423kg chất nổ mạnh và có tổng trọng lượng là 12.303kg.

Phần lớn sức nặng của quả bom đến từ cấu trúc dày đặc, siêu cứng có khả năng xuyên phá sâu trong các mục tiêu kiên cố. Trong các thử nghiệm của quân đội Mỹ, siêu bom GBU-57 có khả năng xuyên phá 60 mét bê tông cốt thép mà chưa từng có quả bom nào khác làm được.

Mỹ phát triển mẫu siêu bom xuyên phá bunker này từ năm 2002. Năm 2009, hãng Boeing được Bộ Quốc phòng Mỹ trao hợp đồng chế tạo siêu bom GBU-57.

Kể từ đó, 7 phiên bản siêu bom GBU-57 ra đời, mới nhất là phiên bản GBU-57F/B với những nâng cấp liên quan đến hệ thống định vị, ngòi nổ và cấu trúc.

Theo số liệu tính đến năm 2015, 20 quả bom loại này đã được hãng Boeing bàn giao cho không quân Mỹ. Mỗi quả bom có chi phí sản xuất vào khoảng 3,5 triệu USD •

GIÔNG LỐC Ở MIỀN TRUNG NHẤN CHÌM HÀNG CHỤC TÀU THUYỀN

QUẢNG BÌNH, Việt Nam (NV) - Giông lốc rạng sáng 8 Tháng Năm đã khiến 13 tàu thuyền đánh cá của ngư dân Quảng Bình, Quảng Trị và Thừa Thiên Huế bị nhấn chìm trên biển, ba người mất tích.

Theo báo Thanh Niên, khoảng 1 giờ rạng sáng cùng ngày, tại vùng biển xã Ngư Thủy, huyện Lệ Thủy, tỉnh Quảng Bình, chín thuyền cá với 10 ngư dân ở Ngư Thủy Bắc bị giông lốc nhấn chìm khi đánh bắt cách bờ 3-5 hải lý.

Chín người bơi được vào bờ, riêng ông Nguyễn Văn Thoảng, 54 tuổi, trú xã Ngư Thủy Bắc, mất tích hiện vẫn chưa tìm thấy.

Trong khi đó, cũng rạng sáng 8 Tháng Năm, tại vùng biển xã Triệu An, huyện Triệu Phong, tỉnh Quảng Trị, vợ chồng ông Nguyễn Công Toan, 54 tuổi, và Nguyễn Thị Toán, 49 tuổi, cùng trú xã Triệu Độ, đang đánh cá trên biển thì bị giông lốc nhấn chìm thuyền, cả hai mất tích.

Còn tại vùng biển huyện Vĩnh Linh, tỉnh Quảng Trị, hai thuyền máy của hai ngư dân xã Vĩnh Thái bị giông lốc nhấn chìm. May mắn là các ngư dân đã bơi được vào bờ an toàn.

Tương tự, khoảng 2 giờ 30 phút rạng sáng, hai

tàu cá đang neo đậu trên biển ở xã Phú Thuận, huyện Phú Vang, tỉnh Thừa Thiên Huế, thì bị giông lốc làm đứt neo, khiến một tàu bị đánh chìm gần bờ biển xã Phú Thuận, một tàu trôi dạt vào gần bờ biển xã Phú Hải.

Hiện, giới hữu trách ở địa phương đang tổ chức tìm kiếm ngư dân mất tích, trục vớt tàu thuyền bị chìm.

Ngoài ra, báo VNExpress cho hay giông lốc cũng khiến nhiều diện tích lúa ở Quảng Bình, Quảng Trị bị đổ rạp, khiến nhiều đồng lúa sắp thu hoạch có nguy cơ nảy mầm, gây thiệt hại.

Người dân xã Phú Hải, huyện Phú Vang, tỉnh Thừa Thiên Huế, đẩy tàu cá bị giông lốc đánh dạt bờ sáng 8 Tháng Năm. (Hình: Vạn An/VNExpress)

Theo thống kê tổng hợp của Ban Chỉ Đạo Quốc Gia Về Phòng Chống Thiên Tai, từ tối 7 đến sáng 8 Tháng Năm, nhiều tỉnh miền núi phía Bắc và miền Trung xuất hiện giông lốc, mưa đá, làm hơn 1,000 nhà tốc mái, hơn 7,500 hécta lúa, hoa màu hư hại. Trong đó, thiệt hại nhiều nhất là tỉnh Cao Bằng hơn 470 nhà, Lào Cai 200 nhà, Nghệ An 165 nhà...

Những ngày qua, Bắc Trung Bộ Việt Nam là tâm điểm nắng nóng của cả nước. Huyện miền núi Tương Dương, tỉnh Nghệ An, hôm 7 Tháng Năm nhiệt độ nóng “chưa từng thấy” lên đến 44.2 độ C, cao nhất từ trước đến nay trên toàn lãnh thổ Việt Nam. Nhiều tỉnh khác cũng nóng 40-41 độ C. (Tr.N)

XÔNG VÀO TIỆM QUẦN ÁO KÈ DAO ĐÒI HIẾP DÂM BÀ CHỦ

VĨNH PHÚC, Việt Nam (NV) - Hôm 8 Tháng Năm, Công An huyện Bình Xuyên, tỉnh Vĩnh Phúc, đã khởi tố, bắt tạm giam nghi can Phan Văn Cường, 31 tuổi, ở thị trấn Kim Long, huyện Tam Dương, để điều tra về tội “hiếp dâm.”

Theo báo VNExpress, khoảng 10 giờ 30 phút tối 5 Tháng Năm, sau khi uống bia, ông Cường đi xe gắn máy từ thị trấn Bá Hiến, huyện Bình Xuyên, về nhà ở thị trấn Kim Long, huyện Tam Dương.

Một tiếng sau, khi đi qua cửa hàng bán quần áo ở thị trấn Gia Khánh, huyện Bình Xuyên, ông Cường thấy bà chủ được ghi tên tắc ĐTH, 37 tuổi, ở huyện Bình Xuyên, đang thử quần áo nên nảy sinh ý định đen tối.

Để thực hiện hành vi, ông Cường đỗ xe gần máy trước cửa tiệm, lấy con dao dài 32 cm xông vào. Ông ta ôm chặt nữ chủ tiệm từ phía sau, ghì dao vào cổ đe dọa nạn nhân bắt phải quan hệ tình dục.

Lo sợ bị tên cướp đoạt mạng, chị H. đã làm theo mọi yêu cầu, giả vờ đồng ý nhưng tìm lý do trì hoãn, dụ tên cướp đi lòng vòng “tìm bao cao su” để phân tán sự chú ý của nghi can.

Lợi dụng lúc nghi can mất cảnh giác, đặt con dao xuống bàn chuẩn bị “hành sự,” chị H. liền giật con dao, đồng thời hô hoán người dân xung quanh đến giúp đỡ. Bị phản đòn, nghi can Cường vợ quần bỏ chạy đến ngoài cửa thì bị người dân khống chế bắt giữ.

Nói với báo Người Đưa Tin, lãnh đạo Ủy Ban Nhân Dân thị trấn Kim Long, bác bỏ thông tin nghi can Cường và chị H. từng có quan hệ yêu đương.

Nghi can Cường bị bắt giữ khi đang bỏ chạy khỏi hiện trường.

Ông này cho biết nghi can chưa lập gia đình, không có nghề nghiệp ổn định, “có vấn đề về tâm lý nhưng chưa có giấy tờ chứng minh” hay đi theo “nhóm xã hội” (bọn côn đồ) và nhiều lần gây mất an ninh trật tự. Thậm chí thi thoảng nổi nóng, nghi can đánh luôn cả bố, mẹ đẻ.

“Cường là đối tượng đua đòi, không chịu khó làm ăn, ai bảo làm gì thì anh ta làm nấy,” người lãnh đạo Ủy Ban Nhân Dân thị trấn Kim Long nói. (Tr.N)

CAO TỐC PHAN THIẾT-DẦU GIÂY VỪA CHO XE CHẠY, VỪA... THI CÔNG

ĐỒNG NAI, Việt Nam (NV) - Loạt hình ảnh đăng tải trên báo Tuổi Trẻ hôm 7 Tháng Năm cho thấy một chuyện lạ đời chỉ có ở Việt Nam: Cao tốc Phan Thiết-Dầu Giây đã khánh thành hôm 29 Tháng Tư, nhưng nay đang... tiếp tục nhận nhíp thi công.

Do bị Thủ Tướng Phạm Minh Chính ấn định phải khánh thành vào dịp 30 Tháng Tư, cao tốc nêu trên đã cho xe chạy, nhưng nhiều hạng mục như hàng rào, hộ lan (hàng rào lan can đặt dọc theo mép đường), giao lộ, trạm thu phí BOT... hiện vẫn chưa làm xong.

Tình trạng cao tốc “thi công dang dở” đe dọa tính mạng của tài xế cũng như những người ngồi trên xe.

Theo kế hoạch dự kiến của Bộ Giao Thông-

Vận Tải Việt Nam, phải đến ngày 30 Tháng Sáu thì các hạng mục nêu trên mới hoàn thành.

Do vậy mà trong một số tấm hình trên tờ Tuổi Trẻ, người ta thấy một chiếc xe thi công chạy ngược chiều trong làn khẩn cấp trên cao tốc Phan Thiết-Dầu Giây, đoạn qua tỉnh Bình Thuận.

Một số tài xế chạy trên cao tốc này than phiền về chuyện thiết kế hai bên đường chưa đồng nhất, có đoạn lắp tôn lượn sóng khép kín, có đoạn chỉ gắn cọc tiêu phản quang. Đáng lưu ý, khoảng cách giữa hai cọc tiêu này rộng đến mức một chiếc xe hơi có thể lọt qua...

Tại một số đoạn, xe gắn máy của công nhân làm cao tốc được dựng ngay trên làn đường khẩn cấp, gây nguy hiểm cho xe cộ đi qua.

Việc khánh thành cao tốc vào các ngày kỷ niệm liên quan đến lịch sử xem như là thông lệ tại Việt Nam, bất chấp việc thi công các hạng mục liên quan đã hoàn thành hay chưa.

Ngoài cao tốc Phan Thiết-Dầu Giây vừa được khánh thành, theo tờ Tuổi Trẻ, tuyến cao tốc Vĩnh Hảo-Phan Thiết vừa được lãnh đạo Bộ Giao Thông-Vận Tải yêu cầu phải khánh thành đúng ngày 19 Tháng Năm, ngày sinh Hồ Chí Minh.

Ngoài ra, theo báo Nghệ An hôm 1 Tháng Năm, ông Phạm Minh Chính ra lệnh cho tuyến cao tốc Bắc-Nam, đoạn Nghi Sơn-Diễn Châu, phải khánh thành ngày 2 Tháng Chín tới đây.

Mục đích của việc khánh thành các tuyến cao tốc vào các dịp kỷ niệm, ngày lễ được hiểu là để các báo tuyên truyền về đảng, cũng như sự quan tâm của lãnh đạo đến đời sống và việc đi lại của người dân. Thực chất những hành động này chỉ là che mắt. (N.H.K) [đ.d.]

MỘT PHI CÔNG VIETNAM AIRLINES “DÍNH” MÂY TÚY, BỊ CẤM BAY

HÀ NỘI, Việt Nam (NV) - Phi công Phạm Hà Duy của hãng hàng không Vietnam Airlines, vừa bị đình chỉ bay do “có kết quả xét nghiệm dương tính với chất ketamine.”

Ketamine, một loại ma túy tổng hợp, thường được dân chơi ở Việt Nam gọi tên tắt là “ke” và sử dụng sau khi phê “đá” hoặc “lắc” để giảm bớt tác động kích thích của ma túy đá.

Theo tờ Tuổi Trẻ hôm 5 Tháng Năm, hồi cuối tháng trước, mạng xã hội rò rỉ văn bản của trạm y

tế đoàn bay 919 thuộc Vietnam Airlines, báo cáo về chuyện phi công Phạm Hà Duy từ chối kiểm tra chất gây nghiện trước chuyến bay có mã số VN578.

Sau đó, ông Duy bị ép buộc đến bệnh viện Đa Khoa Medlatec ở quận Long Biên, Hà Nội, để lấy xét nghiệm chất gây nghiện.

Tại đây, mẫu nước tiểu của phi công này cho kết quả dương tính với chất ketamine.

Tiếp đó, xét nghiệm theo phương pháp sắc ký-quang phổ khối cũng xác nhận có chất ketamine” đối với Phạm Hà Duy.

Ông Duy giải trình là mình có uống hai loại thuốc giảm đau mà không có đơn của bác sĩ là Ultracet (Tramadol hydrochloride, Paracetamol) và Efferalgan Codeine (Paracetamol, Codeine).

Tuy nhiên, cơ quan y tế cho biết, hoạt chất trong hai loại thuốc nêu trên không có thành phần giống ketamine và quá trình chuyển hóa trong cơ thể cũng không tạo thành ketamine.

Cũng theo tờ Tuổi Trẻ, nếu kết luận cuối cùng cho thấy phi công Phạm Hà Duy có sử dụng chất cấm thì ông này “sẽ bị thu hồi giấy phép lái phi cơ vĩnh viễn,” theo một “thông tư” của bộ trưởng Giao Thông và Vận Tải về việc kỷ luật lao động trong ngành hàng không. Khi tường thuật tin về vụ này, hầu hết các báo ở Việt Nam đều viết tắt danh tính ông Phạm Hà Duy và hãng Vietnam Airlines, thậm chí chỉ ghi là “một hãng hàng không.”

Trước khi làm phi công, ông Phạm Hà Duy từng được biết đến là diễn viên khi còn ở tuổi thiếu niên, góp mặt trong các bộ phim truyền hình của Đài Truyền Hình Việt Nam (VTV).

Vụ bê bối của phi công Phạm Hà Duy diễn ra chỉ hơn một tháng rưỡi sau vụ bốn nữ tiếp viên Vietnam Airlines xách ma túy từ Paris, Pháp về Tân Sơn Nhất.

Theo tờ Thanh Niên hôm 27 Tháng Tư, cả bốn nữ tiếp viên được tại ngoại do công an kết luận là họ “bị lợi dụng để vận chuyển ma túy về Việt Nam.”

Tuy vậy, từ lời khai của nhóm này nhà chức trách xác định thêm sáu chuyến hàng chứa ma túy tổng hợp do cùng một nghi can người Việt lưu trú tại Pháp tổ chức. Đến nay, từ vụ bốn tiếp viên đã có tổng cộng 65 người bị bắt và khởi tố với các cáo buộc “mua bán, vận chuyển, tàng trữ trái phép chất ma túy, không tố giác và che giấu tội phạm”

Bên cạnh đó, có 12 người bị xử lý vi phạm hành chính. (N.H.K) [kn]

VỪA NHẬN 10 TRIỆU ĐỒNG HỖ TRỢ CÁN BỘ XÃ LIÊN THU LẠI 8 TRIỆU

Người dân được hỗ trợ 10 triệu đồng để nâng cấp nhà ở hoặc mua vật dụng phòng chống thiên tai nhưng liên bị cán bộ xã thu lại 8 triệu đồng. Chuyện xảy ra ở tỉnh Kon Tum.

Ngày 9-5, ông Thái Văn Tường - Bí thư Huyện ủy Đăk Glei, tỉnh Kon Tum - cho biết đang yêu cầu các cơ quan chuyên môn báo cáo việc giữ lại tiền hỗ trợ của 71 hộ dân thôn Đăk Bối, xã Mường Hoong.

Theo đó, năm 2019, huyện Đăk Glei được cấp trên 145 tỉ đồng để thực hiện Dự án bố trí sắp xếp dân cư vùng thiên tai và vùng đặc biệt khó khăn trên địa bàn. UBND huyện Đăk Glei giao Ban Quản lý dự án đầu tư và xây dựng huyện (BQL) làm chủ đầu tư dự án. Trong đó, 71 hộ dân thôn Đăk Bối thực hiện “tái định cư tại chỗ” và được hỗ trợ 10 triệu đồng/hộ (tổng cộng 710 triệu đồng) để nâng cấp nhà ở hoặc mua vật dụng phòng chống thiên tai.

Ngày 10-10-2019, BQL phối hợp với UBND xã Mường Hoong tổ chức phát tiền cho 71 hộ dân thôn Đăk Bối. Tuy nhiên, ông A Ai (công an viên, nay là Bí thư Chi bộ thôn Đăk Bối) đã thu lại mỗi hộ 7 triệu đồng và nộp lại cho UBND xã, với lý do để trả tiền san ủi mặt bằng khu “tái định cư tập trung” đã san ủi trước đó. Còn lại 3 triệu đồng thì phải dùng 1 triệu đồng để hỗ trợ tiền cây cối, hoa màu cho các hộ dân đã hiến đất làm khu tái định cư. Cuối cùng, người dân chỉ còn nhận 2 triệu đồng.

HƠN 50 HỌC SINH MẦM NON NGỘ ĐỘC

Hơn 50 cháu bé từ 3 đến 5 tuổi bất ngờ xuất hiện các triệu chứng đau bụng, nôn mửa nên được gia đình đưa đi cấp cứu ngay trong đêm.

Tối 9/5, ông Nguyễn Tất Tây - Trưởng phòng Giáo dục và đào tạo huyện Đô Lương (Nghệ An) cho biết, chiều tối cùng ngày có hơn 50 cháu bé là học sinh Trường mầm non xã Thuận Sơn phải đến các cơ sở y tế để cấp cứu vì nghi ngộ độc.

Trước đó, vào chiều tối 9/5, hơn 50 cháu nhỏ từ 3-5 tuổi là học sinh của Trường mầm non xã Thuận Sơn (huyện Đô Lương) bất ngờ xuất hiện các triệu chứng đau bụng, nôn mửa.

Gia đình các cháu đã lập tức đưa đến Trạm y tế xã Thuận Sơn và chuyển lên Bệnh viện đa khoa huyện Đô Lương để cấp cứu.

“Có hơn 40 cháu được đưa đến Bệnh viện đa khoa huyện Đô Lương để cấp cứu. Tại Trạm Y tế xã Thuận Sơn có hơn 10 cháu đang cấp cứu. Hiện ngành giáo dục huyện và các cơ quan chức năng đang có mặt tại đây để phối hợp theo dõi, chăm sóc sức khỏe các cháu”, ông Tây nói.

Nguyên nhân có thể do sữa chua gây ra. (Soha-Ngọc Tú)

SỤT ĐẤT Ở CÔNG TRÌNH XÂY DỰNG CẦU, MỘT PHỤ NỮ TỬ VONG

Phú Yên- Các công nhân đang thi công cầu dân sinh ở xã Hoà Thắng, huyện Phú Hoà thì mảng đất trên bờ kênh bị sụt lún, vùi lấp một phụ nữ tử vong, chiều 10/5.

Khoảng 16h, bà Lưu Thị Chính, 49 tuổi, cùng nhiều công nhân đang thi công phần dầm sắt tại công trình cầu dân sinh bắc qua kênh Chính Bắc thuộc quốc lộ 25. Bất ngờ, một mảng đất trên bờ kênh sụt xuống khiến bà bị vùi lấp.

Các công nhân khác nhanh chóng dùng máy móc và tay chân đào bới đất để đưa bà Chính ra và chuyển đi cấp cứu, song nạn nhân đã tử vong trên đường.

Ông Đào Tấn Hữu, Chủ tịch UBND xã Hòa Thắng, cho biết dự án cầu dân sinh do Ban Quản lý các dự án đầu tư xây huyện Phú Hoà làm chủ đầu tư. Công trình vừa thi công được khoảng 15 ngày. Công nhân làm việc tại công trường hầu hết là người địa phương.

Hai ngày qua, nhiều nơi ở Phú Yên xảy ra mưa kéo dài.

MÃ ĐỊNH DANH CÁ NHÂN LÀ GÌ? XIN MỜI ĐỌC CHO BIẾT

Cụm từ “mã số định danh cá nhân” ở Việt Nam đang được người dân làm quen khi sử dụng trong nhiều thủ tục hành chính và có vai trò kết nối, liên thông dữ liệu công dân. Người đã làm thẻ căn cước công dân gắn chip thì số thẻ căn cước chính là mã số định danh cá nhân (tiếng Anh được dịch là Personal Identification Numbers – PIN). Đây là một hình thức có thể nói là đã bắt chước thẻ Anh sinh Xã Hội ở Hoa Kỳ.

Từ tháng 7/2021, khi Luật Cư trú có hiệu lực, việc quản lý về cư trú của công dân sẽ dựa trên mã số định danh cá nhân và cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư thay thế cho sổ hộ khẩu, sổ tạm trú giấy. Số định danh cá nhân còn được dùng để thay thế một số loại giấy tờ liên quan đến nhân thân như chứng minh nhân dân, thẻ căn cước công dân, hộ chiếu...

Theo điều 19 Luật Căn cước công dân, và Nghị định 137/2015 quy định, số thẻ Căn cước công dân là mã số định danh cá nhân. Số này được xác lập từ Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư dùng để kết nối, cập nhật, khai thác thông tin của công dân. Số định danh cá nhân do Bộ Công an CSVN thống nhất quản lý trên toàn quốc và cấp cho mỗi công dân Việt Nam, không lặp lại ở người khác.

Mã số định danh có cấu trúc như sau:

- 3 số đầu là mã tỉnh, thành phố hoặc mã quốc gia nơi công dân ghi danh lúc khai sinh. Ví dụ: Hà Nội là 001, Saigon 079, Đà Nẵng 048, Hải Phòng 031,...

- Số thứ 4 là mã thế kỷ sinh, mã giới tính. Ví dụ: Thế kỷ 20 thì nam số 0, nữ số 1; thế kỷ 21 thì nam 2 nữ 3,...

- 2 số tiếp theo là mã năm sinh của công dân;

- 6 số cuối là khoảng số ngẫu nhiên.

Trong mã số định danh cá nhân sẽ tích hợp nhiều thông tin của công dân như họ tên khai sinh, ngày tháng năm sinh, giới tính, nơi đăng ký khai sinh, nơi thường trú, tạm trú, quê quán, dân tộc, tôn giáo, thông tin chủ hộ và các thành viên trong gia đình,...

Mỗi một mã định danh đều gắn với các thông tin cơ bản của một cá nhân được Bộ Công an quản lý. Từ dữ liệu trên hệ thống Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư, các tổ chức sẽ dùng mã số định

danh cá nhân để kiểm tra thông tin công dân trong trường hợp cần thiết.

Ngoài ra, mã định danh còn thay cho mã số thuế cá nhân để khai báo thuế.

Theo khoản 7 điều 35 Luật Quản lý thuế, khi mã định danh cá nhân được cấp cho toàn bộ người dân thì mã này sẽ được sử dụng thay cho mã số thuế.

Khi có mã số định danh, người dân có thể dùng thay thế cho các giấy tờ liên quan đến nhân thân để thực hiện thủ tục trong lĩnh vực nhà ở, kinh doanh bất động sản.

SIẾT CHẶT MẠNG XÃ HỘI, CSVN SẮP YÊU CẦU NGƯỜI DÙNG PHẢI “ĐỊNH DANH”

HÀ NỘI, Việt Nam (NV) - Để kiểm soát mạng xã hội chặt chẽ hơn nữa, nhà cầm quyền CSVN sắp bắt “chủ tài khoản mạng xã hội” dù là cá nhân hay tổ chức phải “định danh.”

Tờ Tuổi Trẻ ngày Thứ Hai, 8 Tháng Năm, dẫn một phiên “giải trình” tại Ủy Ban Tư Pháp của Quốc Hội CSVN về việc sửa đổi “Luật Viễn Thông” nói tắt cả các “chủ tài khoản” trên mạng xã hội của bất cứ ai cũng “phải thực hiện việc định danh.”

Theo các con số thống kê được nêu ra Tháng Ba vừa qua, khoảng gần 78 triệu người trên tổng số dân 100 triệu, dùng Internet tại Việt Nam. E-mail, mạng Facebook rồi đến Youtube, TikTok là những nền tảng Internet rất phổ biến mà bất cứ người nào có điện thoại cầm tay đều quen thuộc. Kiểm soát tất cả những thứ vừa kể để đối phó các “thế lực thù địch” bên ngoài và “phản động” trong nước là mối lo gan ruột của chế độ.

Tại buổi “giải trình” nói trên, “Luật Viễn Thông” khi sửa đổi, dự trù thông qua cuối năm nay, sẽ buộc “tất cả các chủ tài khoản mạng xã hội là cá nhân hay tổ chức phải thực hiện việc định danh. Việc này áp dụng cho cả mạng xã hội nước ngoài như Facebook, YouTube, TikTok...”

Theo một định nghĩa trên Wikipedia, “Định danh (hay mã nhận dạng, tiếng Anh: Identifier - ID) là một tên xác định (tức là, gắn mã nhận dạng). “Chữ viết tắt ID thường chỉ sự nhận dạng, quy trình nhận dạng hay định danh. Định danh có thể là một từ, số, chữ cái, ký hiệu hay bất kỳ sự kết hợp nào của chúng.”

Không thấy bản tin tờ Tuổi Trẻ kể trên giải thích “định danh” là gì. Tuy nhiên, tờ Thanh Niên ngày 7 Tháng Giêng, 2023, dẫn lời Bộ Công An CSVN giải thích: “Tài khoản định danh điện tử là tập hợp gồm tên đăng nhập (mã số định danh cá nhân của công dân), mật khẩu (được gửi qua tin nhắn SMS cho mỗi cá nhân) hoặc hình thức xác thực khác được tạo lập bởi hệ thống định danh và xác thực điện tử của Bộ Công An. Theo đó, tài khoản định danh điện tử được quản lý và xác thực trên ứng dụng định danh điện tử quốc gia (VNeID), do Bộ Công An phát triển.”

Rồi bản tin báo Thanh Niên viết rằng: “Công dân có thể sử dụng tài khoản định danh điện tử để thực hiện các giao dịch tài chính như thanh toán hóa đơn điện và nước, đóng bảo hiểm xã hội và bảo hiểm y tế, chuyển tiền... Tạo ra những công cụ thật sự thuận tiện, công dân có thể giao dịch ở mọi lúc mọi nơi, đặc biệt với những giao dịch thiết yếu; nhưng vẫn đảm bảo được sự quản lý chặt chẽ, an ninh, an toàn thông tin, bảo mật dữ liệu, tránh giả mạo giúp các giao dịch được an toàn.”

Điều kiện muốn “đăng ký tài khoản định danh điện tử” người ta (đủ 14 tuổi trở lên) “cần khai báo đầy đủ các thông tin gồm: số định danh cá nhân, số hộ chiếu hoặc giấy tờ có giá trị đi lại quốc tế, họ và tên, ngày tháng năm sinh, giới tính, quốc tịch, số điện thoại, e-mail.” Như vậy nhà nước CSVN có đầy đủ mọi thông tin cá nhân của người sử dụng mạng xã hội để kiểm soát.

Ngày 23 Tháng Mười Hai, 2022, trang mạng của đài VOV đưa tin: “Bộ Thông Tin và Truyền Thông sẽ mạnh tay xử lý các vi phạm trên mạng Internet trong năm 2023.” Theo đó sẽ công bố danh sách nội dung “sạch” với nội dung “đen” trên mạng tại Việt Nam.

Nội dung đen được hiểu bao gồm những trang mạng “lề trái” trên Facebook, YouTube, TikTok đưa thông tin hay viết bình luận vạch ra những sai trái, độc tài, tham nhũng của chế độ chứ không làm tay sai tuyên truyền dối trá cho họ.

Hiện người ta chưa biết gì hơn về cái Luật Viễn Thông sắp được sửa đổi vào khóa họp cuối năm nay nhưng có thể nhìn thấy trước nhu cầu kiểm soát mạng xã hội chặt chẽ hơn của CSVN.

Tháng Ba vừa qua, tổ chức Freedom House đưa ra bản phúc trình thường niên nói rằng CSVN không có tự do Internet suốt từ trước đến nay. ●

TIN TỔNG QUÁT

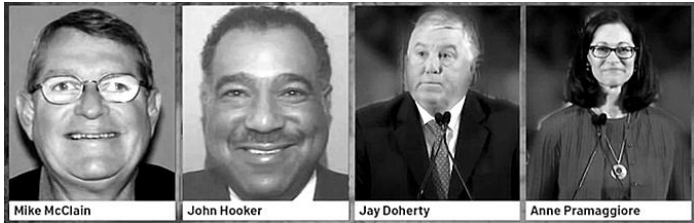
• Hôm 3-5, tất cả bốn bị can trong vụ hối lộ liên quan đến công ty điện lực ComEd và cựu chủ tịch hạ viện Michael Madigan đã bị kết tội toàn bộ các tội trạng bị truy tố. Bao gồm: Bà Anne Pramaggiore, cựu chủ tịch công ty ComEd; John Hooker, cựu lãnh đạo điều hành; Mike McClain, thân tín của

ông Madigan; và Jay Doherty, nhà vận động cho ComEd suốt 30 năm (xem ảnh).

Có hàng loạt chính trị gia liên quan đến vụ âm mưu hối lộ của ComEd, một số bị truy tố, số khác đang ngồi tù. Công ty ComEd đã bị phạt \$200 triệu đô la trong vụ này.

Riêng ông Michael Madigan và thân tín McClain cũng đang bị chính quyền liên bang truy tố với 22 tội trạng sau hơn một năm điều tra, kể cả tội lừa đảo (racketeering).

Ông đang chờ hầu tòa vào tháng 4-2024.

- Ông Madigan là người giữ chức vụ chủ tịch Hạ viện Illinois gần nửa thế kỷ từ năm 1983, lâu nhất trong lịch sử nước Mỹ. Ông là người đứng đầu điều khiển guồng máy chính trị của đảng Dân chủ Illinois suốt nhiều thập niên và gần như là người quyết định hầu hết những chính sách ở Illinois.

- Kể từ ngày 9-5-23, chương trình ngăn ngừa Covid-19 khẩn cấp sẽ chấm dứt. Do đó, thuốc thử, thuốc chủng ngừa và thuốc điều trị sẽ không còn được cung cấp miễn phí nữa. Tuy nhiên, riêng số thuốc ngừa còn tồn kho do liên bang cung cấp vẫn được dùng miễn phí bất kể có bảo hiểm hay không. Ngoài ra, việc theo dõi sự lan truyền và công bố kết quả vẫn tiếp tục diễn ra bình thường.

Các công ty bảo hiểm tư sẽ không còn bị bắt buộc chi trả cho các loại thuốc thử covid tại nhà, do đó người tiêu dùng phải mua bằng tiền túi. Bảo hiểm Medicare và Medicaid vẫn tiếp tục trả cho loại thuốc thử này. Lưu ý, bảo hiểm Medicaid sẽ không còn tự động tái ghi danh mà cư dân phải nộp đơn xin trở lại.

- Hơn 113,000 cư dân Illinois sẽ nhận được những lá thư gửi ra đợt đầu thông báo về cách thức tái nộp đơn xin Medicaid vì chương trình này không còn tự động ghi danh hàng năm như trước kia. Chương trình Medicaid nhận được tài trợ của cả tiểu bang và liên bang để bảo hiểm sức khỏe cho những người nghèo có lợi tức thấp.

Có khoảng gần 4 triệu cư dân Illinois đang ghi danh trong chương trình này. Kể từ ngày 1-6-23, những ai đã nhận thư báo mà không nộp đơn tái

ghi danh để chứng minh là vẫn còn hội đủ điều kiện, sẽ bị mất bảo hiểm Medicaid kể từ ngày 1 tháng 7 trở đi.

- Các nhà hoạt động cộng đồng đang ra sức giúp đỡ chỗ ăn ở cho khoảng 8,000 di dân từ các nước Nam Mỹ do thông đốc Texas Greg Abbott thuộc đảng cộng hòa ra lệnh chở từ Texas đến Chicago từ tháng 8 năm 2022. Tìm kiếm chỗ tạm cư cho nhóm người này gây nhiều khó khăn cho Chicago. Vì không được tài trợ của liên bang nên Chicago dự đoán sẽ bị thâm thủng \$53 triệu trong ngân quỹ để trang trải cho vấn đề này.

Bà thị trưởng Lightfoot đã nhiều lần gửi thư yêu cầu ông Abbott hãy ngưng ngay việc làm vô nhân đạo này vì Chicago không thể có đủ chỗ chứa nhưng ông này vẫn cứ thảnh thưởng gửi đến một số người. Do tình cảnh khó khăn nên các nhà thiện nguyện hiện đang ra công giúp đỡ chỗ ở và ăn mặc, nhất là trong mùa lạnh vừa qua.

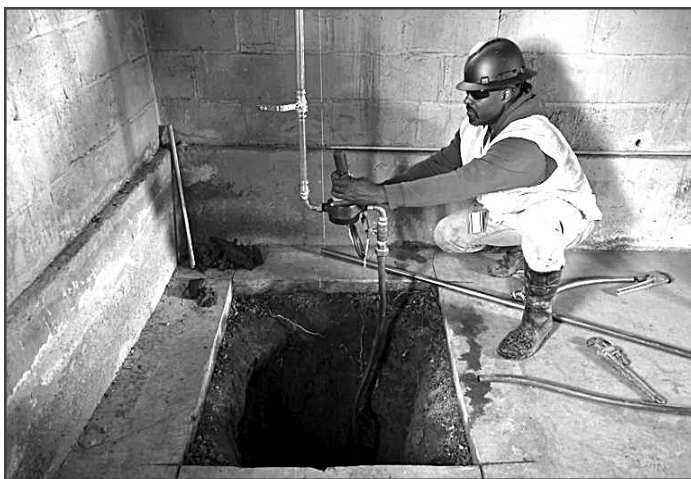
- Hôm 9-5, thượng viện Illinois đã bầu thông qua một đạo luật chống việc cấm sử dụng sách ở thư viện và trường học, và đang chờ thống đốc Pritzker ký ban hành. Nếu thư viện nào ra lệnh cấm sách sẽ bị cắt giảm tài trợ. Điều đáng chú ý là không một nghị viên đảng cộng hòa nào bỏ phiếu cho đạo luật này.

Đạo luật này ra đời để trả lời cho một số tiểu bang thuộc đảng cộng hòa như Missouri, Indiana, và Florida với mưu đồ chính trị nào đó đã rồi rít ra luật cấm đoán sử dụng một số sách ở các thư viện hay trường học. Tổng cộng có khoảng 2,500 cuốn sách đã bị ngăn cấm sử dụng trong năm 2022.

• Dự luật HB 1110 đang được quốc hội Illinois cứu xét. Luật này cho phép các cư dân được xuất trình bằng lái xe điện tử khi nhân viên công lực yêu cầu do bị dừng xe hoặc qua trạm kiểm soát.

Một người không thể bị phạt vì lý do quên mang theo bằng lái trong lúc lái xe nếu người đó có thể xuất trình bằng lái xe điện tử hợp pháp cho nhân viên công lực liên quan đến việc bị dừng xe hoặc qua trạm kiểm soát

• Hơn 10 năm trước, Chicago đã khởi đầu một công trình rất quy mô là thay thế hệ thống đường ống nước trong Chicago được mới mẻ và tốt bền hơn. Với kinh phí hơn \$400 triệu đô la cho công trình thay toàn bộ 792 dặm đường ống nước cũ có chất chì độc hại với các đường ống sắt mới đã mất hơn 10 năm nhưng vẫn chưa hoàn tất. Khoảng 90 dặm đường ống vẫn còn đang tu sửa (ảnh dưới).

• Theo khảo sát mới nhất của cơ quan Leapfrog Hospital Survey, bệnh viện Roseland Community ở khu South Side được đánh giá là kém an toàn

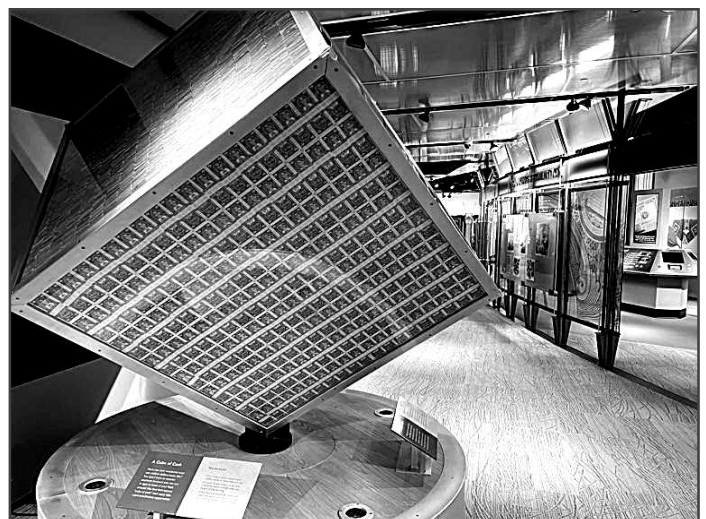

nhất ở Illinois, xếp hạng F. Hai bệnh viện St. Bernard và Health Care Center đứng hạng A sau khi bị cho hạng F chỉ hai năm trước đây.

Nhìn chung, có khoảng 26% bệnh viện ở Illinois được xếp hạng A, đứng hạng thứ 28th trên toàn quốc. Một số bệnh viện trong Chicago vẫn không thay đổi trong bảng xếp hạng như Rush University Medical Center (A), Northwestern Memorial Hospital (B), và Loyola University Medical Center (C).

• Sở y tế Illinois vừa khuyến cáo cư dân không nên ăn các loại cá bắt từ 10 sông và hồ ở Illinois vì bị nhiễm chất hóa học PCB. Bao gồm: Cá chép 12" (Calumet river, Chicago river), cá chép 18" trở lên (Des Plaines and Galena river, Midlothian reservoir), tất cả cá chép ở Herrin Lake, cá trê 30" (Lake Michigan, Lake Duque), cá vược miệng rộng 14" trở lên (Mill Creek Lake and Lincoln Trail Lake).

• Viện bảo tàng tiền tệ (Money Museum) sẽ chính thức mở cửa hoạt động trở lại sau 3 năm trùng tu. Mở cửa từ 10 giờ sáng đến 5 giờ chiều, vào cửa miễn phí. Địa điểm ở số 230 South LaSalle St. trong khu vực downtown Chicago. Có thể vào xem lịch sử tiền tệ ở Mỹ, xem cách dò biết tiền giả, xem cách thức hủy tiền cũ bằng máy, xem một khung kiếng lớn chất đầy giấy bạc \$1 được trưng bày, vv. (hình dưới).

• Hệ thống trường công lập trong Chicago vừa ra thông sẽ thay đổi cách thức thẩm định hiệu suất

của các trường trung tiểu học trong Chicago. Trước đây, phần lớn các hiệu suất của mỗi trường đánh giá dựa trên điểm thi theo tiêu chuẩn (standardized tests) của học sinh. Cách đánh giá này gây bất lợi cho các học sinh nghèo.

Cách thẩm định mới dựa trên nhiều tiêu chuẩn khác nhau, không những chỉ bao gồm tiến trình học tập mà còn đo lường sức khỏe của học sinh, chất lượng qua cách học tập hàng ngày, nhìn toàn diện phát triển của trường và khả năng cộng tác của các giáo viên trong quá trình học tập.

- Hôm 27-4, có khoảng 72 xe tải loại đùng vào nhau, trong đó có hai xe bán tải đã bốc cháy. Vụ tai nạn xảy ra vào khoảng 11 giờ sáng trên xa lộ 55 ở quận Montgomery phía nam Illinois. Nguyên nhân của tai nạn là do gió quá mạnh thổi bụi bặm từ các vùng nông trại dọc xa lộ gây ra tầm nhìn rất thấp.

Ba mươi bảy người từ 2 đến 80 tuổi đã được chuyển đến các bệnh viện trong khu vực. Một số nạn nhân đã chết ngay tại hiện trường. Cảnh sát cho biết trường hợp tử vong hôm đó không được phát hiện kịp thời cho đến ngày 2-5.

- Vào khoảng 4 giờ sáng hôm 3-5, một người giao báo buổi sáng trên khúc đường Elmwood trong khu vực Oak Park, IL đã bị bốn thiếu niên dùng súng uy hiếp cướp tiền và xe rồi chạy tẩu thoát. Tuy nhiên, trong xe nhờ có trang bị bộ điện tử OnStar, nên chiếc xe được cảnh sát theo dõi và bắt trọn bốn nghi can. Bọn này đang chờ ngày hầu tòa.

- Công ty cho thuê xe đạp Divvy hiện có mặt ở khắp 50 phường trong Chicago. Dịch vụ này giúp

cư dân và du khách trên toàn thành phố có cơ hội thuê mượn xe đạp đi lại đúng lúc thời tiết ấm áp hơn trong những tháng tới.

Việc mở rộng mạng Divvy chủ yếu tập trung vào các vùng lân cận không có được nhiều phương tiện. Gần 75% mức gia tăng lợi tức của Divvy trong những năm gần đây phần lớn ở phía Nam và phía Tây Chicago nơi sinh sống của nhiều dân da màu, nên cũng được coi là mang lại nhiều lợi tức cho Divvy vào năm ngoái •

HỖ TRỢ KHẨN CẤP TẠI VN DÀNH CHO CÔNG DÂN HOA KỲ

Khi có việc khẩn cấp, muốn liên lạc với Tòa Đại sứ hay Tổng Lãnh Sự Hoa Kỳ tại Việt Nam, xin liên lạc:

- Tại Hà Nội: (024) 3850-5000
- Tại Saigon: (028) 3520-4200
hoặc: (028) 3520-4600

Ngoài giờ làm việc xin gọi:

- Hà Nội: (024) 3850-5000
- Saigon: (028) 3520-4200
hoặc (028) 3520-4600

Nếu gọi từ ngoài lãnh thổ Việt Nam xin liên lạc:

- Hà Nội: +8424-3850-5000
- Saigon: +8428-3520-4200
hoặc +8428-3520-4600
(nếu gọi từ nước ngoài)

Vài Nét về

Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa

Và Sự Hình Thành Ngày Quân Lực 19.6.

• LONG ĐIỂN tổng hợp

Lúc bấy giờ là đầu trung tuần tháng 5.1950, Quốc hội Pháp thông qua dự luật thành lập một quân đội cho quốc gia Việt Nam với quân số 60.000 người. Nhưng mãi 2 năm sau, một văn kiện gọi là Dự (về sau gọi là Sắc Lệnh) của Quốc Trưởng Bảo Đại, Quân Đội Quốc Gia Việt Nam mới được chào đời tại Sài Gòn, thủ đô nước Việt Nam thống nhất ngày 1 tháng 5 năm 1952. Như vậy, chỉ trong vòng 5 năm (1949-1954), Bảo-Đại với cương vị Quốc-trưởng đã đem lại nền thống-nhất cho đất nước, mặc dầu chỉ trên danh-nghĩa. Ngoài ra, Bảo-Đại cũng đã thu hồi đầy đủ quyền hành từ trong tay người Pháp và tạo lập riêng được một quân-đội QGVN do người Việt-Nam chỉ huy. Với thành quả này, trên bán đảo Đông-Dương, QGVN (Quốc Gia Việt Nam) là một chính-phủ duy nhất được cộng-đồng quốc-tế (ngoại trừ khối Cộng) kể cả Hội-đồng Bảo-an Liên-Hiệp-Quốc với tư cường Anh, Pháp, Mỹ và Trung-Hoa Quốc-Gia đều thừa nhận.

Ngày 20/7/1954 đánh dấu ngày quốc hận thứ nhất của dân tộc Việt Nam, sau khi cộng sản Bắc Việt cùng với thực dân Pháp ký kết Hiệp định Genève chia đôi đất nước, lấy vĩ tuyến thứ 17 chạy ngang con sông Bến Hải làm ranh giới Bắc-Nam.

Giữa bối cảnh một nửa đất nước oằn oại rên siết trong gông cùm cộng sản, trong bóng đêm của dối trá và tội ác, một nửa nước còn lại vừa phải đối phó với quân cộng sản còn nằm mai phục trong các chiến khu cũ thời Pháp và đương đầu với những vấn đề ổn định nội bộ, Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa, danh xưng lúc đó là Quân Đội Quốc Gia Việt Nam, tiếp nhận di sản nghèo nàn và lạc hậu do phía quân đội Pháp hồi hương bàn giao lại, đảm nhận trọng trách nặng nề bảo quốc an dân.

Ngày 1/7/1955, Bộ Tổng Tham Mưu của Quân Đội Quốc Gia Việt Nam chính thức hình thành, đánh dấu ngày khai sinh một quân lực non trẻ mà đã dám chiến đấu chống lại cả một đại khối cộng sản quốc tế hung hãn tràn xuống từ phương Bắc.

Dưới thời Tổng Thống Ngô Đình Diệm của nền Đệ Nhất Cộng Hòa, khi ông chính thức làm Tổng Thống sau cuộc Trưng Cầu Dân Ý 1955, Quân Đội Quốc Gia Việt Nam được cải danh thành Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa, với xác quyết quân đội sẽ được phát triển và tối tân hóa thành một đạo quân mạnh để đập tan bất cứ một cuộc xâm lược nào từ phương Bắc.

Trước nhiều thử thách và biến cố của đất nước bấy giờ, từ sau khi TT Ngô Đình Diệm bị thảm sát, tới ngày 5/5/1965, Hội Đồng Quân Lực đã quyết định trao quyền lãnh đạo đất nước lại cho chính phủ dân sự, cụ Phan Khắc Sửu được mời làm Quốc Trưởng, Bác sĩ Phan Huy Quát làm Thủ Tướng. Nặng chỉ hơn một tháng sau, ngày 11/6/1965, chính phủ dân sự do cụ Phan Khắc Sửu làm Quốc Trưởng nhận định rằng tình hình đất nước đã đến lúc lâm nguy nếu người quốc gia không mạnh mẽ hành động và tìm ra một con đường thức thời. Con đường đó, sau những cân nhắc, chính là sức mạnh của Quân Đội. Chính phủ Phan Khắc Sửu quyết định trao trả quyền lãnh đạo đất nước lại cho Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa...bằng một Quyết Định lịch sử:

THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ
VIỆT NAM CỘNG HÒA

Sau khi duyệt lại tình trạng ngày càng một khốn trương của đất nước, sau khi đã xét lại và xác nhận rằng: những cơ cấu và thể chế Quốc

Gia hiện tại không còn phù hợp với tình thế, sau khi đã hội ý cùng toàn thể tướng lĩnh Quân Đội Việt Nam Cộng Hòa tại Phủ Thủ Tướng ngày 11/6/1965, chúng tôi, Quốc Trưởng Việt Nam Cộng Hòa, Hội Đồng Quốc Gia Lập Pháp, Chánh Phủ Việt Nam Cộng Hòa đồng thanh quyết định:

Long trọng trao trả lại cho Quân Đội Việt Nam Cộng Hòa trách nhiệm và quyền hành lãnh đạo quốc gia đã được Hội Đồng Quân Lực ủy thác cho chúng tôi chiếu theo Quyết Định số 8 ngày 5/5/1965, Tuyên Cáo số 7 ngày 5/5/1965, Quyết Định số 5 ngày 16/2/1965, Quyết Định số 6 ngày 17/2/1965 và Quyết Định số 4 ngày 16/2/1965.

Yêu cầu toàn thể đồng bào các giới, không phân biệt giai tầng địa phương, đảng phái và tôn giáo, ủng hộ Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa trong việc lãnh đạo toàn Quân và toàn Dân đứng theo tinh thần của Cách Mạng 1/11/1963.

Làm tại Sài Gòn ngày 11/6/1965

Phan Khắc Sửu

Quốc Trưởng Việt Nam Cộng Hòa

Phan Huy Quát

Thủ Tướng Chánh Phủ Việt Nam Cộng Hòa

Phạm Xuân Chiểu

Chủ Tịch Hội Đồng Quốc Gia Lập Pháp

Ngày 12/6/1965, trong một buổi họp quy tụ tất cả những tướng lĩnh đang nắm những trọng trách trong Quân Đội từ cấp Tổng Tham Mưu Trưởng, Tư Lệnh bốn Vùng Chiến Thuật cho đến các Tư Lệnh Quân Binh Chung, Hội Đồng Quân Lực đã đề cử Trung Tướng Nguyễn Văn Thiệu đảm nhận chức vụ Chủ Tịch Ủy Ban Lãnh Đạo Quốc Gia (tương đương Tổng Thống), Thiếu Tướng Nguyễn Cao Kỳ đảm nhận chức vụ Chủ Tịch Ủy Ban Hành Pháp Trung Ương (tương đương Thủ Tướng)

Ngày 19/6/1965, thành phần Ủy Ban Lãnh Đạo Quốc Gia và Ủy Ban Hành Pháp Trung Ương trong một buổi lễ ra mắt được tổ chức long trọng ở thủ đô Sài Gòn, đã tuyên thệ trung thành với Tổ Quốc, nhận trách nhiệm lèo lái quốc gia và làm thành phần tiền phương của quân dân Việt Nam Cộng Hòa chỉ huy Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa bảo vệ đất nước.

Từ thời điểm đó, ngày 19/6 được gọi là Ngày QUÂN LỰC, đánh dấu như một cái mốc lịch sử, một chương mới của cuộc chiến đấu chống đại khối cộng sản quốc tế của quân dân Miền Nam, mà Quân Lực Việt Nam Cộng hòa là thành phần gồng gánh trách nhiệm lãnh đạo đất nước, xây dựng nền độc lập, tự do và dân chủ, bình định những mầm mống nằm vùng bạo loạn, ở tiền tuyến thì chỉ huy quân đội ngăn chống cơn sóng xâm lăng cuồng sát của đạo quân hiếu chiến cộng sản Bắc Việt.

Với sự trợ giúp của các nước Đồng Minh, trong đó phần đóng góp chính yếu đến từ Hoa Kỳ từ sau năm 1954, QLVNCH đã dần lớn mạnh, không những đủ khả năng chặn đứng đà xâm lăng cuồng bạo của binh đội cộng sản Bắc Việt, mà còn đánh cho bọn chúng tan tành thành từng mảnh vụn trong những chiến thắng lừng danh thế giới như Mậu Thân 1968, chiến dịch hành quân sang Kampuchea đập nát những hang ổ kho tàng tiếp liệu cộng quân năm 1970. Trong cuộc hành quân sang Hạ Lào, chiến dịch Lam Sơn 719, mặc dù bị báo chí và truyền thông Hoa Kỳ cũng như nằm vùng cộng sản tiết lộ bí mật, QLVNCH ngay từ đầu đã ở trong thế hạ phong nhưng vẫn đánh thiệt hại rất nặng lực lượng cộng quân. Chiến thắng lừng lẫy nhất đã làm cho toàn thế giới phải cúi đầu ngưỡng phục, kể cả giới truyền thông báo chí phản chiến và thân cộng cũng phải xấu hổ gục đầu công nhận tính chất xâm lược rõ ràng của cộng sản Hà Nội và tinh thần chiến đấu dũng mãnh của QLVNCH. Đó là cuộc chiến Mùa Hè Đỏ Lửa 1972. QLVNCH đã để lại trong lịch sử Việt Nam trang sử chiến đấu chói lọi nhất, thiêu cháy huyền thoại Điện Biên Phủ Võ Nguyên Giáp khiến ngay sau cơn thảm bại mùa hè 1972 nhục nhã, Giáp bị cách chức.

QLVNCH chiến đấu trong nỗi cô đơn cay cực mà chưa từng có một đội quân nào trên thế giới đã trải qua hoàn cảnh ngặt nghèo tương tự. Vừa phải đổ máu xương ngăn chống cộng sản ở phía trước mặt mà còn phải hứng chịu những vết đâm lút sâu của những thế lực bạn bè từ phía sau lưng và sự hững hờ từ phía hậu phương. Người chiến binh Việt Nam Cộng Hòa bị trói tay không cho đánh, mặc dù chỉ chiến đấu để tự vệ, bảo vệ làng xóm. Chính họ đã hy sinh mạng sống để cho dân tộc được sống và được hạnh phúc.

Sự dàn xếp của những thế lực cộng sản quốc tế và tư bản đã đưa đến ngày tang thương 30/4/1975, QLVNCH một lần nữa bị buộc phải hoàn toàn buông súng.

Bọn cộng sản tiểu nhân đắc chí ngổ ngáo tiến vào chiếm lấy Việt Nam Cộng Hòa, ngông nghênh tuyên bố đại thắng, thực hiện sách lược sinhhục lãng mạ và đày ải những người chiến binh QLVNCH và vợ con gia đình của họ.

Thật sự có phải cộng sản Bắc Việt đã chiến thắng hay không?

Sau hơn một phần tư thế kỷ kể từ ngày 30/4/1975, giờ đây mọi góc cạnh của sự thật đã được phơi bày dưới ánh sáng của mặt trời. Chúng ta khẳng định mạnh mẽ QLVNCH không hề thua và cộng sản không hề thắng trong trận chiến đấu cuối cùng ngày 30/4/1975. Sự thắng thua chỉ được phân định khi hai lực lượng cùng đối mặt chiến đấu giữa hai chiến tuyến. Hai võ sĩ so găng trên võ đài, một võ sĩ bị trói tay chân và với sự đồng tình của ban trọng tài đã bị võ sĩ kia đánh đập rồi tự đưa tay tuyên bố chiến thắng và tha hồ lãng mạ sinhhục đối phương. Cuộc thắng thua còn chưa được phân định khi viên đạn cuối cùng còn chưa được bắn ra khỏi nòng súng.

Giờ đây, sau gần bốn mươi tám năm chứng kiến những tội ác ghê tởm hải hùng của cộng sản Hà Nội bửa lên đầu chính dân tộc của chúng, công luận thế giới đã khẳng định chế độ cộng sản là một cái quái thai kinh khủng nhất trong lịch sử nhân loại và cần phải hủy diệt nó.

Ngọn gió đã đổi chiều thuận lợi cho QLVNCH. Hệ thống truyền thông và báo chí ngoại quốc từng một thời ngày xưa góp tay bồi nhọ làm nhục người chiến sĩ VNCH, ngày nay đã hồi phục danh dự cho QLVNCH, biểu dương tinh thần chiến đấu và chính nghĩa của Việt Nam Cộng Hòa. Cuối cùng thì những giá trị nhân bản thực sự của người lính Việt Nam Cộng Hòa đã được thế giới thừa nhận và tôn vinh. Những năm xương khô đang mục rã theo với thời gian nghiệt ngã của 300 ngàn tử sĩ Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa nằm cam nín u uất dưới những nghĩa trang hoang phế điêu tàn, hay ở những chổng rừng sâu núi thẳm, cùng với nửa triệu chiến sĩ thương phế mà phần lớn còn sống lây lất và khắc khoải bên kia bờ Thái

Bình Dương, tất cả những người anh hùng vĩ đại đó giờ đây đã được tôn vinh.

Điều mà những người còn sống, những người còn lành lặn thân xác phải làm là sẽ cùng nhau tìm cách cắm lên bia mộ các anh những nén hương của lòng tri ân với những giọt nước mắt tiếc thương, cùng nhau gửi về cho các anh thương phế chút lòng của những người đồng đội mà ngày xưa từng kiêu hãnh đứng chung dưới lá Quân Kỳ Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa, để các anh còn tiếp tục nuôi dưỡng một niềm tin. Rồi sẽ có một ngày, cơn thịnh nộ của đất trời và của toàn dân tộc Việt Nam sẽ như cơn sóng thần biển Đông cuốn xô đi những tàn tích của cái ác.

Anh linh của tiền nhân, của những vị thần tướng Nguyễn Khoa Nam, Lê Văn Hưng, Phạm Văn Phú, Trần Văn Hai, Lê Nguyên Vỹ, Hồ Ngọc Cẩn, Trung Tá Cảnh Sát Quốc Gia Nguyễn Văn Long, các Trung Đoàn Trưởng, Tiểu Đoàn Trưởng, sĩ quan và các chiến sĩ Vệ Quốc Vong Thân xin hãy hiển linh thương xót phù trì cho dân tộc Việt Nam và QLVNCH có được nhiều sức mạnh đứng lên lật đổ bạo quyền cộng sản, đem ánh sáng công chính và hạnh phúc trở lại trên khắp mọi miền đất nước, ném bọn chúng vào cõi sâu thẳm tối tăm nhất và đời đời của địa ngục.

**Việt Nam Cộng Hòa Muôn Năm!
Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa Muôn Năm! •**

HỘI CỰU CHIẾN SĨ VIỆT NAM CỘNG HÒA ILLINOIS
(VIETNAMESE VETERANS ASSOCIATION OF ILLINOIS)

Thư Mời

Chicago, ngày 01 tháng 6 năm 2023

HỘI CỰU CHIẾN SĨ VIỆT NAM CỘNG HÒA ILLINOIS

Trân trọng kính mời quý Chiến hữu
và quý Thân hữu dành chút thời gian đến tham dự

Lễ Kỷ Niệm **NGÀY QUÂN LỰC VNCH 19/6**

Thời gian: Chúa Nhật, 18 tháng 6 năm 2023

Từ 11g30 sáng đến 2g30 chiều

Địa điểm: Hội trường Hội Người Việt Illinois
5110 N. Broadway Street, Chicago, IL 60640

CHƯƠNG TRÌNH:

- Chào mừng Quan khách - Giới thiệu các thành phần tham dự
- Lễ rước Quốc Quân Kỳ.
- Lễ chào Quốc kỳ Việt-Mỹ và Phút Mặc Niệm.
- Lễ Truy Diệu Chiến Sĩ Trận Vong và Đặt Vòng Hoa Tưởng Niệm.
- Tiến Đưa Quốc Quân Kỳ về vị trí cũ
- Lễ Niệm Hương
- Lịch sử và Ý nghĩa Ngày Quân Lực VNCH 19/6.
- Bầu cử Chủ Tịch Hội CCS/VNCH nhiệm kỳ 2023-2025
- Lời Cảm tạ của Ban Tổ Chức
- Cơm trưa thân mật - Văn nghệ, chủ đề: *Tinh Anh Lính Chiến.*

**Sự hiện diện đông đủ của Quý vị là một khích lệ và cổ vũ
cho sự lớn mạnh của Hội Cựu Chiến Sĩ Việt nam Cộng Hòa tại Illinois**

TM Ban Tổ Chức

Q. Chủ Tịch Hội Cựu Chiến Sĩ VNCH tại Illinois

NGUYỄN NGỌC QUÍ

LƯU Ý: - Xin quý Chiến hữu mặc quân phục, nếu có thể, và đóng niên liễm 2023.

- Đề nghị quý Chiến hữu Hội viên ghi danh ứng cử hoặc tiến cử Tân Chủ Tịch .

Xin gửi email đến: quinguyen905@gmail.com hoặc senmai47@gmail.com

- BTC xin ghi nhận sự ủng hộ thực phẩm và hiện kim tùy theo hảo tâm của Quý vị

Tạp Ghi của Nhà Văn Quá Cố HUY PHƯƠNG

(Trong tình thân hữu, để tưởng nhớ nhà văn quá cố Huy Phương với những tạp ghi giá trị của ông, chúng tôi vẫn duy trì trang báo này trích từ những tác phẩm để đời của ông đã dành tặng cho chúng ta lúc sinh tiền)

CÁI MẶT

Việt Nam Xã Hội Chủ Nghĩa

Đã có lần bạn là người khách quý đến Honolulu, tại phi trường được một thiếu nữ xinh đẹp tươi tắn, chào đón cho một vòng hoa sứ với câu chào Aloha cùng một nụ cười thân thiện. Nhưng không phải du khách nào trên thế giới cũng được sự chào đón như thế!

Không lâu, báo chí lại loan tin, những người Việt Nam, đồng bào của chúng ta, từ Sài Gòn đến phi trường Changi, Singapore, bị từ chối nhập cảnh, nói rõ ra là bị đuổi về.

Singapore là một trong 48 quốc gia mà người mang visa Việt Nam vào không cần thị thực, nhưng lần này mặc dù có đầy đủ giấy tờ tùy thân, nhiều hành khách Việt Nam, phần lớn là phụ nữ, vẫn bị nhà chức trách Singapore từ chối cho vào xứ của họ. Những người Việt này bị đối xử như tội phạm, bị đưa vào phòng riêng, kiểm soát chặt chẽ giấy tờ, bị phỏng vấn và bắt tự đếm số tiền mang theo trước mặt nhân viên sân bay. Những người khách này buộc phải trở lại Việt Nam trên các chuyến bay đưa họ đến, hay lưu lại những khách sạn gần phi trường mà hãng hàng không Việt Nam phải đài thọ chi phí.

Lối hành xử này của Singapore cũng na ná như lối đối xử của chính quyền Việt Nam đối với những nhà hoạt động chính trị, nghi ngờ có hoạt động chính trị hay bất đồng chính kiến về Việt Nam lâu nay, mà không hề nói lý do.

Chính quyền Singapore cũng không hề nói lý do họ không cho những người Việt này vào nước họ, nhưng cái lý do này thì những người trong cuộc, hay toàn thể “khúc ruột ngàn dặm” trên khắp thế giới đều biết rõ, đều cảm thấy xấu hổ và đau lòng.

Hãng Jetstar Pacific, một trong hai hãng máy bay rẻ tiền có những đường bay ngắn cho biết, khi hành khách bị nhà chức trách từ chối nhập cảnh Singapore, người đó sẽ phải trả tiền ăn ở, tại sân bay. Phía Singapore thường buộc hãng hàng không phải ứng

trước chi phí sau đó sẽ tính lại với hành khách. Chi phí cho mỗi khách bị từ chối nhập cảnh là khoảng hơn \$200, chưa kể vé máy bay trở lại Việt Nam.

Mỗi tháng, hãng này phải trả khoảng \$20,000 cho những hành khách bị từ chối nhập cảnh tại Singapore.

Hãng Vietjet Air có hai chuyến bay Sài Gòn đi Singapore mỗi ngày. Trung bình mỗi tháng có 200 nữ hành khách bị Singapore yêu cầu quay về nước. Như vậy mỗi tháng Vietjet Air phải chi ra phí khoảng \$750,000 cho những hành khách này mà không bao giờ đòi lại được tiền.

Phía Việt Nam mong phía Singapore cho họ biết danh sách những người Việt không được nhập cảnh vào Singapore để tiện việc ngăn chặn, tránh sự tổn thất như trên, nhưng những người này đâu phải như những người làm chính trị có sổ đen của công an Việt Nam, mà chỉ là những cô gái, một ngày đẹp trời nào đó được rủ rê hay móc nối sang đây để... “đứng đường!” Trên các trang net, và ngay cả một phóng sự trên

báo Thanh Niên trong nước, cũng công nhận rằng phần đông những cô gái đến với nghề này là hoàn toàn tự nguyện.

Chuyện không phải bây giờ mà cách đây vài năm Singapore đã loan tin cảnh sát tổng cần quét vào khu mại dâm Việt ở Geylang và Joo Chiat, bắt giữ hàng chục gái mại dâm người Việt lẫn bảo kê. Liên tục trong vòng một tuần, chỉ riêng tại khu Joo Chiat, 52 cô gái Việt đã bị bắt giữ. Các cô trang điểm diêm dúa, ăn mặc hở hang đón xe buýt hoặc xe taxi đến quán karaoke, vô tình bàn khách, ăn uống, rượu bia, lả lơi, ôm ấp, bán dâm tại bàn rượu hoặc đi ngủ đêm với khách, cố moi tiền bằng đủ mọi cách. Dân Singapore cho biết gái mại dâm Việt đã câu kéo khách bằng cách không mặc đồ lót và cho phép khách thoải mái sờ soạng. Sang Singapore là một nghề kiên trì, lần này bị đui lần sau lại lên máy bay sang nữa. Một cô gái cho biết cô đến rồi về nhiều lần, mỗi lần ở Singapore kiếm vài nghìn đô la.

Lối cấm cửa phụ nữ Việt Nam ở Singapore rõ ràng là nỗi đau đớn, nhục nhã. Rồi liệu, Bộ Ngoại Giao Việt Nam như lời yêu cầu có dám gửi công hàm đến Singapore để xin làm rõ trắng đen chuyện này không, hay nói ra chỉ thêm mất mặt! Làm người khác mất mặt cũng là một thứ làm nhục nhau. Ngày xưa làm nhục nhau thì kẻ sĩ thách nhau đấu súng hay rút gươm ra khỏi vỏ. Ngày nay, bị nhục thì đành ráng ngậm miệng mà đi. Thẻ diện cũng có nghĩa là danh dự, ai làm mình mất thẻ diện là làm mất danh dự mình.

Nếu danh dự phụ nữ Việt Nam bị coi thường hay chà đạp là danh dự của cả dân tộc cũng bị coi thường. Ai có trách nhiệm trong việc đàn bà con gái Việt Nam bị cấm cửa và cái mặt Việt Nam trong thời gian gần đây, có thể nói xa hơn là dưới chế độ xã hội chủ nghĩa đã bị lấm lem đến mức tồi tệ.

Cái mặt Việt Nam ở Nhật mà đại diện là phi công, tiếp viên hàng không, người mẫu, du học sinh ăn cắp... không kể hết tên.

Cái mặt Việt Nam ở Thụy Điển rồi Anh, mà đại diện là Kiều Trinh, kẻ ăn cắp, đã rao giảng văn hóa trên truyền hình nhà nước, con cán bộ Trung Ương Đảng, đã được Bộ Y Tế Việt Nam chứng nhận là tâm thần và Tòa Đại Sứ Việt Nam can thiệp.

Cái mặt Việt Nam ở Phi Châu mà đại diện là nhân viên ngoại giao Vũ Mộc Anh, bí thư thứ nhất của Đại Sứ Quán Việt Nam tại Nam Phi, buôn lậu sừng tê giác.

Cái mặt Việt Nam ở Thụy Sĩ, ở Thái Lan mà đại diện là du khách ăn cắp.

Cái mặt Việt Nam ở Đài Loan mà đại diện là công nhân “xuất khẩu” ăn trộm chó làm thịt.

Cái mặt Việt Nam ở Nhật mà người Việt trộm dê làm thịt.

Cái mặt Việt Nam ở Malaysia: Khám phá một lần mà tổng xuất 150 phụ nữ mại dâm về nước.

Cái mặt Việt Nam ở Nga, Tiệp Khắc, Ba Lan, Đông Đức với những

nhóm băng đảng, buôn người có các tòa đại sứ Việt Cộng... chống lưng.

Chuyện mất mặt, bẽ mặt, xấu mặt hay mất thể diện thì cũng một nghĩa. Hãnh diện thì ngẩng mặt, xấu hổ thì cúi mặt, vuốt mặt, quay mặt, giấu mặt đi.

Cái mặt chai lì, tê cứng, không biết xấu hổ, vô cảm là cái mặt mo, mặt mẹt, mặt trơ.

Những cái mặt... Việt Nam nên che đi là những cái mặt của Đặng Xuân Hợp, Vũ Mộc Anh, Kiều Trinh, vì họ đại diện cho chính quyền Việt Nam. Cái mặt đáng thương những người phụ nữ vì xấu hổ cũng phải che đi, tủi thân vì số kiếp phụ nữ Việt Nam, nhưng quả đáng thương hơn những đảng viên luôn luôn trơ mặt làm liều.

Quá đẹp là cái tên Việt Nam, hôm nay vang lừng khắp bốn biển năm châu.

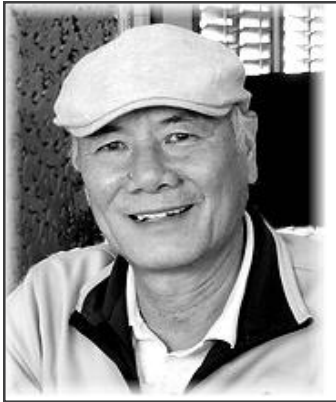
Cờ đỏ sao vàng được minh họa cho hai chữ “ăn cắp.”

Tiếng Việt được dùng để viết những thông báo răn đe người Việt chớ... ăn cắp. Ai đã sáng tác ra cái câu nói đối trá, “Tôi mơ ước một buổi sáng thức dậy, thấy mình là người Việt Nam?” sẽ phải ân hận suốt đời.

Phần tôi, mỗi khi soi gương, tôi vẫn nhớ, “Tôi là người Việt Nam!” và cảm thấy thương cho tôi và thù ghét những con người đã làm cho hình ảnh Việt Nam xấu xa đi như hôm nay.

Cám ơn ký giả Xuân Dương ở trong nước với câu viết, “Một người, một gia đình, một dòng họ hay một dân tộc, khi sự xấu hổ bị đánh cắp thì không còn gì để mất!” •

Sổ Tay của Nhà Văn TƯỢNG NĂNG TIẾN

THỜI PHẢN ĐỘNG?

Từ khi có FB, tôi hay đọc tác giả Ngô Nhật Đăng nên biết rằng ông mở mắt chào đời ở Hà Nội hồi cuối thập niên 1950. Tôi thì sinh ra tại Sài Gòn, trước đó vài năm. Chút dị biệt này khiến cho chúng tôi sống trong hai xã hội khác nhau, và tham dự vào hai cuộc chiến (cũng) hoàn toàn khác.

Những dòng chữ Ngô Nhật Đăng viết về chiến tranh biên giới (Việt-Trung) đều hết sức sống động, và vô cùng chân thật. Ông giúp cho độc giả, nhất là những kẻ đã từng cầm súng, thấy rõ hơn cái thân phận của người lính trận. Ở nơi đâu (và thời nào) cũng thế, họ cũng đều sống khổ cực và chết dễ như chơi.

Ngô Nhật Đăng không chỉ viết về những tháng năm binh lửa. Ông am tường nhiều vấn đề và bao biện rất nhiều lãnh vực (chính trị, xã hội, khoa học, kỹ thuật, nhân sinh ...) nhưng riêng về chuyện tình cảm (Anh Hùng Với Mỹ Nhân) thì tôi e rằng tác giả không được khách quan cho lắm:

Mình quen biết nhiều các bác, các chú Nhân văn giai phẩm, thấy phu nhân của các vị ấy thật tận cùng lãng mạn. Nếu không có các bà chăm lo thì các ông ấy chết đói từ lâu rồi, nói gì đến chuyện phản kháng, phản động. Nuôi chồng, chăm con, xù lông lên dử tợn như gà mái nếu có kẻ nào dám động đến đàn con của mình.

Thỉnh thoảng đến chơi, ví dụ như nhà chú Phùng Quán mình lại thích ngồi nói chuyện với cô Bội Trâm hơn, quan sát cách cô chăm sóc chú Quán mà cảm động.

Rồi vợ bác Văn Cao, Lê Đạt, Bùi Xuân Phái, chị Mai của anh Lộc Vàng ....đúng là thuyền duyên sánh với anh hùng. Đổi lại, các vị ấy cũng tôn trọng nếu không nói là biết ơn các bà nội tướng của mình lắm. Luôn tương kính nhau, nhìn mà phát thèm.

Có “Hiền thê” được coi là thành tựu quan trọng nhất trong đời đàn ông. Một lần ngồi với ông bạn vong niên cũng là bậc trưởng thượng, ông bảo:

-Nước mình hết mỹ nhân rồi, vận nước suy nên làm ra như thế.

Mình ngạc nhiên nói:

- Thưa bác, đâu có vậy. Cháu thấy Việt Nam bây giờ ngày càng nhiều người đẹp đó chứ, đẹp hơn xưa nhiều lắm, hàng năm có đến cả chục cuộc thi hoa hậu, người đẹp đó thôi.

Ông phẩy tay:

- Cậu còn nông cạn lắm, từ thượng cổ, trời đất đã định mỹ nhân chỉ dành cho anh hùng. Cậu xem các ông chồng của những “mỹ nhân” bây giờ có ai đáng mặt anh hùng không ?

Có thể đúng là “các ông chồng của những “mỹ nhân” bây giờ không có ai đáng mặt anh hùng” (cả) nhưng như thế không có nghĩa là nước Việt không còn người hùng anh, và số “người đẹp” ở xứ sở này chỉ giới hạn vào những bóng hồng đã tham dự “vào mấy chục cuộc thi hoa hậu hàng năm” mà thôi.

Mới cách đây không lâu, hôm 01/01/2023, FB Bông Tuyết đã đưa lên mạng hình chụp chung của chính cô và vài người bạn đồng cảnh - Trịnh Nhung, Lê Bích Vương, Bùi Thị Huệ - cùng

với lời chú thích vô cùng sảng khoái (“Vợ phản động” - “xinh dã man ha..ha..ha...”) rồi nhận ngay được không ít những lời lẽ tán thưởng rất nhiệt tình:

- Nguyễn Thanh Mai: “Xinh quá.”
- Phạm Thị Xuân: “Xinh đẹp lắm em.”
- Huỳnh Ngọc Chenh: “Đẹp thế này nên chúng nó âm mưu bắt mấy anh chồng đi nốt hết.”
- Nguyễn Thu Nga : “Sao bọn “phản động” chọn vợ giỏi thế nhỉ. Toàn giỏi giang xinh đẹp và vô cùng có văn hoá.”
- Dũng Nguyễn: “Không phải vợ phản động ! Đây là vợ của những người đàn ông yêu nước!”

Thế “những người đàn ông yêu nước” này, những ông chồng của những phụ nữ (“xinh dã man”) trong bức hình trên là ai vậy?

Tôi may mắn và hân hạnh biết được danh tính của họ nên cũng (mau mắn) xin phép được thưa luôn, cho nó lẹ:

- Nguyễn Lâm Thắng, phu quân của bà Lê Bích Vương, ông bị bắt giữ vào tháng 7 năm 2022 cho đến nay (vẫn chưa được xét xử) với cáo buộc: “làm, tàng trữ, phát tán hoặc tuyên truyền thông tin, tài liệu, vật phẩm nhằm chống Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam.”

- Bùi Văn Thuận, phu quân của bà Trịnh Nhung, đang thụ án 8 năm tù giam và 5 năm quản chế, với cáo buộc “thường xuyên đăng các bài viết lan truyền thông tin xuyên tạc nhằm bôi nhọ Chủ tịch Hồ Chí Minh và các nhà lãnh đạo đảng, nhà nước khác của Việt Nam”.

- Đỗ Nam Trung, hôn phu của cô Nguyễn Thị Ánh Tuyết, đang thụ án 10 năm tù giam và 4 năm quản chế, với tội danh “phát tán tài liệu chống nhà nước.”

- Dũng Vova (Lê Văn Dũng) phu quân của bà Bùi Thị Huệ, đang thụ án 5 năm tù với tội danh: “tuyên truyền chống Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam.”

Những cáo buộc và tội danh (quen thuộc) này khiến tôi nhớ đến một mẫu đối thoại ngăn ngắt, giữa hai người tù - vào hồi cuối thế kỷ trước- trong tác phẩm *Chuyện Kể Năm 2000* của Bùi Ngọc Tấn:

- Vì sao anh bị vào đây? Tôi có tò mò quá không?

-Tôi bị bắt với tội danh “Tuyên truyền phản cách mạng”.

- Ở đây anh em gọi là “tội nói sự thực”.

Đó là một lời khen. Nói sự thực là một việc khó khăn, nguy hiểm. Từ xưa đến nay vẫn thế. Bao giờ cũng là một việc nguy hiểm. (Bùi Ngọc Tấn. *Chuyện Kể Năm 2000*, tập I. CLB Tuổi Xanh, Westminster, CA: 2000).

“Vợ ‘phản động’ xinh dã man ha..ha..ha...” Từ trái: Trịnh Nhung, Nguyễn Thị Ánh Tuyết, Lê Bích Vương, Bùi Thị Huệ. Ảnh & chú thích của FB Bong Tuyet – 01/01/23

Khi Đảng chống bọn xét lại, Bùi Ngọc Tấn đi tù nhiều năm vì “tội nói thực.” Lúc Đảng chống bọn Nhân Văn, Phùng Quán chỉ vì “muốn là nhà văn chân thật” nên phải chịu cảnh “cá trộm, viết chui, rượu chui” gần suốt cuộc đời.

Nay thì cái giá mà Nguyễn Lân Thắng, Bùi Văn Thuận, Đỗ Nam Trung, Dũng Vova ... phải trả cho sự “chân thật” cũng nào có rẻ?

Mà đâu phải chỉ chừng đó mạng thôi. Mạng lưới Nhân Quyền Việt Nam (VNHR) cho biết hiện có gần 300 tù nhân lương tâm đang bị giam giữ, một phần ba là người bản địa, không ít kẻ phải nhận những bản án rất nặng nề.

Họ chả phải là anh hùng sao?

Ở mảnh đất này, hào kiệt có bao giờ thiếu?

Mỹ nhân cũng thế!
 Đã thế, họ không chỉ “xinh đã man” mà còn tận tụy cũng “đã man” luôn.

Tôi vẫn nhìn theo những bước chân của quý bà Nguyễn Chương (phu nhân của TNLT -Tù Nhân Lương Tâm - Trần Đức Thạch) Nguyễn Thị Nghiêm (phu nhân của TNLT Phạm Thành) Nguyễn Thị Kim Thanh (phu nhân của TNLT Trương Minh Đức) Lân Tường Thụy (phu nhân của TNLT Nguyễn Tường Thụy) .... khi họ lặn lội thăm chồng - lẻo đẻo trên mọi nẻo đường đất nước - mà không khởi ứa nước mắt vì sự tảo tần, thương khó triền miên của những người phụ nữ này. Còn có hình ảnh nào đẹp hơn được nữa?

Nhà văn Ngô Nhật Đăng nhận xét là quý bà Nhân Văn “thật tận cùng lãng mạn.” Sự “lãng mạn tận cùng” này- có lẽ - cũng không hơn (hay không khác) những bà vợ tù nhân lương tâm ngày nay là mấy:

-Trịnh Nhung (phu nhân của TNLT Bùi Văn Thuận) : “Mùa đông là mùa mà anh thích nhất, còn em vì thích anh mà cũng thêm yêu mùa đông.”

- Đỗ Thu (phu nhân của TNLT Trịnh Bá Phương) : “Hôm qua ngày 10/2 tôi nhận được 2 niềm vui đó là trưa thì nhận được 2 bức thư của chồng... Cả tháng đợi mỗi thư của chồng về.”

- Đỗ Lê Na (phu nhân của TNLT Lê Trọng Hùng) : “Trưa nay (lễ Tình nhân thứ hai xa cách), bất ngờ nhận được thư chồng gửi về từ trại 6. Cầm thư mà lòng xen lẫn mừng vui và ngậm ngùi!”

- Riêng T.S Mạc Văn Trang cảm thán: “Đất nước của những hòn VỌNG PHU sao cứ cắm vào dân tộc này mãi vậy hả Trời!”

Tôi hoàn toàn đồng tình với tâm cảm của ông nghề họ Mạc nói trên. Tuy thế, không ít lúc, vẫn trộm nghĩ thêm rằng: nhờ lúc nào cũng có vài trăm Tù Nhân Lương Tâm chật ních trong những nhà tù, cùng những hòn vọng phu luôn ở bên ngoài nên người Việt cũng đỡ ngượng ngùng khi nhìn vào mặt nhau, và họ còn có kẻ để hưởng tới -khi nghĩ đến tương lai của đất nước này! •

LỊCH CẤP CHIẾU KHẨN (VISA)

Tháng 6, 2023

- **IR-1, IR-2:** Công dân Hoa Kỳ bảo lãnh vợ/chồng, con dưới 21.

- **IR-5:** Công dân Mỹ bảo lãnh cha mẹ:
Luôn ưu tiên.

- **Diện F-1:** Công dân Mỹ bảo lãnh con độc thân trên 21 tuổi:

Ngày 01/12/2014

- **Diện F2A:** Thường trú nhân bảo lãnh vợ/chồng và con độc thân dưới 21 tuổi.
 (12-18 tháng):

Khi hoàn tất

- **Diện F2B:** Thường trú nhân bảo lãnh con độc thân trên 21 tuổi (8 năm) :

Ngày 22/09/2015

- **Diện F-3:** Công dân Hoa Kỳ bảo lãnh con đã lập gia đình :

Ngày 22/11/2008

- **Diện F-4:** Công dân Hoa Kỳ bảo lãnh anh, chị em (13 năm):

Ngày 22/03/2007

LÀM THỦ TỤC THỊ NHẬP TỊCH ĐỔI MỚI THẺ XANH HẾT HẠN

**Mọi chi tiết xin liên lạc:
 Chương trình Nhập Tịch
 HỘI NGƯỜI VIỆT IL**

• 7 7 3 7 2 8 3 7 0 0

Cái Chết Của Cả Một Dân Tộc

• GIAO THANH PHẠM

Chiến lược cưỡng chiếm lãnh thổ Việt Nam, Cờ Hán hóa người dân Việt đã được nhà cầm quyền Bắc Kinh toan tính từ rất lâu. Đối với thế giới thì biển Đông thật quan trọng, nhưng riêng đối với Trung Quốc, thì biển Đông là cái yết hầu đưa thực phẩm qua cổ họng xuống bao tử, là đôi cánh cho con cọp hung dữ. Tuy vậy, không có một chiến lược bành trướng nào, mà không có cái giá của sự đổ máu phải trả, ngoại trừ chiến lược thôn tính Việt Nam của cuối thế kỷ 20, đầu thế kỷ 21.

Vào mùa Thu năm 1989, khi các quốc gia cộng sản bên Đông Âu sụp đổ, nó đã khiến cho đảng cộng sản Việt Nam phải lo sợ sẽ trở thành nạn nhân

của sự sụp đổ dây chuyền đó. Bởi thế vào tháng 9 năm 1990, Tổng Bí Thư đảng lúc bấy giờ là Nguyễn Văn Linh, cùng với chủ tịch Hội Đồng Bộ Trưởng Đỗ Mười, và Phạm Văn Đồng (ảnh bên), kéo nhau sang Trung Quốc, ký giấy bán nước qua tay Giang Trạch Dân và Lý Bằng, ngõ hầu níu kéo và giữ cho được cái bộ máy cai trị là đảng cộng sản của họ.

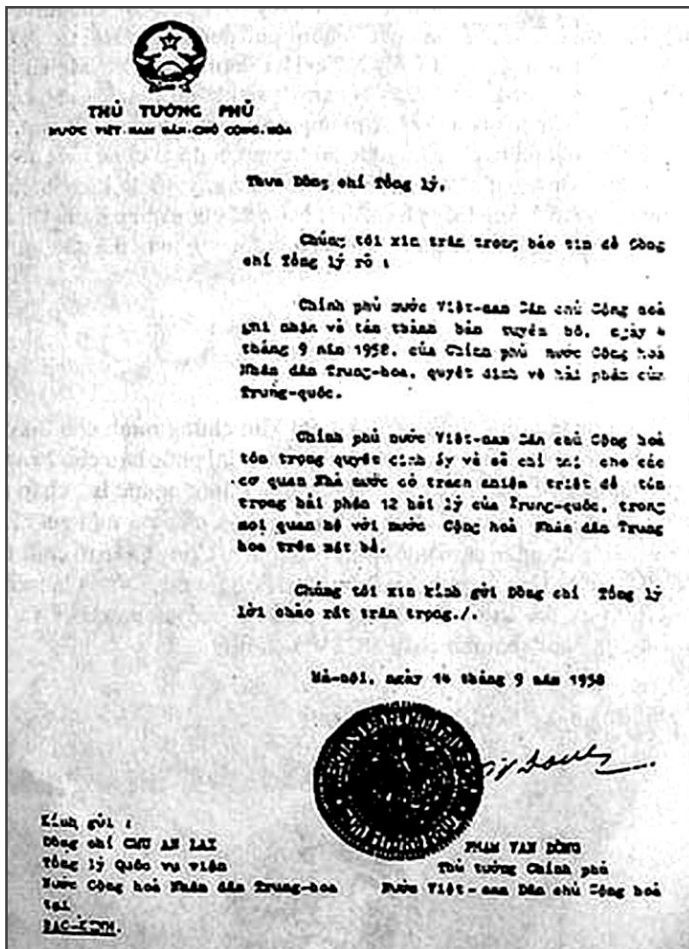

Đó là một văn kiện không gì khác hơn, là việc ký giao kèo THỦ TIÊU CẢ MỘT DÂN TỘC.

Muốn xua quân sang xâm chiếm Việt Nam thì không phải là chuyện dễ. Cái giá máu và sinh mạng phải trả khó mà lường được và chắc chắn sẽ không thể nhỏ. Thế nhưng, Trung Quốc không cần phải làm thế, vì cái con ngựa thành Troy của họ, đã được Nguyễn Văn Linh và đồng đảng mang về nước, nằm mai phục sẵn để bắt đầu cái chương trình phá hoại từ trong ra. Cái chiến dịch đầu loang đó, tuy mất nhiều thời gian, nhưng lại không tốn một viên đạn, một giọt máu của người Hán, cũng như không gặp một sự phản kháng nào từ người dân Việt Nam. Nó chậm chạp nhưng chắc chắn. Và một điều chúng ta có thể thấy rất rõ, là nó hoàn hảo đến độ Trung Quốc có thể cưỡng chiếm đến 100% giang sơn đất nước Việt, xóa sổ 100% dòng giống và ngôn ngữ Việt, mà không gặp phải một sự chống cự nào.

Người Việt chúng ta thường mang những chiến tích hào hùng của ngày xa xưa ra kháo với nhau, như là để tự dối mình, như là để tự trấn an mình, tự tạo ra những ảo giác làm mờ đi cái tương lai thảm hại sẽ đến trong nay mai.

Mặc dầu mọi người trong chúng ta, ai cũng hiểu

được rằng, những chiến thắng Đống Đa, Bạch Đằng hay Chi Lăng của lịch sử đó, nó bao gồm lòng yêu nước mà toàn dân như một, của mọi con dân đất Việt, từ vua quan đến dân chúng trăm họ. Chứ không như bây giờ, khi các tướng lãnh quân đội, chỉ biết luôn trung thành với đảng và nhất là chỉ luôn cúi đầu làm tôi mọi cho tiền tài của cải, qua các việc cướp đất, mua bán và làm thương mại•

**•TRÊN DƯỚI KHÔNG MỘT LÒNG THÌ CHIẾN ĐẤU LÀM SAO?
•DÂN TRONG TAY KHÔNG MỘT TẮC SẮT THÌ LÀM SAO ĐUỐI GIẶC?
•GIẶC Ở ĐÂU? KẸ THÙ CỦA TA LÀ AI? CHÚNG MẶC QUÂN PHỤC GÌ?**

Suốt 27 năm qua, kể từ năm 1990, khi đảng bán nước ký kết Hiệp Ước Thành Đô đến nay, cái cũi thép vây bọc toàn cõi đất nước đã được Trung Quốc xây dựng một cách tuyệt hảo, mà cả chín mươi mấy triệu người dân Việt vẫn không một chút động tịnh. Cái cũi ấy nay đã bao bọc bốn chung quanh cái dải đất hình chữ S như một cái

cũi thép khổng lồ, từ Ải Nam Quan đến Mũi Cà Mau, từ suốt chiều dài hơn 2 ngàn cây số bờ biển, đến dọc đường Trường Sơn qua Hạ Lào xuống tới Krong Preah của Cam Bốt, trùm luôn đảo Phú Quốc cách đó mười hải lý. Con dân Việt có mấy người biết điều này? Thử nhìn lại bản đồ xem.

Đường biển, đường bộ đã được Trung Quốc và bọn Hán Nô vây bọc kín không một lối thoát, ngay cả đường lên trời chúng cũng kiểm soát và khống chế 100%.

Có ai còn nhớ vụ 2 chiếc SU 22 rơi gần đảo Phú Quý, Bình Thuận tháng 4 năm 1967?

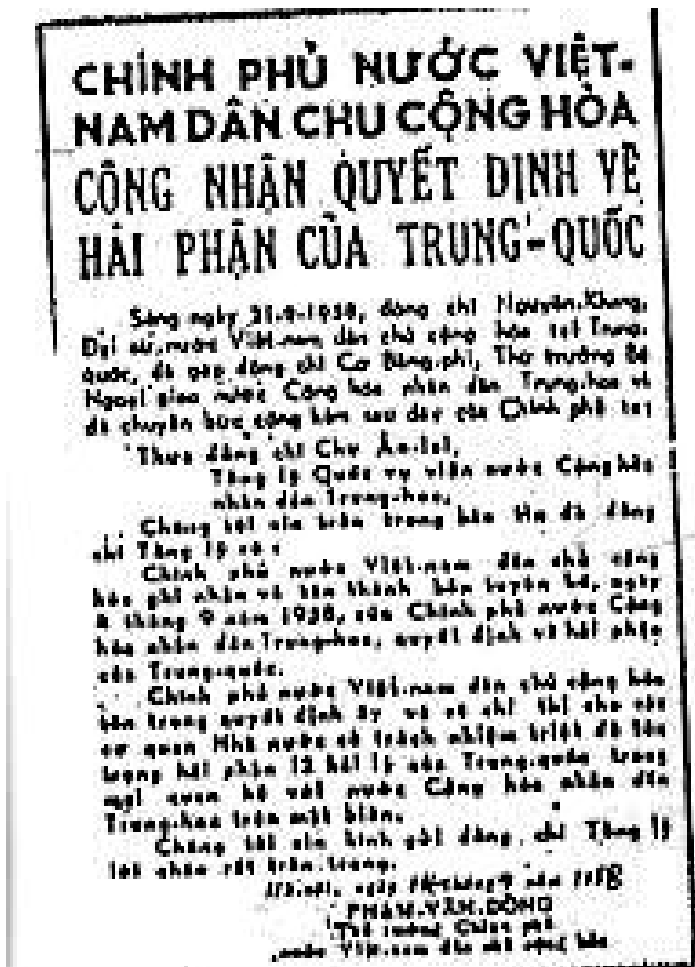
Rồi cũng chỉ hơn 2 tháng sau tháng 6 năm 1966, có ai còn nhớ chiếc chiến đấu cơ tối tân nhất, SU 30MK2 của không quân CSVN bị nghi ngờ là do hỏa tiễn Trung Quốc bắn rớt ở vùng đảo Phú Lâm, Hoàng Sa?

Và có ai còn nhớ chiếc máy bay “cứu hộ” CASA 212 bị mất tích cùng ngày trong thời điểm tìm kiếm ở gần đảo Bạch Long Vĩ?

Chỉ vài tháng sau, tất cả những chiếc máy bay “bị bắn rớt” đó, đã bị người dân lãng quên không còn một chút nghi ngại.

Có ai còn nhớ những vụ “mất sóng không lưu” liên tục xảy ra hàng năm kể từ 2015 cho đến nay, khiến sân bay Tân Sơn Nhất hoàn toàn tê liệt trong một thời gian dài cả mấy chục phút? Rồi lại còn những “tín hiệu lạ”, những “sóng lạ quấy phá” liên tục khiến cho dưới đất, trên không hoàn toàn mất kiểm soát và liên lạc?

Cái cũi thép ấy nó bao bọc hoàn toàn đất nước Việt Nam mà không còn chừa ra một khe hở, ngay cả đường lên trời! •

Suốt hơn 20 năm qua, Trung Quốc ráo riết xây dựng 7 đập nước khổng lồ chặn trên thượng nguồn sông Mekong, mang tên sông Lancang ở Trung Quốc, nguồn nước cung cấp thủy sản lớn nhất của miền Nam Việt Nam. Cũng nhờ nguồn nước này, là nguồn mạch nuôi sống cái vựa lúa khổng lồ của miền Nam Việt Nam suốt hơn trăm năm qua...

Trong 20 năm tới, chính quyền Bắc Kinh sẽ cho ráo riết xây thêm 21 cái đập nữa, trước khi dòng sông này rẽ sang Miến Điện, Lào, Cam

Bớt rồi mới đến Việt Nam.

Chỉ với 7 cái đập thôi mà mấy năm vừa qua, những nông dân miền Tây đã phải khốn đốn, khi hạn hán thì thiếu nước, khi mưa nhiều ở thượng nguồn thì lại lãnh đủ ngập lụt. Việt Nam nằm trong địa hình, là vùng đất sau cùng của con sông Mekong trước khi chảy ra biển, sau khi qua tay của 4-5 quốc gia, mà Trung Quốc nắm hết quyền hành trong tay, thì có khác gì cảnh cá chấu chim lồng?

Hạ nguồn của dòng sông Lancang này ở Trung Quốc tiếp tục chảy xuống miền Nam, cung cấp tới 45% lượng nước cho toàn khu vực trong mùa khô. Trong thời điểm hiện tại, lượng nước chảy trong mùa khô chỉ còn chưa tới 30%. Điều này ảnh hưởng vô cùng quan trọng đến hệ thống sinh thái. Bờ bờ khô lở lói. Ít nước thì nhiệt độ của nước sông tăng lên. Nhiệt độ tăng thì ảnh hưởng đến môi sinh, đến việc sinh sản và phát triển của thủy sản ... vân vân và vân vân •

Đồng bằng sông Cửu Long hoàn toàn nằm trong bàn tay kèm kẹp của Trung Quốc. Sông Cửu Long bây giờ không khác chi cái ống nước không lỗ mà Trung Quốc nắm trong tay cái valve đóng mở... xả đập thì ngập lụt, khóa đập thì hạn hán...

Trong 20 năm tới, sau khi Trung Quốc đã hoàn thành 21 dự án của 21 cái đập mới ở hạ nguồn sông Lancang, thì chắc chắn rằng, dòng sông Mekong 9 nhánh ở Việt Nam, chỉ còn lại trong ... lịch sử.

Biển miền Trung, các khu vực yết hầu miền Trung, khu Bô Xít Tây Nguyên và trong 2 năm tới đây, những nhà máy thép, nhà máy giấy, đại loại là **NHỮNG NHÀ MÁY THẢI ĐỘC CHẤT KHỔNG LỒ TRÊN TOÀN CỠ ĐẤT NƯỚC ĐƯỢC MỘC LÊN NHƯ NĂM SAU CƠN MƯA**, thì thử hỏi, có còn con đường nào dành cho số phận người dân Việt?

Biển chết, đồng bằng ngập mặn, rừng bị tàn phá, đất nước tan hoang, Việt Nam giờ chỉ như một khu xả thải công nghiệp khổng lồ của Trung Quốc, rộng hơn 330 ngàn km vuông, không hơn không kém.

Tất cả những đại nạn kể trên, cộng với độc chất mà đảng và nhà nước, đã và đang mở cửa ngõ cho phép Trung Quốc xâm nhập tự do vào Việt Nam, biến chế thành sản phẩm góp mặt trên bàn ăn của người dân Việt ... thì sẽ chẳng còn bao lâu nữa.

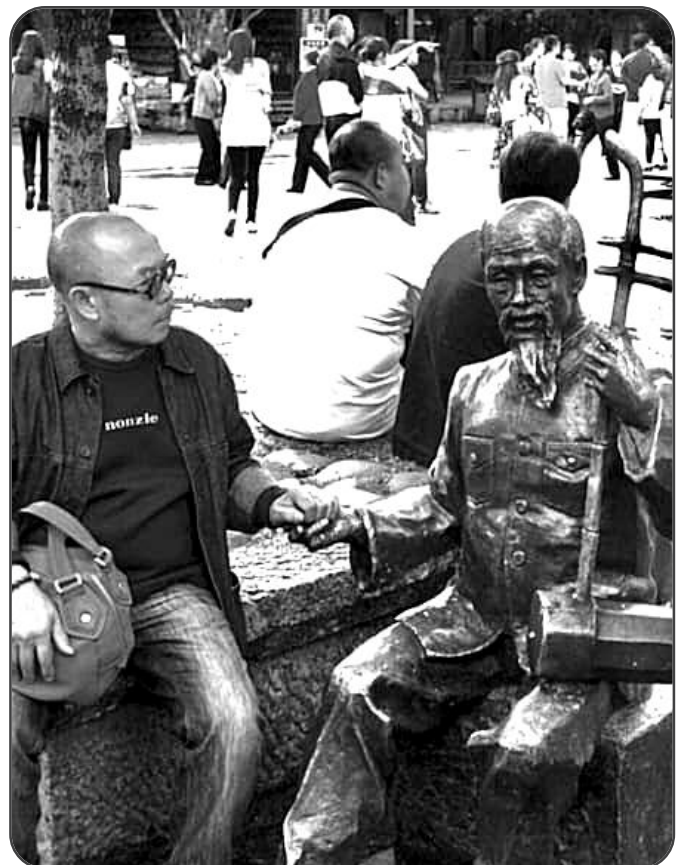
CÁI CHẾT CỦA MỘT DÂN TỘC được Trung Quốc và nhà cầm quyền Bắc Kinh bày ra trước mắt nhưng nạn nhân lại chẳng ai mảy may rung động. Người ta nhìn những sự việc đó diễn ra như đang xem một bộ phim thời sự không mấy gì sinh động trên TV.

Tim tôi thất lại khi nghe những dòng nhạc của nhạc sĩ Xuân Tiên, bản Hận Đồ Bàn. Ôi, sao nó giống như những lời tiên tri nói về **MỘT DÂN TỘC VIỆT NAM** nào đó ...! •

TƯỢNG HỒ Ở ...TÀU!

Tàu Cộng làm tượng Hồ Chí Minh là người kéo đàn cò hát rong xin tiền. Tượng này hiện đặt trong công viên ở khu du lịch nổi tiếng Lệ Giang, Vân Nam, Trung Quốc.

Ảnh: Thành Chương. “Sao Bác ra thế này”, chụp trong chuyến đi ngày sinh nhật “Bác”.

Câu Chuyện Phiếm Về Lịch Sử Của JO. VĨNH SA

NUỚC TÔI dân tôi

Qua mấy chục năm học lịch sử Việt Nam, giờ này tôi mới nghiệm ra rằng: Tổ tiên, cha ông ta, đã truyền lại cho con cái, cháu chắt một nguồn gốc lịch sử với nhiều chuyện thần thoại, hoang tưởng, hoang đường.

Ngay cả đến những cái tên của tổ quốc, niên hiệu của vua chúa cũng vậy, làm ảnh hưởng rất sâu đậm đến đời con cháu chúng ta ngày nay.

Tôi xin lần lượt kể ra sau đây:

1. Lịch sử việt tộc cả là một chuyện thần thoại, hoang tưởng và hoang đường.

Này nhé! Bất cứ ai là người Việt Nam, thì cũng đều thuộc nằm lòng, câu chuyện về nguồn gốc của Việt Tộc, rất huyền thoại: Tổ tiên chúng ta là: Con Rồng, Cháu Tiên đúng không?

- Tiên (là người là thần thánh) đẻ là Rồng (là linh vật).

Chuyện dân gian kể lại:

Lạc Long Quân hóa làm một chàng trai rất đẹp, có hàng trăm đầy tớ theo hầu, vừa đi vừa hát, đến thẳng chỗ Đế Lai ở. Lạc Long Quân không thấy Đế Lai đâu cả, mà chỉ thấy một cô gái nhan sắc tuyệt trần cùng vô số thị tỳ và binh lính. Cô gái xinh đẹp đó là Âu Cơ.

Lạc Long Quân đưa Âu Cơ (không có cưới xin gì hết) về ở trong cung điện của mình, trên núi cao. Đế Lai về, không thấy con gái đâu, liền sai quân lính đi tìm khắp nơi. Hết ngày này qua ngày khác. Lạc Long Quân sai hàng vạn các ác thú ra chặn các nẻo đường, xé xác bọn chúng làm cho chúng khiếp sợ bỏ chạy. Đế Lai đành thu quân về phương Bắc.

Lạc Long Quân ở với Âu Cơ được ít lâu thì Âu Cơ thụ thai, sinh ra một cái bọc. Sau bảy ngày cái bọc nở ra một trăm quả trứng. Mỗi trứng nở ra một người con trai. Trăm người con trai đó lớn lên như

thổi, tất cả đều xinh đẹp khỏe mạnh và thông minh tuyệt vời.

Xét cho cùng, thì cốt chuyện có một nội dung rất thần thoại, hoang tưởng, dạy con gái bỏ nhà theo trai.

Nếu xét về xã hội: Người Việt chúng ta phát xuất từ cội nguồn linh thiêng, từ Tiên Nữ và Linh Vật, loài Rồng: Tiên là thần thánh. Rồng một linh vật, chúng ta hãnh diện là Cháu của Tiên nữ (thần tiên), Con của Rồng “Con Rồng, Cháu Tiên” chứ không phải là loại dân tộc bình thường.

Nếu xét về y khoa: Nguồn gốc Việt Tộc của chúng ta là một ca sinh sản quái thai lớn nhất thế giới, và kinh khủng chưa từng thấy ở bất cứ quốc gia nào: Tiên đẻ ra trứng, trứng nở ra người (không phải quái thai thì là gì?).

Truyền thuyết con Rồng cháu Tiên là một truyền thuyết vô cùng sáng tạo và lãng mạn. Dẫu cho khoa học không thể chứng minh được, đó là sự thật. Nhưng chúng ta vẫn tự hào là nguồn gốc Rồng Tiên.

2. Việt Nam là nước khởi xướng ra vụ “ly dị” đầu tiên và lớn nhất của lịch sử nhân loại.

Sau khi cái bọc 100 trứng, nở ra 100 người con. Một thời gian sau đó, thì cha mẹ không cùng chung lý tưởng và cuộc sống, đến nỗi phải ly dị, gia đình quyết định chia đôi:

- 50 người con theo Mẹ lên núi lập nghiệp, mưu tìm cuộc sống mới.

- 50 người con theo Cha xuống biển mò cua, bắt cá tạo dựng cơ ngơi mới. Chia thành 2 phe. Như vậy không phải là một vụ ly dị đầu tiên của thế giới hay sao?

Vụ ly dị này đã có từ trên 4,000 năm nay rồi, và là vụ ly dị lớn nhất của nhân loại. Như vậy, dân tộc Việt là sắc dân đầu tiên trên thế giới, đề xướng ra cái vụ “Ly Dị”! Trước khi các sắc dân, bộ tộc

khác học theo. Tổ tiên tôi đã để lại tấm gương gia đình không tốt cho thế giới.

Từ những vụ Ly Di đó, con Rồng cháu Tiên luôn chia phe, lập đảng, gây chiến, đánh đấm lẫn nhau, ảnh hưởng đến tận bây giờ. Có người nói đùa chơi:

“Việt Nam có 4,000 năm chia rẽ, hay người Việt có 4,000 năm chen lấn”. Chúng ta để ý, bên VN, cứ chỗ nào có đông người xin giấy tờ hay phân phát cái gì là nơi đó có chen lấn, ngay cả đi xe đó, đi máy bay cũng vậy.

Học lịch sử chúng ta thấy, các vua chúa Việt Nam tranh giành quyền lực, giành dân, giành đất, chém giết lẫn nhau, “nồi da xáo thịt” bao phen quốc gia bị phân cách, chia thành hai miền Nam, Bắc. Do đó! Tại sao chúng ta lại có hai họ rất lớn, mang tên: Trần, Nguyễn. Trần, Nguyễn là hai dòng tộc lớn nhất nước và có cả hàng triệu, triệu người có cùng giòng họ.

Lịch sử ghi lại rằng: Ngày xưa, bần dân, thiên hạ sống trong vùng đất nhà Trần cai trị, thì dân chúng phải đổi tên họ thành họ Trần. Trái lại, dân chúng sống trong vùng đất nhà Nguyễn cai trị, thì tất cả phải đổi tên thành họ Nguyễn. Nếu không trùng tên họ với nhà Vua, thì sẽ bị kết án là phản Chúa, có thể bị tử hình. Luật pháp ngày xưa: Vua là thượng đế là Cha... Dân chúng là con. (Con thì phải cùng tên Họ với Cha. Luật pháp con theo Họ của Cha đã được áp dụng cho hầu hết các quốc gia trên thế giới, kể cả Âu, Mỹ, Úc).

Có lẽ ông cố, ông kính của tôi ngày xưa, sống trong vùng đất họ Nguyễn, nên giòng họ nhà tôi, cả mấy trăm người, đều mang tên họ Nguyễn, cho nên khi sang Úc định cư, cả gia đình nhà tôi, từ bố tôi trở xuống, đều nhận những lá thư từ chính phủ gửi, trùng tên, trùng họ, mà không phân biệt là của ai:

Họ ghi trên bao thư là... To: Mr. V Nguyen:

- Mr. V. Nguyen (Bố tôi) - Mr. V. Nguyen (Anh tôi) - Mr. V. Nguyen (Tên tôi) - Mr. V. Nguyen (Em tôi).

Phái Nữ cũng vậy:

- Ms. L. Nguyen (Mẹ tôi) - Ms. L. Nguyen (Chị tôi) - Ms. L. Nguyen (Em gái tôi) - Ms. L. Nguyen (Cháu tôi)

Cho nên khi cầm những cái bao thư, mang vào trong nhà, không biết cái thư đó thuộc về ai?

Nhưng thực ra Full Name của chúng tôi là:

- Bố tôi tên: Nguyễn Văn Văn - Anh tôi tên: Nguyễn Văn Vinh - Tôi tên: Nguyễn Văn Vĩnh - Em tôi tên: Nguyễn Văn Viễn

- Mẹ tôi tên: Nguyễn Thị Liễu - Chị tôi tên: Nguyễn Thị Lạc - Em tôi tên: Nguyễn Thị Lan và Nguyễn Thị Liên - Cháu tôi tên: Nguyễn Thị Loan.

Cứ thế và cứ thế... Cái tiếng Anh thật là khỉ gió, đã không có dấu, họ lại hay viết tắt, cho nên khi đến cơ quan, hay các bệnh viện, nơi nào mà có nhiều người Việt đến xin giấy tờ, hay khám bệnh. Nhân viên văn phòng gọi tên. Không biết họ gọi ai vô trước. Vì nhiều người cùng tên là họ Nguyen, họ Tran... Có những người thư ký Úc lạnh trí, họ gọi luôn cả First Name và ngày sinh DOB là chắc ắn.

Họ nhà Trần cũng vậy. Sống ở hải ngoại. Tên Bố Mẹ và Con Cái Cháu Chắt giống nhau, loạn cào cào lên. May thay, giới trẻ lớn lên ở hải ngoại chúng nó có thêm tên Tây tên Mỹ, nên cũng đỡ lầm lẫn giấy tờ.

Trở lại cái vụ “Ly Di” đầu tiên, của nguồn gốc Việt Tộc ta, vì thế cái Gen ấy còn lưu truyền mãi mãi. Ở bất cứ thời kỳ nào, nước Việt Nam ta, cũng có nội chiến, anh em đánh nhau, tương tàn cốt nhục, Nam Bắc phân tranh, ảnh hưởng cho tới mãi tận đến ngày nay. Trịnh, Nguyễn phân tranh, lấy sông Gianh làm ranh giới chia cắt hai miền Nam Bắc. Cộng Sản và Quốc Gia dùng sông Bến Hải, vĩ tuyến 17 làm ranh giới chia cắt hai miền Nam, Bắc:

Ngày xưa Trịnh - Nguyễn phân tranh

Ngày nay Cộng sản - Quốc Gia chia lìa.

Mặc dù đã hơn 48 năm, sau khi “thống nhất” đất nước từ cái ngày gọi là 30.4.1975, hai miền Nam, Bắc đã chung một quốc gia, chung một nhà. Nhưng anh em Việt Tộc không hoà thuận với nhau, vẫn không đoàn kết. Dân tình miền Nam và miền Bắc luôn khác biệt. Người Việt hải ngoại và người Việt trong nước không thể hoà giải và hoà hợp.

Sau năm 1975, trên danh nghĩa là thống nhất đất nước, nhưng lý tưởng tự do và làn ranh quốc, cộng không bao giờ chịu khuất phục nhau. Thậm chí, ngay cả những người tỵ nạn CS lưu vong khắp nơi trên thế giới cũng còn chia rẽ nhau. Có khi chia rẽ rất trầm trọng. Bất cứ nơi nào có Cộng Đồng Người Việt là nơi đó có tranh cãi và chia rẽ. Đa phần là như thế.

Có những nơi, sáng lập ra rất nhiều hội đoàn, có khi 2 hay 3 hội đoàn cũng có cùng chung một mục đích, cùng chí hướng, nhưng không chịu một sự chỉ huy, một Ban Điều Hành, đã vậy lại còn chống chọi nhau, còn ác liệt hơn chống kẻ thù.

Thí dụ: Cộng Đồng ở miền Trung California, Hoa Kỳ. Thành lập lên 2-3 chính phủ quốc gia Việt Nam lâm thời chống Cộng. Lại còn tự động, thành lập lên một Hội Đồng Giám Sát (chóp bu). Để Giám sát và sửa sai tất cả Các Ban Chấp Hành các Cộng Đồng các Đoàn Thể khác.

Hỏi thăm: Ai đề cử và đứng ra thành lập Ban Chóp Bu này. Có người nói rằng: Máy Ông tự động lập, tự động tuyên bố cương lĩnh, nhưng hổng có Đoàn Thể nào phục tùng máy Ông.

Đấy! Quý vị thấy không? Dựa trên lịch sử Việt tộc. Tổ tiên chia rẽ “Ly Dị” ảnh hưởng sâu đậm đến con cháu, chắt. chút, chút... chút, chút.. ngày nay.

Có người phát biểu: Người Việt Nam không bao giờ có “Đoàn Kết” đâu. Tụ tập ít người thì OK. Hễ có đông người là có chia rẽ. Chúng tôi tuy là con Rồng, cháu Tiên. Như trong bài hát “Anh em ta cùng Mẹ Cha, như chuyện cũ trong tích xưa”. Nhưng qua 4,000 văn hiến, hết đời nọ qua đời. Anh em chúng tôi luôn kình địch nhau. Bắc Nam không đoàn kết, trong nước và hải ngoại không bao giờ hoà thuận, luôn chửi bới lẫn nhau Muôn đời, muôn kiếp, Quốc - cộng phân chia chẳng có khi nào xích gần lại với nhau, cùng hoà hợp để tiến lên. Dân tôi ngày nay bị tụt hậu, xuống dốc không thẳng.

3. Danh xưng và niên hiệu của các vua chúa thời tiền sử, cũng ảnh hưởng rất sâu đậm đến con cháu: học lịch sử, nước Việt Nam chúng ta có một vị nữ tướng anh hùng mang tên là “Triệu Âu”.

Quý vị thấy không? Người ta hay nói: “Một người làm ẤU thì tan gia bại sản, cả tập thể còn khốn đốn, huống chi một quốc gia nhỏ bé như Việt Nam mà có tới một triệu người làm ẤU”.

Dân gian có câu: Làm ấu nó vừa vừa thôi, còn chữa được. Triệu lần lần “ấu” thì không cách gì mà trị hết. Cho nên bây giờ, dưới chế độ XHCNVN, cái gì cũng làm ấu hết: Cầu đang làm thì xập, đường mới làm xong thì xuống cấp trầm trọng, toàn ổ gà, ổ voi.

Nhà đang làm thì xập, bê tông cốt tre. Đập nước thủy điện, bề ngoài xi măng, bên trong cốt đất, xe đụng tải đụng sơ sài, đã bị bể đập. Bể đập mới phát giác ra xi măng cốt đất. Cầu treo, móng dây cáp treo, bên trong đổ cốt đất, bên ngoài xây bao phủ một lớp gạch, đá. Nhìn rất chắc, đám tang khiêng quan tài qua cầu, bị sụt móng, xập cầu, chết 2-3 người khiêng quan tài.

Quý vị thấy không? Công trình nào cũng bị rút ruột. Công trình vĩ đại, nhưng giết nhiều người như chơi. Móng cầu Cầu Thơ xập, giết cả mấy chục người, bằng tưởng niệm còn ghi danh.

Tôi nghe được một anh bạn còn ở Việt Nam, chán ngán XHCN nói diều chơi, phán một câu xanh đờn: “Lịch sử dạy cho chúng ta là phải làm ấu... Anh hùng Triệu Âu cơ mà... Nếu con cháu không làm ấu, sẽ phản lại lịch sử, có lỗi với tổ tiên...” Tôi xin bó tay đầu hàng và hết ý kiến...!

Thêm nữa: Lịch sử nước ta có vua Hồ Quý Ly (thực tế văn hóa chúng ta có tứ quý: Long, Ly, Qui, Phượng, là 4 linh vật hiếm quý. Ngoài Rồng, nhà Hồ đã chọn linh vật thứ hai, làm niên hiệu là Hồ Quý Ly.

Nhưng cái tên này đôi lúc cũng coi như con vật ác thú, là Hồ Ly Tinh...

Mấy bà đi đánh ghen thường chửi rửa nhau là con Hồ Ly Tinh... Vì Hồ Ly Tinh là con Hồ ác thú, mà ngày nay đảng CSVN cũng nảy sinh ra một lãnh tụ tàn ác là Hồ Chí Minh, ông này đã đưa chính sách “Cải Cách Ruộng Đất”, giết gần một triệu dân miền Bắc, đẩy dân vào thảm họa đói khổ.

Hồ Quý Ly từng đặt tên nước là “Đại Ngu”. Cha Ông ta thường nói: “Ngu vừa vừa thôi, còn cho người khác nhờ”... Nhưng ở đây, không chỉ một người ngu, mà cả nước đều NGU”.

Hơn thế nữa: Lại còn “Đại Ngu” mới chết. Thế thì dân Việt làm sao ngóc đầu lên nổi. Hỡi người dân Việt của tôi ơi!

Chỉ vì cái tên “Đại Ngu” mà ngày nay, cả đất nước CHXHCNVN có hơn hai chục ngàn Tiến Sĩ, (một quốc gia có nhiều tiến sĩ nhất trên thế giới) nhưng chẳng thấy ai có sáng chế ra được cái gì cả? Toàn là copy, cốp nhặt những sáng kiến bản quyền của nước ngoài, rồi cải tiến ra vật dụng tương tự. Nhưng vẫn tự hào là sáng chế của ta: “giỏi và thông minh”. Giống như cha con giòng họ nhà “Bờm” vậy.

“Bác Hồ” là cha đẻ của đảng CSVN cũng đi cóp nhặt những tư tưởng của các danh nhân quốc tế, rồi tuyên bố là lời nói của mình xuất ra.

Thấy không cả nước “Đại Ngu” là vậy!

4. Chinh phục không gian “conquest the air”.

Trong một lớp học, giờ học về thiên văn học. Thầy giáo đố các em sinh viên: “Trên thế giới, hiện nay các nước đua nhau chế tạo ra vệ tinh và phi thuyền bay lên mặt trăng. Vậy thầy hỏi các em: Phi Hành Gia (PHG) nào lên mặt trăng đầu tiên, và nước nào có phi thuyền đáp lên mặt trăng trước nhất? Ai là phi công lái máy bay đầu tiên của thế giới?”

Các sinh viên sinh ra ở miền Bắc thì trả lời là: Phi hành Gia Liên Xô.

Các sinh viên sinh ra ở miền Nam thì trả lời là: Phi hành Gia Mỹ.

Thầy nói: Các em trả lời sai hết... Thầy cho các em biết: Phi hành Gia lên mặt trăng đầu tiên của thế giới là người Việt Nam...

Các sinh viên đều ngớ ngẩn, hỏi lại thầy: Ai vậy mà chúng em chưa nghe tên bao giờ?

Thầy trả lời: Vậy mà các em không biết sao! Quên lịch sử rồi à! Chú Cuội của Việt Nam là Phi Hành Gia đầu tiên trên thế giới đáp xuống mặt trăng. Phi hành Gia chú Cuội, ông không đi một mình, mà ông còn đem theo cả chị Hằng Nga và vác nguyên cây đa lên trồng trên mặt trăng.

Chú Cuội và chị Hằng ở trên đó hơn 4,000 năm nay rồi, mà không chịu về lại trái đất. Cho nên hằng năm, cứ đến ngày 15 tháng 8 Âm Lịch là dân tộc Việt Nam ở khắp mọi nơi trên thế giới đều tưởng nhớ đến chú Cuội, chị Hằng.

Gần đây nhất, Việt Nam chúng ta có Phi hành Gia Phạm Tuân mới học hết lớp 10 cũng theo Phi hành Gia Nga lên mặt trăng.

Nghe đồn rằng: Phi hành Gia Phạm Tuân báo cáo đem bèo từ tỉnh Thái Bình lên mặt trăng trồng. Như vậy theo truyền thuyết nước Việt Nam ta có hai Phi Hành Gia:- Một Phi hành Gia thời tiền sử, đã vác nguyên cây đa lên mặt trăng trồng (đã trên 4.000 rồi). Một Phi hành Gia tân thời thì đem nguyên một rổ Bèo lên mặt trăng cấy.

Trong thế giới, chỉ VN ta mới có những khoa học gia như thế này:

Cuội là một chú chăn trâu chuyên đi lừa đảo, lừa cả chú thím. Hấn là vua nói xạo, chuyên đi lừa

đảo mọi người, ngay cả Cha, Chú của hấn Cuội cũng không tha: “Đi nói dối cha, về nhà nói dối chú”.

Phi hành Gia Phạm Tuân cũng vậy, ông mới học hết lớp 10 phổ thông, mà cũng lên mặt trăng. Các Phi hành Gia Liên Xô không cho ông đáp xuống mặt trăng, mà chỉ cho ông ngồi trong phi thuyền mẹ, bay vòng vòng quanh quỹ đạo trái đất, ngắm không khí. Họ dùng ông như người bồi, để sai vật. Nhưng khi về lại trái đất, Phạm Tuân được nhà nước mời đến các trường Đại Học thuyết trình về hành tinh đi lên mặt trăng. Ông bốc phét, nói dối, nói cuội, loè bịp sinh viên. Nên sau các buổi học tập do Phạm Tuân thuyết trình, các sinh viên đã hè nhau đổi tên mới cho ông là: Phi hành Gia Phạm Cuội: “Xạo như Cuội”.

Hiện nay, các sinh viên VN cứ nhắc đến tên Phạm Tuân, thì các em đều gọi, bác là Phi hành Gia Phạm Cuội. Trong khi đó, các Phi hành Gia của Nga và Mỹ đều là những khoa học gia, họ có trình độ bằng cấp tiến sĩ, tột đỉnh về ngành Vật Lý và Không Gian, mới có đủ trình độ để nghiên cứu về Không Gian và Vũ Trụ.

Vậy mà nhà nước ta, cứ bô bô cái miệng là: VN ta cũng có Phi hành Gia lên mặt trăng như Nga với Mỹ không thua kém gì.

-Còn nữa: Ai là phi công lái máy bay đầu tiên của thế giới?

Thầy trả lời: Cũng là người Việt Nam. Chúng ta thấy không? Phù Đổng Thiên Vương đã lái con ngựa sắt bay lên trời. Như vậy có phải người Việt là phi công đầu tiên bay máy bay bằng sắt lên không trung đúng không?

Do đó cái gì, người Việt Nam cũng võ ngược xưng tên là đứng đầu thế giới.

Đánh thắng hai đế quốc sỏ, mà không nước nào dám đánh...Người Việt Nam anh hùng thật!

5. Dạy học sinh cách thức dùng mưu kế để chôn chĩa

Từ trong huyền thoại... Chuyện TRỌNG THỦY -MỸ CHÂU: Trọng Thủy ăn cắp Nỏ thần đã đi vào lịch sử. “Chuyện nỏ thần” hay là “Chuyện Mỹ Châu - Trọng Thủy” là một truyền thuyết nổi tiếng của Việt Nam, gắn liền với những biến cố lịch sử thời An Dương Vương.

Chuyện kể rằng, sau khi giúp An Dương Vương xây thành Cổ Loa (nay thuộc xã Cổ Loa, huyện

Đông Anh, Hà Nội), thần Kim Quy đã trút một chiếc móng của mình trao cho Vua để chế ra lẫy nỏ làm vũ khí giữ thành, khi có ngoại bang xâm lấn. Vua bèn sai tướng Cao Lỗ chế cái nỏ thần, lấy móng rùa làm lẫy nỏ, gọi là “Linh quang kim trảo thần nỏ”. Nỏ làm xong, mỗi một phát bắn hàng trăm mũi tên tua bay vút ra, bách phát bách trúng.

Lúc bấy giờ, Triệu Đà từ phương Bắc mấy lần đem quân xâm lược Âu Lạc. An Dương Vương lấy nỏ thần ra bắn. Mỗi phát bắn ra, tên bay rào rào, quân địch chết như rạ, thân chất đầy nội. Thấy việc dùng binh không hiệu quả, Triệu Đà bèn dùng kế giảng hoà, cho con trai là Trọng Thủy sang Âu Lạc cầu hôn con gái An Dương Vương là công chúa My Châu, nhưng thực chất là để tìm hiểu bí mật quân sự của Âu Lạc.

An Dương Vương lơ là mất cảnh giác, nên đã mắc mưu Triệu Đà, để Trọng Thủy đánh tráo, lấy mất cái nỏ thần. Sau khi lấy được nỏ thần, Triệu Đà lập tức mang quân xâm chiếm Âu Lạc. Không còn nỏ thần, An Dương Vương thua trận, phải mang theo công chúa My Châu bỏ thành chạy vào Nghệ An và tử trận tại đây.

Lấy nỏ thần, là một vũ khí lợi hại mà thần Kim Quy trao cho Thục An Dương Vương, đã bị Trọng Thủy đánh cắp. Tuy nhiên, nếu hỏi Trọng Thủy là ai? Thì có lẽ các nhà giáo đều phải lúng túng, nói chi đến học sinh.

Dân Việt trong nước XHCN ngày nay, đi đến chỗ nào cũng nói: Coi chừng bị lừa gạt, ăn cắp đấy. Hậu quả của câu chuyện ăn cắp nỏ thần là vậy.

Sau năm 1975, có một ông cán bộ Miền Bắc đạp xe qua lại nhà tôi nhiều lần, cuối cùng ông dừng hẳn lại hỏi:

-Nè anh! Tôi về xóm nhà Ga, nhưng tới đây, thì tôi bị “đậu phộng đường”, nhờ anh chỉ hộ, bởi vì tôi bị đậu phộng ạ!

-Đậu phộng đường là cái gì ạ?

-Vâng! Là LẠC đường đấy! Nghe nói trong Nam gọi Lạc là Đậu Phộng, thành ra tớ phải nói (đi lạc) là đậu phộng đường cho các anh dễ hiểu!

Thật là đáng buồn cho “Nước Tôi, Dân Tôi”. Đây là câu chuyện phiếm nhưng xem ra đang xảy ra như chuyện bình thường ở Huyện tại cái nước XHCN Việt Nam! •

Ngô Minh Hằng

hẹn nhau giữa saigon

Hẹn nhau nhé, giữa Saigon yêu dấu
Ta gặp ta trong khí thế từng bừng
Ta mừng nhau ngày đất nước vui chung
Khi bốn cõi cờ vàng say gió nổi

Cả dân tộc hân hoan vào vận hội
Mừng quê hương giải thoát những gông xiềng
Núi sông này là của giống Rồng Tiên
Thì sông núi phải có ngày quang phục!

Thì nhân quyền sẽ xua tan bạo lực
Cho tự do, dân sống cuộc an lành
Khắp đồng bằng, biển cả, núi sông xanh
Được chan chứa một bình minh hạnh phúc!

Dòng quốc sử quật cường, thơm dấu mực
Giống Lạc Hồng oanh liệt bốn nghìn năm
Thế giới nghiêng mình nể phục Việt Nam
Và ta sẽ bắt đầu xây dựng lại

Hẹn nhau nhé, hỡi những lòng áo vải
Mà chòm sao Bắc Đẩu ở trong hồn
Sáng lên nào cho thắm nghĩa quê hương
Cho lịch sử muôn đời thêm bất khuất!

TRẬN OANH TẠC

ĐỂ CỨU MIỀN NAM VIỆT NAM CUỐI NĂM 1972

• TRỌNG ĐẠT

Đây là trận oanh tạc lớn nhất của Mỹ kể từ sau Thế chiến thứ hai, hai bài về trận này mấy năm trước - bài “Trận mưa bom Giáng Sinh” nói về khía cạnh quân sự, bài “Trận oanh tạc Linebacker II cuối năm 1972” nghiêng về khía cạnh chính trị – đã được đăng tải trên nguyệt san Người Việt Illinois, trong hai số báo chủ đề về Giáng sinh.

Bây giờ viết về trận này, người viết xin nói riêng về nguyên do chính của chiến dịch.

Luật chấm dứt chiến tranh

Cộng Sản Việt Nam thiệt hại nặng trong trận Mậu Thân đầu năm 1968, khoảng 58,000 cán binh bị giết, và họ chấp nhận thương thuyết với Mỹ.

Hòa đàm Paris khai mạc từ 10-5-1968 dưới thời Tổng thống Johnson nhưng thực sự đàm phán từ dưới nhiệm kỳ đầu của Tổng thống Nixon 1969. Tại cuộc Hội nghị này việc thương thuyết thực ra không đạt được trên bàn hội nghị nhưng do sự “đi đêm” mật đàm giữa Kissinger, Bộ trưởng Ngoại giao, cố vấn an ninh TT Mỹ và Lê Đức Thọ, Cố vấn đặc biệt của phái đoàn CS Bắc Việt bắt đầu từ 4-8-1969.

Mới đầu Nixon và Kissinger tưởng chỉ một năm là có thể đàm phán xong và ký Hiệp định nhưng không dè nó kéo lê thê cho tới hết nhiệm kỳ, lý do vì BV áp dụng trường kỳ kháng chiến tại mặt trận cũng như trên bàn Hội nghị. Phái đoàn CS Hà Nội đưa ra một số yêu sách cứng ngắc, Kissinger gọi đó là những hàng chữ khắc vào trong đá, khi chúng đòi Mỹ rút quân đơn phương, loại bỏ chính

phủ Thiệu, lập chính phủ liên hiệp... Mỹ phải cắt viện trợ VNCH.

Vì BV vô cùng ngoan cố, Kissinger đã soạn thảo một kế hoạch oanh tạc mạnh để thúc đẩy hòa đàm nhưng sau đó lại hủy bỏ vì sợ bị chống đối. CSBV kiên trì đòi hỏi Mỹ phải giải quyết những điều kiện tiên quyết trên vì biết chắc Hành pháp đang bị Quốc hội và dân chúng Mỹ chống đối.

Mãi cho tới tháng 10/1972 Hà nội mới chịu nhượng bộ do họ thua nặng trong trận tổng tấn công Mùa hè đỏ lửa 1972 với khoảng 100,000 cán binh bị giết, 700 xe tăng bị bắn cháy.

Tháng 10-1972 Hà nội nhượng bộ gần hết những yêu sách cũ, có lẽ họ muốn ký sớm vì biết Nixon sẽ đắc cử, khi ấy ông ta sẽ cứng rắn hơn. CSBV không đòi lật đổ Thiệu, không liên hiệp, không đòi Mỹ cắt viện trợ miền Nam nữa nhưng đổi lại Mỹ phải nhượng bộ cho họ được ở lại miền Nam. Hai bên đã ký Dự thảo ngày 9-10-1972, sẽ ký chính thức ngày 26-10.

Ngày 19-10 năm ấy, Kissinger sang Sài Gòn mấy ngày để đưa TT Thiệu duyệt ký nhưng phía VNCH chống đối mạnh. TT Nixon biết cựu Tư lệnh Westmoreland và các nhà lãnh đạo quân sự chống bản Dự thảo vì thế chính ông cũng đồng ý với Thiệu và nhắc bảo Kissinger đừng ép Thiệu.

Sau đó cuộc đàm phán tháng 11 tại Paris không có kết quả. Cuối tháng 11, TT Thiệu cử Nguyễn Phú Đức (Phụ tá ngoại vụ) sang Mỹ. TT Nixon nói với ông Đức nếu ông Thiệu không hòa hợp với Hành pháp Mỹ thì sẽ không xin được viện trợ, ông cũng cho biết các vị Trưởng khối, chức sắc... tại Quốc hội Mỹ như John Stennis, Barry Goldwater, Gerald Ford... đã nói là nếu VNCH không thuận ký kết Hiệp định thì Quốc hội có thể sẽ ra luật “Chấm dứt chiến tranh” (buộc Hành pháp) rút quân khỏi miền Bắc, cắt hết viện trợ, sẽ đưa ra Hạ Viện với tỷ lệ 2/1 và VNCH sẽ không thể tồn tại.

Ngày 9-11-1972, TT Nixon cử Tướng Haig (Phụ tá quân sự của Kissinger) sang Sài Gòn thuyết phục ông Thiệu sớm ký Hiệp định vì kéo dài càng nguy hiểm và ngày 8-12 sẽ là hạn chót phải ký trước kỳ họp của Quốc hội vào đầu tháng giêng 1973.

Nixon tin rằng Lập pháp sẽ ra luật Chấm dứt chiến tranh và về điểm này nhiều tác giả cho biết Nixon lo ngại quyết định của Quốc hội sẽ khiến ông không thể cứu được đồng minh.

Mark Clodfelter nói cuối tháng 11, Kissinger và Nixon tin là CSBV cố tình phá hòa đàm để hy vọng Quốc hội ra luật..

George Moss nói Kissinger biết là BV trì hoãn hòa đàm, tránh né ký Hiệp định, gây chia rẽ Sài Gòn và Hoa Thịnh Đốn. Họ chờ phiên họp của Quốc hội tháng 1- 1973. Quốc hội Dân chủ, khuynh hướng bô câu sẽ cắt các ngân khoản chiến tranh buộc Hành pháp phải rút quân khỏi VN, miền Nam bị Mỹ bỏ rơi sẽ bị CSBV tấn công và sụp đổ. Sau nhiều tuần cò cưa, biết là Hà Nội muốn phá Hòa đàm, Nixon gọi Kissinger về Mỹ ngày 13-12, ông đánh một lá bài lớn, giải quyết bế tắc hòa đàm Paris bằng vũ lực. Nixon lo ngại Quốc hội có thể cắt ngân khoản quân sự, chấm dứt mọi xung đột và dành chiến thắng cho CS.

Phillip B Davidson cũng nói là Kissinger Nixon nhận thấy BV trì hoãn đàm phán vì hai lý do: trước hết đào sâu hố chia rẽ giữa VNCH và Mỹ. Nixon cho là Bộ chính trị CSBV biết rằng có nhiều đe

dọa cắt viện trợ từ phía Mỹ trừ khi Thiệu chịu ký kết. Sau đó Hà Nội quyết định chờ Quốc hội ra luật chấm dứt chiến tranh đưa Mỹ ra khỏi cuộc

chiến, thật ra Quốc hội rất có thể làm như vậy.

Theo Mark Clodfelter, ngày 24-11-1972, Nixon khuyên Kissinger tạm bỏ đàm phán một tuần nếu không có kết quả và sẽ cho oanh tạc mạnh, ông cho là thiếu áp lực quân sự sẽ khó ký kết. TT bèn họp Bộ Tham mưu liên quân ngày 30-11 để bàn về áp lực quân sự nếu hòa đàm thất bại. Bộ Tham mưu liên quân cho biết có hai kế hoạch: một là oanh tạc ba ngày, hai là sẽ oanh tạc sáu ngày vào trung tâm BV.

Tại Paris ngày 4-12-1972, Thọ trở mặt rút các điều khoản đã nhượng bộ trước đây, hai ngày sau họ vẫn nói y như vậy, Nixon nói nếu kỳ sau không tiến bộ sẽ cho oanh tạc. Về điểm này tác giả Walter Isaacson, lại nói khác: ngày 5 và 6-12-1972 Kissinger đánh nhiều điện tín bí quan về Mỹ cho Nixon, ông đề nghị đưa yêu cầu của Thiệu đòi BV rút quân để họ bác bỏ, ta sẽ lấy cớ bỏ họp, trong một điện tín khác ông đề nghị ném bom 6 tháng. Nixon bình thản đưa rá khuynh hướng giải quyết ngoại giao hơn Kissinger, ông nói thà chấm dứt nhiệm vụ của Kissinger hơn bỏ hòa đàm và ném bom.

Kissinger thấy phải nhượng bộ CS để được ký kết sớm vì sợ Quốc hội ra luật chấm dứt chiến tranh. Ngày 11-12, Thọ bác bỏ đề nghị của Kissinger và còn đòi Mỹ rút hết cố vấn kỹ thuật ra khỏi miền Nam, Kissinger biết là Thọ không muốn tiếp tục đàm phán. Ngày 12-12, Thọ nói sẽ về Hà Nội, Kissinger biết là hòa đàm vô vọng bèn đánh điện khuyên Nixon áp lực mạnh với BV vì họ ngoan cố và cũng áp lực Sài Gòn cho họ biết họ không thể ép ta.

Nixon nghĩ chỉ còn cách oanh tạc và gọi Kissinger về. Ngày 14-12 Kissinger và Tướng Haig họp với Tổng thống. Haig đề nghị lần này phải oanh tạc, khác với trận Linebacker I trước đây, lần này Nixon muốn sử dụng chiến dịch Linebacker II để BV chấm dứt cái trò kéo dài đàm phán. Sự khác biệt giữa hai chiến dịch này ở chỗ, Linebacker I (từ tháng 5 tới tháng 10-1972) giống như các trận oanh tạc tại Đức, Nhật, Triều Tiên để phá hủy bộ máy chiến tranh địch nhưng Line-

backer II còn phá hủy cả bộ máy vừa đánh sụp cả ý chí của CSBV.

Nixon không lên truyền hình thông báo cũng như không gửi tối hậu thư để bảo đảm hiệu quả, chỉ cho Kissinger họp báo ngày 16-12 nói vì BV ngoan cố nên ta phải có biện pháp mạnh. Tướng Haig được cử tới Sài Gòn ngày 18-12 để đưa thư của TT Mỹ cho ông Thiệu nói phải hợp tác nếu không Mỹ sẽ ký riêng với CS.

Kế hoạch này dùng sức mạnh tối đa trong khoảng thời gian ngắn nhất trên những mục tiêu đáng giá của Hà Nội, Nixon muốn dân Hà Nội phải nghe tiếng bom nhưng tránh thiệt hại tối đa cho thường dân, oanh tạc suốt đêm cho địch khiếp hãi. Phương châm của Nixon là phải tận dụng sức mạnh, một khi đã áp dụng sức mạnh quân sự. Trước ngày mở oanh tạc, Nixon chỉ thị cho Đô đốc Moorer:

“Đây là cơ hội cho ông sử dụng hỏa lực quân sự hữu hiệu để thắng địch, nếu không ông sẽ chịu trách nhiệm”.

Nixon sử dụng Linebacker II tiêu diệt tinh thần chiến đấu của địch để họ phải trở lại bàn Hội nghị, cũng để chứng tỏ cho miền Nam thấy ông là con người thép.

Diễn tiến trận oanh tạc

Đúng 19 giờ 45 ngày 18-12 bắt đầu oanh tạc, 48 chiếc B-52 đánh đợt đầu trong ba đợt vào Kho Kinh Nở, ga xe lửa Yên Viên, ba phi trường ngoại ô Hà Nội. Phi cơ bay từ Tây sang Đông gần biên giới Hoa-Việt rồi chuyển xuống Tây Nam ném bom xong bay về hướng Tây. Khoảng 94% máy bay đánh trúng mục tiêu, có ba B-52 bị hạ, hai bị hư nặng, tỷ lệ thiệt hại 3% coi như chấp nhận được. B-52 vừa có hỏa lực dữ dội lại không phụ thuộc vào thời tiết khiến cho địch phải kinh hoàng.

Hai ngày sau kế hoạch như cũ về trọng lượng, đường bay, ngày 19 -12 có 93 B-52 oanh tạc nhà máy điện Thái Nguyên, ga xe lửa Yên Viên làm ba đợt, có hai B-52 bị hư hại. Ngày 20 gồm 93 B-52 đánh ga xe lửa Yên Viên, nhà máy điện Thái Nguyên, kho chứa nhiên liệu thuộc phạm vi Kinh Nở, Hà Nội, có sáu B-52 bị hạ. Vì ngựa quen đường cũ đã khiến phòng không BV có kinh nghiệm, họ

phóng 300 quả lên mục tiêu, sự thiệt hại nặng của những B-52 trị giá 8 triệu đô la khiến Quốc Hội và người dân phản nộ, họ yêu cầu chấm dứt oanh tạc. Tỷ lệ thiệt hại 6% khiến Nixon tức giận chiến thuật ngựa quen đường cũ của thuộc cấp.

Tướng John Meyer giảm phi vụ xuống còn 30 B-52 một ngày, căn cứ Utapao (Thái Lan) có thể cung cấp, vì chỉ bay mất 4 giờ nên không cần tiếp xăng. Ngày 21 mất thêm hai B-52, ngày 22 đánh các kho hàng, ga xe lửa Hải Phòng và hai ngày sau đánh các đơn vị hỏa tiễn SAM của địch. Kế hoạch được thay đổi như sau: B-52 bay qua vịnh BV ngày 22 giả vờ đánh Hà Nội trước khi quay lại đánh Hải Phòng, ngày 22, 24 không bị thiệt hại. Chiến dịch nghỉ 24 tiếng nhân lễ Giáng Sinh

Ngày 22/12, Nixon đánh điện hỏi Hà Nội nếu chịu trở lại họp ngày 3-1-1973 thì sẽ thôi oanh tạc từ ngày 31-12, Hà Nội không trả lời. Ngày 26, Nixon cho oanh tạc mạnh cả Hà Nội và Hải Phòng, trận này gồm cả máy bay từ căn cứ Utapao (Thái Lan) và Anderson (Guam). Tổng cộng 120 máy bay đánh mười mục tiêu trong 15 phút, 4 đợt, mỗi đợt 22 chiếc đánh Hà Nội từ bốn hướng, đồng thời 2 đợt, mỗi đợt 15 chiếc đánh Hải Phòng từ phía đông và nam, 18 chiếc đánh nhà ga Thái Nguyên phía bắc Hà Nội. Hỏa tiễn SAM của BV được phóng lên tới tấp, một phi hành viên cho biết có tới 26 hỏa tiễn bắn vào phía máy bay của anh, thiệt hại hai B-52, tỷ lệ thấp chỉ có 1.66%.

Ngày 27 Hà Nội cho biết họ có thể trở lại đàm phán ngày 8-1-1973 vì ông Lê Đức Thọ còn yếu sau cơn bệnh, họ muốn giải quyết vấn đề còn lại. Nixon nói Thọ và Kissinger sẽ đàm phán ngày 2-

1, chính thức thương thảo ngày 8-1. Mặc dù BV muốn trở lại hội nghị nhưng Nixon vẫn cho oanh tạc, 60 B-52 gồm 30 chiếc từ Utapao và 30 chiếc từ Anderson thả bom quanh Hà Nội và đường xe lửa gần biên giới. Không quân thôi oanh tạc Hải Phòng vì hết mục tiêu, ngày 27 BV bắn nhiều hỏa tiễn hạ hai B-52, 60 B-52 đánh phá các căn cứ hỏa tiễn tại Hà Nội. Ngày 28, 29/12 phòng không địch hết hoạt động, không còn SAM, Mig, cao xạ. Ngày 28, Hà Nội chịu đàm phán nghiêm túc, ngày 29 lúc 19 giờ Washington, Mỹ ngưng oanh tạc.

Sở dĩ trận ném bom chấm dứt vì mục tiêu không còn, CSBV hết hỏa tiễn xin trở lại đàm phán. Cuốn phim tài liệu Vietnam a Television History do các ký giả Mỹ, Anh, Pháp thực hiện năm 1983 nói sai sự thật về điểm này. Phim cho biết sở dĩ Mỹ ngưng oanh tạc vì bị thiệt hại về không quân, sự thực có 15 B-52 và 12 phi cơ chiến thuật bị bắn hạ.

Tư lệnh bộ chỉ huy tránh thiệt hại thường dân, tránh khu dân cư. Báo Mỹ chỉ trích trận oanh tạc đã man đáng xấu hổ, báo chí Anh, Đức và truyền thông thế giới chỉ trích cuộc oanh tạc là một tội ác. Tổng cộng BV bắn lên trời 1,000 hỏa tiễn SAM vì tàu đánh cá Nga ngoài khơi đảo Guam báo cho Hà Nội biết trước khi bị tấn công 7 giờ.

Từ 18 cho tới ngày 29-12-1972 có 724 phi vụ B-52 trên 34 mục tiêu phía bắc vĩ tuyến 20, 640 phi vụ máy bay chiến thuật, đã ném 15,237 tấn bom, cộng với 1,216 phi vụ của máy bay chiến thuật và máy bay Hải quân, và 1,384 phi vụ yểm trợ của máy bay chiến đấu (tiếp nhiên liệu, đánh phá căn cứ SAM) sử dụng 5,000 tấn bom đạn (tổng cộng hơn 20,000 tấn bom) phá hủy các đường xe lửa trong phạm vi 10 miles của Hà Nội, phá hủy 191 nhà kho, điện lực giảm từ 15,000 xuống còn 29,000 kilowatts.

Thiệt hại nhân mạng tương đối ít, phía CS cho biết chỉ có 1,318 thường dân tại Hà Nội và 305 người tại Hải Phòng tử vong, một phần vì đã được di tản từ trước, phần vì Mỹ chỉ oanh tạc các cơ sở quân sự, kho hàng... tránh các khu thường dân. Con số mà CS đưa ra chưa chắc đã trung thực vì có thể gồm cả quân nhân, cán bộ phục vụ.

Kết luận

Mark Clodfelter nói “Tàn phá do trận oanh tạc Linebacker II đã khiến Hà Nội không

thắng được Mỹ (Hành pháp) vào giờ chót”. Lá bài phá hòa đàm để chờ Quốc hội Mỹ cắt ngân khoản chiến tranh của Hành Pháp cũng như cắt viện trợ VNCH đã hoàn toàn thất bại, họ phải trở lại bàn Hội nghị.

Tác giả cũng nói sau trận oanh tạc Linebacker I, BV cho sửa chữa đường xe lửa Việt-Hoa để lấy viện trợ và phá không cho Thiệu sửa đổi Hiệp định. Sài Gòn bất mãn Hoa Thịnh Đốn, Quốc hội Mỹ trở lại họp (tháng 1-1973) sẽ khiến BV có cơ hội chiến thắng không cần quân sự. Lê Đức Thọ cố kéo dài đàm phán cho tới khi Quốc hội họp vào tháng Giêng năm 1973, Lập pháp sẽ cắt các khoản chi tiêu quân sự, Mỹ phải rút mà viện trợ quân sự cho miền Nam cũng bị cắt, Hà Nội tin chính phủ Thiệu sẽ sụp đổ. Nhưng Nixon không hề muốn để tình trạng này xảy ra. Hà Nội tiên đoán Nixon chỉ cho oanh tạc như kiểu Linebacker I (không tàn khốc) nên ngày 4-12 họ cho dân di tản khỏi Hà Nội và tin tưởng là đủ sức chống lại.

Ai có dè dặt nó lại là trận oanh tạc Linebacker II long trời lở đất! Chiến dịch mạnh như vũ bão đã khiến cả miền Bắc và miền Nam chấp nhận ký kết Hiệp định ngày 27-1-1973, thực ra nó không khác gì bản Dự thảo Hiệp định mà Kissinger và Lê Đức Thọ đã làm trước đó mấy tháng (tháng 10-1972).

BV chịu nhượng bộ một số điều khoản như không đòi Thiệu từ chức, không đòi liên hiệp, không đòi Mỹ cắt viện trợ và đổi lại Cộng quân vẫn được đóng tại miền Nam. Mặc dù VNCH chống đối mạnh nhưng Nixon không thể sửa đổi Hiệp định. Theo Mark Clodfelter, Quốc hội Mỹ phần nộ vì trận oanh tạc, nếu TT Thiệu bác bỏ ký kết Hiệp định thì việc cắt viện trợ bức tử VNCH chắc chắn là sẽ có (chứ không phải đe dọa).

Cách đây nhiều năm, một cựu nhân viên FBI tên Ted Gunderson tiết lộ một sĩ quan tòa lãnh sự Mỹ tại VN đã nghe (vào đầu xuân năm 1973) từ phòng truyền tin tại Sài Gòn lời tuyên bố đầu hàng vô điều kiện của Bắc Việt trong trận oanh tạc Giáng sinh 1972. Nhưng CIA đã ém nhem tin này để Mỹ xúc tiến bắt tay Trung Cộng. Không thấy có nhà sử gia hay chính khách Mỹ nào đề cập tới bản tin này, họ cho là không đáng bàn. Thực ra trận oanh tạc chỉ để đưa CS trở lại bàn Hội nghị trước khi Quốc hội ra luật chấm dứt chiến tranh, cắt viện trợ, mục đích để cứu miền Nam vào giờ chót.

Mark Clodfelter nói khi ký Hiệp định Paris, BV không chịu bỏ tham vọng chiếm miền Nam, Hà Nội đánh một canh bạc lớn, họ phá thói hòa đàm và nghĩ Nixon sợ Quốc hội, người dân chống đối sẽ không dám làm mạnh nhưng lá bài thất bại. Nixon trả lời sự trì hoãn hòa đàm của Thọ bằng trận oanh tạc long trời lở đất ngày 18-12, quả đấm Linebacker II đã buộc BV trở lại bàn Hội nghị, phương án duy nhất mà Nixon lựa để đánh.

Tác giả George Moss chỉ trích trận oanh tạc lớn này như sau: Điều quan trọng là trận oanh tạc Giáng sinh đã không thay đổi cán cân chính trị quân sự hai miền Nam Bắc VN cũng không tạo cơ hội cho miền Nam được tồn tại lâu dài. Mặc dù Nixon hy vọng qua trận oanh tạc dữ dội này để làm cho bộ máy chiến tranh Hà Nội suy yếu lâu dài hoặc có lẽ cho miền Nam những điều khoản tốt hơn trong Hiệp định, nhưng đã thất bại. Trận oanh tạc Giáng sinh không mang lại kết quả ngoại giao.

TT Nixon đã đánh ván bài chót, ông đã ráng sức để có một Hiệp định tốt và đặt lên đầu Sài Gòn trước khi Quốc hội mới sẽ chấm dứt chiến tranh VN bằng cắt hết ngân khoản. Nhưng chua chát thay trận mưa bom Giáng Sinh đã khiến Hoa Thịnh Đốn chấp nhận Hiệp định mà chính Nixon đã bác bỏ hồi tháng 10 (1972). Như John Negroponte, một phụ tá của Kissinger nói (chua chát) “Chúng ta oanh tạc Bắc Việt để bắt họ chấp nhận nhượng bộ của ta”

Ngoài Quốc hội và truyền thông Nixon cũng bị những người ủng hộ cuộc oanh tạc chỉ trích như trên. Người ta không chịu thông cảm cho những khó khăn của ông. Phần vì BV chẳng thà không ký kết còn hơn phải rút quân, phần vì Quốc hội đang lăm le cắt mọi ngân khoản để chấm dứt chiến tranh bỏ rơi Đông Dương ngay lúc này.

Mặc dù những khuyết điểm trên, trận mưa bom Giáng Sinh cũng đã cứu được miền nam VN ít ra là trong lúc này, không có trận oanh tạc long trời lở đất này để lôi cổ BV trở lại bàn hội nghị thì tình hình sẽ vô cùng bi thảm. Quốc hội rất có thể sẽ cắt mọi ngân khoản chiến tranh khiến cho miền Nam sụp đổ. Phillip Davidson nói cả Kissinger và Nixon đều tin rằng Quốc Hội sắp sửa ra luật chấm dứt chiến tranh vào đầu năm 1973. Có dư luận phía Mỹ cho rằng cả hai miền Nam Bắc đều gây trở

ngại hòa đàm nhưng miền Bắc bị trừng phạt tối đa còn miền Nam chỉ bị hăm dọa, như thế không công bằng. Sự thật thì Hà Nội đã đánh một canh bạc quá lớn và họ chấp nhận rủi ro, họ đã tính sai nước cờ, tưởng rằng gây trở ngại hòa đàm để Quốc hội Mỹ cắt viện trợ chấm dứt chiến tranh bỏ VN, khi ấy bất chiến tự nhiên thành, nhưng bát cơm đôi đũa còn xa cặp môi lắm.

Trận oanh tạc bị trong nước cũng như Tây phương chống đối, BV lo ngại vì Nga, Trung Cộng không bảo vệ được họ trong trận oanh tạc vũ bão này, họ cũng lo ngại hai cường quốc CS đàn anh trong tương lai sẽ không giúp gì ngăn cản địch đánh lớn. Bộ chính trị kinh hãi khi nghĩ rằng Nixon sẽ oanh tạc đê điều dọc sông Hồng, với cơn ác mộng ấy họ chẳng thà ký Hiệp định còn hơn là đợi những tình huống ghê rợn khác.

Thật là chua chát khi truyền thông Mỹ đã diễn tả sai lầm về về trận oanh tạc (mục đích chỉ trích Nixon) càng làm cho BV kinh sợ một trận kế tiếp. Tờ New York Times và Washington Post nói chắc trí tuệ Nixon có vấn đề thần kinh, họ còn đặt câu hỏi Nixon sẽ làm gì nếu BV không chịu trở lại bàn Hội nghị? Thả bom nguyên tử xuống Hà Nội chẳng? Hay đánh phá đê điều hoặc oanh tạc tan nát BV? Những câu hỏi ấy đã khiến BV h�n vĩa lên mây xanh vội vã trở lại bàn Hội nghị.

Mặc dù Quốc hội không ra luật cắt ngân khoản quân sự (của Hành Pháp) dành cho Đông Dương đầu năm 1973 nhưng nửa năm sau họ bắt đầu soạn thảo dự luật này. Ngày 30-6-1973, TT Nixon miễn cưỡng phải ký thành luật sau khi phủ quyết thất bại, ngày 15 tháng 8 ban hành.

Theo Goerge Moss, quân viện cho VNCH một năm cần vào khoảng từ 3 tới 3 tỷ rưỡi vì miền Nam tổ chức huấn luyện theo lối Mỹ tốn kém cần nhiều tiếp liệu, trang bị. Như vậy 2 tỷ quân viện năm 1973 không đủ cho miền Nam tự vệ mà cần sự yểm trợ của B-52, khi Quốc hội ra luật ngăn cản Nixon trừng trị BV giữa tháng 8-1973 thì miền nam sẽ không thể tồn tại.

Cuối năm 1973, để chắc ăn hơn, họ cắt giảm viện trợ VNCH mỗi năm 50% khiến nơi đây sụp đổ chỉ trong vài tháng vì không còn tiếp liệu.

Trận oanh tạc Linebacker II dù sao cũng giúp cho miền nam VN sống thêm được hai năm rưỡi.

Và... TT Nixon chỉ có thể làm được đến thế! •

Truyện ngắn của Nhà Văn PHẠM THÀNH CHÂU

Cây Nhân Sinh

(Cô Mai, bạn cô Lan kể)

Sài Gòn ngày...

Lan thân mến. Nhân có chị Việt kiều ghé vào chợ Tân Định, khi nói chuyện mới biết chị ấy ở gần nhà mây nên tao nhờ chị trao cho mây mấy lá thư, thiệp hồng linh kính này. Đáng lẽ bà già tao muốn nói gì cứ viết chung một lá thư đủ rồi, nhưng bà già cứ đòi viết riêng cho mây một lá kèm theo đây, tưởng như vậy mới long trọng, vì bà muốn mây về dự đám cưới anh Ngọc.

Gia đình tao vẫn không thay đổi, tao tiếp tục sự nghiệp của bà già là bán tạp hóa ngoài chợ Tân Định còn bà già thì về dưỡng già. Anh Ngọc đi dạy ở Thủ Đức, sáng đi chiều về. Tháng sau anh ấy cưới vợ nên tao gửi thiệp hồng này cho mây biết. Chị Minh, vợ tương lai của anh Ngọc cũng hiền lành dễ thương, nhưng bà già cứ than thở, được mây là con dâu trong gia đình tao thì thích biết mấy. Bà già tao thương mây lắm, tao lâu bầu “Mẹ thương nó hơn thương con” thì bà bảo “Mẹ nó vừa mới mất, phải thương yêu, săn sóc chị em nó thật nhiều để nó khỏi tủi thân”.

Anh Ngọc lấy vợ, mây buồn hay vui? Có lẽ mây quá bận rộn, thì giờ đâu mà suy nghĩ vẫn vợ phải không? Tao nhớ rất rõ, từ ngày mây đến từ già để vượt biên, đêm nào bà già cũng thắp nhang cắm bàn thờ, cắm trong bếp, ngoài ngõ, góc vườn. Chỗ nào cũng cắm rồi lầm thầm cầu Trời khấn Phật phù hộ cho mây đi đến nơi được an toàn. Tuy không nói ra nhưng ai cũng rùng mình khi nghĩ đến những đến những hoạn nạn của người vượt biên, trên đại dương, nhất là đàn bà, con gái. Lũ hải tặc Thái Lan nhân lúc người mình thất thế, hoạn nạn đã bộc lộ bản chất dã man của một dân tộc mà mình tưởng là hiền hòa, đạo đức. Đến khi được tin mây đến đảo an toàn, anh tao mừng quá cứ hỏi mãi “Thật không mây, chắc không mây? Chiều nay tao đãi mây ăn bò bía, nước mía Viễn Đông” Nhưng khi ngồi ăn quà rong, không có mây nên anh Ngọc cứ chống đũa nhìn sừng đĩa bánh cuốn cả buổi. Tao an ủi “Bây giờ anh yêu một cô nào đó, sẽ quên Lan ngay” Anh bảo “Mây chẳng biết gì cả, dù đẹp như tiên mà không phải Lan, tao cũng không yêu được. Sau này khi yêu, mây sẽ hiểu” Sau đó tao được lá thư của mây ở đảo gửi về. Anh Ngọc đọc, có vẻ yên tâm, vì biết rõ nét chữ của mây, nên đã

trở lại nếp sống bình thường, chịu ăn uống, học hành. Nhưng nhiều khi tao không cầm được nước mắt khi nghe trong đêm khuya, anh tao ngồi hát nho nhỏ, một mình trước hiên nhà “Đêm nào chúng mình ngồi với nhau, vầng trăng lặng lẽ soi hai mái đầu...”

Bà già tao, một lần bị cảm nhẹ nhưng làm như sắp chết đến nơi, giục anh tao cưới con gái của người bạn của mẹ tao. Anh không chịu, tao phải bảo “Bộ anh muốn làm ông già cô đơn hay sao?”

Tao gửi thiệp hồng này cho mây như một lời nhắn nhủ rằng mỗi người đều có một số phận. Dù sống với nhau không được, vẫn còn chút tình để nhớ nhau. Mây thật tốt phước, cuộc đời nào cũng có thăng trầm, nếu một lúc nào đó mây thật sự đau khổ, thật sự chán nản, mây vẫn có quyền tin rằng mây còn một nơi rất an toàn, đầy yêu thương để tâm hồn mây nép vào đó yên nghỉ trong chốc lát. Đó là tình của anh tao yêu mây.

Ở xứ Mỹ, nghe nói người ta rất thực tế. Có lẽ mây chán khi đọc lá thư lắm lắm này. Bây giờ về

Việt Nam có phần dễ dàng, khi nào về ghé tao. Bà già cứ nhắc mây hoài, còn bảo mây về dự đám cưới anh Ngọc nữa, cứ tưởng xứ Mỹ “Có xa lắm cũng cỡ Sóc Trăng, Rạch Giá chứ bao lắm”.

Mây nghe tức cười không? Thăm mây. Chúc hạnh phúc.

Lan đang ngồi đọc thư ở phòng khách, nước mắt đầm đìa, thì chợt nghe tiếng xe ngừng trong sân, tiếng thằng con trai đang nói gì với ba nó, tiếng đóng cửa xe, rồi có tiếng hô quen thuộc của thằng bé “Một, hai, ba!” Tiếng cười và tiếng chân chạy lạo xạo trên lối đi trải sỏi. Chiều nào cũng thế, chồng cô đi làm về ghé trường đón con, hễ đến nhà là chạy đua xem ai vào nhà trước, dĩ nhiên lần nào thằng bé cũng thắng cuộc, có thể nó mới không lang thang ngoài sân cả buổi, gọi không chịu vào.

Nghe tiếng cửa mở, Lan quính quíu chùi nước mắt, nhưng không kịp, chồng cô đã hiện ra. Lan giấu vội lá thư ra sau lưng:

- Chuyện gì mà khóc đấy? Đọc thư bồ phải không?

Lan hoảng kinh lùi lại, Phú hùng hổ bước tới, cô lại lùi nữa. Bỗng Phú chộp lấy cô và kéo vào lòng: “Có chuyện gì? Nói anh nghe, đừng khóc! Anh đùa thôi, đừng sợ, nín anh thương” Lan càn nức nở, Phú dịu cô ngồi xuống: “Nói anh nghe, đừng khóc. Em cầm cái gì đây? Một lá thư, một cánh thiệp hồng. Chà, không đọc anh cũng biết là người yêu ở Việt Nam lấy vợ, em buồn rồi khóc ngon lành vì đau khổ, phải không?”

Lan vẫn còn thút thít, cô nhe nhẹ lắc đầu. “Thế thì tại sao? Không đau khổ sao lại khóc?” “Tại em thương họ” “Họ là ai mà em thương nhiều như vậy?” “Em thương anh Ngọc, thương Tâm, thương bác Tư” “Họ nghèo khổ lắm phải không?” Lan lại lắc đầu, Phú vẫn ôm cô vỗ về, thì thầm: “Em kể đầu đuôi câu chuyện như thế nào. Sao từ trước giờ anh không nghe em nhắc đến họ?” “Tâm là bạn em, anh Ngọc là anh của Tâm” “Em và Tâm là bạn học, có phải gần nhà nên thường đến chơi với nhau rất thân thiết?”

Lan ngược nhìn chồng ngạc nhiên: “Sao anh biết?” Phú nói tiếp “Gia đình Tâm rất tử tế với em, nhất là bác Tư coi em như con, em mất mẹ nên cũng thương bà như mẹ ruột. Rồi em và Ngọc yêu nhau. Khi em vượt biên thì mất liên lạc, bây giờ người yêu có vợ, em khóc” “Ai kể cho anh nghe, hay anh đã đọc lá thư này rồi?” “Chẳng cần đọc anh cũng đoán ra. Khi em nói một dọc các nhân vật với những liên hệ đó thì câu chuyện của em phải diễn tiến như thế. Nó đơn giản, bình thường như hàng nghìn câu chuyện tình đã xảy ra. Dĩ nhiên, nếu không trắc trở, họ sẽ là vợ chồng, rủ xa nhau thì nhớ nhau. Có phải em cũng ở trong trường hợp đó? Cũng yêu, cũng nhớ, cũng lưu luyến người tình cũ?”

Lan vòng tay ôm lưng chồng, cô lắc đầu: “Em cũng có, nhưng chút chút thôi khi đọc lá thư này. Nhưng em khóc vì em ân hận. Có lẽ suốt đời em không hết ân hận. Cũng không biết làm gì để chuộc sự ân hận đó” “Em ân hận điều gì?” “Lúc còn ở Việt Nam yêu nhau, nhưng cho đến nay chỉ gửi một lá thư duy nhất rồi thôi. Trước đó em yêu anh Ngọc nhiều lắm chứ. Khi ra đi, em khóc lóc thê bồi đủ

thứ. Rồi em quên bằng anh Ngọc, tưởng như trên đời này không hề có người tên Ngọc với mối tình êm đềm, nên thơ như thế. Chiều nay có chị hàng xóm đi Việt Nam về chuyển thư và thiệp hồng cho em, em mới sực nghĩ đến họ. Thật tội nghiệp anh Ngọc. Em giận em quá chừng!” “Như vậy em sai quá thật rồi. Tại sao em có thể quên họ một cách dễ dàng. Quên đến độ trong đầu em sạch bóc, không một chút bóng hình, một chút kỷ niệm thì lạ thực. Không ai vô tình bằng em” “Anh nghĩ coi, ngày mất nước, ba em trốn tù cải tạo. Ba em xuống Miền Tây làm tài xế xe tải. Tụi em đã mất mẹ, giờ lại vắng cha, thật bơ vơ. May nhờ gia đình anh Ngọc săn sóc, giúp đỡ nên cũng bớt phần bối rối. Vì ngày đêm bọn chúng rình rập quanh nhà nên chẳng ai dám liên hệ, chỉ trừ gia đình anh Ngọc. Cũng may ba em biết về máy móc, được họ cho làm tài công nên gia đình em đi không tốn tiền” “Anh hiểu rồi, hoàn cảnh đó thì lòng dạ nào nghĩ đến tình yêu. Nhưng khi đến đảo an toàn rồi, làm gì chẳng hồi tâm nghĩ lại chặng đường đã qua, nghĩ đến bạn bè, bà con ở quê nhà” “Lúc đến đảo em gặp anh và yêu anh. Em yêu anh đến độ quên bằng cả dĩ vãng. Em không hiểu em! Tâm trí em chỉ quanh quẩn bên anh với những dự định ở tương lai, trong đó có anh, có em, ba em và các em, sẽ đến một xứ sở an toàn, tự do” “Đủ rồi! Chừng đó đủ cho anh tin em. Em không dám nhớ lại dĩ vãng vì nó lẫn lộn quá nhiều tai ương, khủng khiếp. Nhưng sao lúc anh về, em lại khóc nhiều hơn?” “Em sợ và em cũng hối hận nữa” “Em sợ anh ghen và

hối hận đã nghĩ đến một người đàn ông khác phải không?” Lan yên lặng gật đầu “Anh hỏi em, lúc còn tiểu học em thích chơi búp bê, nhảy dây, lên trung học em thích đọc truyện, nghe nhạc. Rồi lập gia đình, em thích săn sóc chồng con. Phải không? Mỗi lứa tuổi có một lối sống riêng, ý thích riêng. Bây giờ có về Việt Nam gặp Ngọc, dù Ngọc còn độc thân em cũng không thể rủ nhau đi ăn quà rong, hát nhạc tình được. Nó không hợp với tuổi em. Dù sao, em có được một mối tình đẹp trong dĩ vãng để có chút kỷ niệm, chút ngậm ngùi mà trang trí cuộc đời, vậy thôi. chớ dại mà rầy vào” “Anh có ghen không?” “Làm sao anh cấm em yêu ai trước khi gặp anh” “Nếu em về Việt Nam gặp rồi yêu anh Ngọc thì sao?” “Với cương vị người chồng anh cấm em làm điều đó. Anh sẽ giết em. Anh tin anh là người chồng hoàn hảo đem lại cho em đầy đủ tình yêu và vật chất. Và nhất là chúng ta yêu nhau. Đừng đùa với tình yêu. Em cứ coi mối tình dĩ vãng đó như giọt sương, nó long lanh nhưng thực chất chẳng có gì, đọng đến, em sẽ thất vọng ngay. Em có thể xem gia đình bác Tư như thân thuộc, quà cáp để tỏ tình thương, nhưng đừng đi quá sẽ gây xáo trộn cho người ta. Người gửi thư cho em rất khôn ngoan, bây giờ cả hai đã có riêng một gia đình, có nhắc lại chuyện cũ để có một chút bồi hồi, rồi thì ai cũng có bổn phận riêng, niềm vui riêng. Em phải hiểu, em là kẻ bên lề rồi”

Lan tò mò hỏi: “Giả dụ ở Mỹ đây, em ngoại tình thì anh tính sao?” “Anh phải tìm hiểu nguyên nhân. Lỗi ở anh thì tan hàng. Còn lỗi ở em thì anh sẽ không nói gì. Rồi em sẽ gặp một tai nạn nào đó, ngộ độc hay đụng xe chẳng hạn. Lúc em hấp hối anh sẽ nói cho em biết là anh giết em vì em ngoại tình, thế thôi” “Nhưng anh sẽ bị tù, có khi tử hình vì tội sát nhân”

-Anh chẳng dại như thế đâu. Chiếc xe đang chạy ngoài xa lộ bỗng nổ bánh, lủi vào xe tải, hoặc đang ngon tron lại đập thủng không ăn. Lỗi đâu phải của anh” “Nhưng ở Mỹ năm nào xe cũng đi inspection có ai dùng bánh xe cũ hoặc thắng mòn bao giờ. Xe xẹp bánh thì lái vô lễ, đâu có sao?” “Có khối gì cách đưa đến tai nạn mà không tìm ra thủ phạm”

-Anh chỉ cho em được không? Để khi anh ngoại tình em sẽ giết anh. Nếu anh và em đều biết cách giết nhau thì không ai dám ngoại tình cả” “Đúng rồi. Anh chẳng bao giờ lãng nhãng với ai cả nên anh chẳng sợ em giết. Anh sẽ chỉ cách cho em”.

Tôi (lời cô Mai bạn của Lan) xin kể nguyên nhân lá thư khiến cô Lan đã khóc. Nhân một chuyến về Việt Nam thăm gia đình, tôi ghé chợ Tân Định, tình cờ, khi chuyện trò với một cô hàng xóm, tôi mới biết cô ta có quen với cô Lan, nhà cùng xóm với tôi ở bên Mỹ. Cô hàng nhờ tôi chuyển thư và thiệp cưới cho cô Lan. Từ đó cô Lan thường qua nhà tôi chuyện trò. Cô kể lại mối tình của cô, kể cả chuyện chồng cô bắt gặp và cuộc đối đáp ra sao nữa. Cô ngỡ ý xin được lấy địa chỉ nhà tôi để nhận thư từ Việt Nam. Cô đi làm về sớm, ghé lấy thư ngay tại hộp thư trước nhà tôi. Cô ngồi luôn trong xe đọc thư, xong xé bỏ. Cô bảo cô viết thư cho người tình ở sở làm

rồi gửi đi luôn, vì cô sợ chồng cô bắt gặp sẽ giết cô chết. Coi bộ cô yêu người tình ở Việt Nam nhiều lắm. Cô cứ suy tở soa biết thế ở lại Việt Nam sướng khổ có nhau. Tôi bảo bây giờ mỗi người đã an bài một gia đình, thỉnh thoảng thăm hỏi trong tình bạn thì được chứ gặp nhau cũng chẳng ích gì. Tôi còn có ý khuyên cô đừng thư từ nhiều quá, rủi chi vợ anh ta bắt gặp sẽ ảnh hưởng đến hạnh phúc gia đình người ta. Từ đấy cô không lấy địa chỉ gia đình tôi để nhận thư nữa, nhưng tôi biết cô lấy địa chỉ ở sở làm.

Thế rồi khoảng một năm sau, sau Giáng Sinh vài ngày, một buổi tối, tôi nghe còi hụ ngoài đường rồi xe cứu thương, xe cảnh sát đậu trước nhà cô Lan. Hàng xóm xóm lại rất đông, tôi cũng vội vàng chạy đến, lắng nghe người cảnh sát giải thích rằng người đàn ông chủ gia đình này lái xe rơi xuống vực chết, cảnh sát đến báo tin cho người vợ hay, cô vợ ngã ra bất tỉnh, nhân viên cấp cứu đang làm hô hấp cho cô và sẽ đưa đi bệnh viện.

Tôi sốt ruột vọt miệng hỏi “Ông có biết vì sao tai nạn xảy ra không?” “Cảnh sát đang tìm hiểu nguyên nhân tai nạn, nhưng chỗ đường đèo đó, nếu không cẩn thận, chạy quá nhanh lấy tay lái không kịp, xe sẽ rơi xuống vực sâu ngay”. Tôi lạnh người khi nhớ lại lời cô Lan kể với tôi về cuộc đối đáp giữa vợ chồng cô. Chồng cô có chỉ cho cô cách phá hỏng xe để gây ra tai nạn không?

Tôi nghĩ dù biết cô cũng không đủ can đảm giết chồng.

Nhưng điều đó cứ ám ảnh tôi mãi.

Ít lâu sau cô Lan bán nhà và dọn đi nơi khác, tôi gần như quên hẳn chuyện cô ta, cho đến một lần ghé mua hàng ở một tiệm tạp hóa người Việt, tôi tình cờ nghe hai người đàn bà nói chuyện “Nghe nói cô ta về Việt Nam làm hôn thú rồi, độ sáu tháng nữa, chồng mới của cô sẽ qua đây. Tưởng về cưới thằng trai tân, đi vợ thằng có vợ rồi” “Thế thì làm sao lập hôn thú được?” “Thì thằng kia cũng li dị vợ!” “Ôi, thứ đàn ông sồn sồn ở đây thiếu khối gì, lại về Việt Nam rước cái của nợ qua. tiếng tây tiếng u không biết, nghề ngỗng không có, lấy gì mà sống!” Tôi hỏi “Có phải các chị đang nói về cô Lan không ạ?” “Đúng rồi, cô có chồng rớt xuống đèo năm kia đó” Từ đấy thỉnh thoảng tôi ghé tiệm mua ít vật thực để la cà hỏi chuyện về cô Lan. Tôi cầu mong cho cô được hạnh phúc bên người tình lý tưởng của cô và cứ thầm nhủ rằng chồng cô gặp tai nạn chứ không phải cô giết chồng.

Bằng đi một thời gian khá lâu, vào một buổi chiều thứ bảy vợ chồng tôi và các cháu đi ăn cơm tiệm tại một khu chợ của người Á Đông. Vừa ra khỏi nhà hàng tôi bỗng thấy cô Lan đi với một người đàn ông, có lẽ là người chồng sau của cô. Cô Lan vừa đi vừa nói gì đó, vẻ mặt giận dữ, còn anh chồng làm như không thèm nghe nhưng mặt đỏ lửng, có lẽ say rượu. Sợ gặp mặt, tôi đẩy chồng con tôi đi ngã khác, nhưng vẫn ngoái lại nhìn. Tôi thấy cô Lan như già đi, khí sắc khác xưa, từ đầu tóc cho đến trang phục đều có vẻ lù xù, bất cần. Những nét tươi trẻ, yêu đời đã biến mất. Trông cô giống một chị nọ giòng nghèo ở thôn quê Việt Nam. Tôi không biết được những gì đã xảy ra giữa hai người, nhưng đoán chừng cô Lan có một cuộc sống không vừa ý. Có phải người yêu của cô không giống như cô tưởng? Giọt sương long lanh đó, đáng lẽ phải đứng xa mà nhìn thì cô lại chộp lấy nên tất cả đều biến mất. Cô thất vọng nên giận anh chồng sau này. Nếu quả

thật cô ám hại người chồng trước thì nỗi oán hận người chồng sau càng tăng, vì cô đổ lỗi cho anh ta dụ dỗ cô. Còn anh chồng này cũng chẳng hơn gì. Hình ảnh cô gái thanh tân, ngây thơ thuở nào đã được thay vào bằng một chị đàn bà lạ hoắc từ tâm hồn đến cử chỉ. Lại thêm mặc cảm chịu ơn, thua kém nên dễ tự ái. Thế là cả hai đều thất vọng nhau, nhất là ân hận chuyện mình đã làm.

Tự nhiên trong đầu tôi hiện ra cảnh xe cảnh sát và xe cấp cứu trước nhà cô năm nào.

Tôi kể cho chồng tôi nghe về nỗi lo sợ sẽ có một tai nạn tương tự xảy ra cho anh chồng sau của cô. Chồng tôi cũng đồng ý và bảo lần

này cảnh sát sẽ tìm ra thủ phạm ngay vì không thể có sự trùng hợp lạ lùng như thế được. Chúng tôi tìm cách chặn đứng chuyện đó. Tôi lân la hỏi thăm chị chủ tiệm tạp hóa và biết được người chồng mới của cô Lan đã có việc làm, dĩ nhiên phải tự lái xe đi. Bà còn bảo, thỉnh thoảng vợ chồng to tiếng nhau đến hàng xóm cũng nghe thấy.

Tiểu bang West Virginia ít người Việt nhưng thường sống gần nhau. Thị trấn chúng tôi ở nằm trong một thung lũng, bên kia núi là khu kỹ nghệ, thương mại. Dân thị trấn đi làm, đi chợ đều phải qua đèo, đổ ra xa lộ rồi mới đến nơi. Sau này chính phủ đã cho mở rộng quãng đèo nguy hiểm đó và cho xây cả một bức tường cao, vững chắc để có ai lạc tay lái cũng chỉ tung vách tường chứ không rớt xuống vực, nhưng xe bể ống thắng hay nổ bánh trước thành linh thì sự nguy hiểm khó lường được.

Chúng tôi bàn nhau tìm cách gặp anh chồng của cô Lan để lưu ý anh ta coi chừng thường xuyên bánh xe và bộ phận thắng xe. Cái khó là làm sao cho cô Lan không biết là chúng tôi mách bảo khiến cô không thực hiện được âm mưu, vì nếu biết, cô sẽ trút thù hận lên chúng tôi ngay.

Bàn tính như thế nhưng chúng tôi chưa thực hiện được gì thì mùa Đông đến, chúng tôi càng lo sợ thêm cho anh ta vì tuyết xuống, đường đóng băng, sự nguy hiểm càng tăng, hơn nữa anh ta mới biết lái xe, tay lái không vững.

Thế rồi một buổi tối, trong lúc tôi đang ở trong bếp thì chồng tôi ở phòng khách gọi

“Em ơi, ra nhanh xem TV, chuyện đó đang xảy ra!”

Tôi muốn thốt tim lại vì kinh hoàng, vội chạy ra. Đó là bản tin buổi tối của đài truyền hình địa phương. Cô thông tin viên vừa nói vừa chỉ xuống vực sâu, ở đó những người cứu nạn đang lần mò, đu người xuống. Ánh đèn pha chiếu lấp lánh một chiếc xe màu đỏ nằm bẹp dúm trong kẹt đá như một lon bia rỗng bị bóp dẹp. Máy truyền hình lại quay về phía một người Mỹ trẻ, anh ta kể lại tai nạn một cách hãnh diện vì mình là người duy nhất được thấy tận mắt những gì đã xảy ra.”

-Xe tôi bị hỏng máy đằng kia, tôi ngồi chờ xe tow đến vì tôi có handphone mà. Bởi thế tôi mới gọi 911 ngay tức thì. Tôi thấy chiếc xe đó từ dưới đèo chạy lên chậm chậm, ngừng lại chỗ tường chắn này đây. Người trong xe ra đứng nhìn xuống vực một lúc rồi vào xe, lùi xe lại đằng kia, khởi bực tường chắn. Xe bắt đầu chạy chệnh chéch xuống vệ đường, ra khỏi đường chính. Tôi thấy nguy hiểm quá, vội chạy đến, đập tay vào xe cản lại “Ngừng lại, chết bây giờ. Phía trước là vực sâu đấy!”. Đột nhiên chiếc xe gầm lên, phóng mạnh tới trước, lao thẳng xuống vực, khiến tôi suýt nữa cũng ngã theo luôn. Vì khi tôi cản đầu xe để chặn lại, ánh đèn xe phản chiếu cho tôi thấy rõ đó là một người đàn bà Á Châu, bà ta đang khóc!

Chồng tôi kêu lên “Cô Lan rơi xuống đèo, mình ơi!”

Tôi nhìn lên lịch, thở dài. Đúng ngay vào ngày này, cách đây mấy năm, chồng trước cô ta đã chết tại đây! •

Hỏi Đáp về **LUẬT DI TRÚ**

Hỏi: -Vì sao nhiều đương đơn thường bị từ chối trong việc xin cấp hay gia hạn visa vào Mỹ ở diện phi di dân?

Đáp: -Liên quan tới việc xin thị thực nhập cảnh phi di dân (Non-Immigrants) là các loại thị thực visa du lịch, công tác, du học, thăm bệnh nhân...khác với nhập cảnh di dân (Immigrants) luôn có tỷ lệ đậu cao hơn, đặc biệt là xin định cư theo chương trình EB-5 thì tỷ lệ thành công gần như 100%. Phải nói rằng việc được duyệt chấp thuận loại visa phi di dân này sau khi phỏng vấn hoàn toàn là chuyện may rủi bởi nhân viên phỏng vấn tại lãnh sự và đại sứ quán Mỹ thường dựa vào cảm tính trước khi quyết định mặc dù sau khi đã được cấp visa rồi thì tỷ lệ gia hạn lại cao hơn.

Việc từ chối cấp hoặc gia hạn visa không di dân thường dựa vào một số nguyên tắc sau:

- Đương đơn không chứng minh được mình sẽ trở về Việt Nam sau khi hết hạn visa (khi phỏng vấn bạn cần chứng minh những ràng buộc tại Việt Nam như các quan hệ trong gia đình (bố mẹ, vợ/chồng, con cái), tài chính (có sở hữu nhà, đất, công ty, các tài sản được thụ hưởng), công việc (hiện là nhân viên của công ty), học hành, thậm chí tương lai sự nghiệp (hiện bạn có công việc tốt với lương bổng khá cao ở Việt Nam).

-Trước đó, đương đơn đã ở lại Mỹ quá hạn hoặc khác với mục đích của visa (vd. xin du học mà kết hôn, đi làm bất hợp pháp...)

-Không cung cấp thông tin một cách trung thực (những thông tin trả lời phỏng vấn không ăn khớp với đơn);

-Không cung cấp đầy đủ bằng chứng, thông tin liên quan đến lợi tức tài chính hoặc quan hệ nhân thân với người bảo lãnh;

- Đương đơn đã bị từ chối xin visa một hay vài lần, và khi phỏng vấn lần này vẫn chưa nêu rõ được lý do chính dẫn đến visa bị từ chối trong lần phỏng vấn trước đó.

-Đơn xin visa của đương đơn được nộp qua mạng internet, còn những giấy tờ về nhân thân, gia đình, tài chính, mục đích đi Mỹ chỉ được chứng minh trong vài phút phỏng vấn trực tiếp. Do đó, nếu đương đơn không mang theo đầy đủ những giấy tờ liên quan, hoặc có dấu hiệu trả lời không thành thật thì khả năng bị từ chối visa sẽ rất cao. Cần biết là nhiều trường hợp bị từ chối visa mà không biết rõ lý do, có khi do chuyện bên ngoài ảnh hưởng tới chuyến đi của mình mà chỉ những người có trách nhiệm mới biết rõ, thí dụ như vì dịch bệnh, thiên tai, khủng hoảng kinh tế, khủng bố...•

• FRANCIS KHUC, BIA

KHÔNG TIN CŨNG PHẢI TIN?

• ĐỖ DUY NGỌC

Tôi tin được không khi những cán bộ của đội chống ma túy là trùm buôn bán ma túy?

- Tôi tin được không khi những sĩ quan cao cấp công an chống cờ bạc lại là trùm cờ bạc?

- Tôi tin được không khi một thượng toạ chức sắc của Phật giáo lại không hiểu gì đạo Phật?

- Tôi tin được không khi Bộ trưởng Giáo dục lại là kẻ đạo văn và xài bằng giả?

- Tôi tin được không khi Bộ trưởng Y tế lại là chỗ dựa lưng cho bọn buôn thuốc giả?

- Tôi tin được không khi một tổng biên tập tờ báo lớn miệng luôn mồm yêu nước, thương dân, sống chết với đồng bào, gắn bó với đảng, ray rứt với hiện tình đất nước, sau khi thu vén được món tiền to liền đem hết vợ con, cháu chắt chuồn qua Mỹ, mua nhà, sắm xe, mở công ty?

- Tôi tin được không những cán bộ lương chẳng bao nhiêu mà xây nhà hàng trăm tỷ, con học nước ngoài, vợ toàn xài hàng hiệu, rượu uống một chai hàng chục triệu?

- Tôi tin được không khi những quan chức ngành giáo dục khắp nơi trên đất nước bán chỗ dạy học cho các giáo viên với giá hàng trăm triệu?

- Tôi tin được không những cán bộ, nhân viên có nhiệm vụ giữ rừng lại là những tên lâm tặc phá rừng?

- Tôi tin được không những cán bộ giữ cánh cửa biên giới lại là những kẻ buôn lậu hoặc tiếp tay cho buôn lậu mang những chất độc giết người vào cho nhân dân tiêu thụ đầu độc người dùng?

- Tôi tin được không những cán bộ thanh tra, lực lượng chống tham nhũng lại là những kẻ tham nhũng kinh khiếp nhất?

- Tôi tin được không những tổng biên tập báo, những nhà báo chống tiêu cực lại là thành viên thân cận với những quan chức tham ô, hối lộ, những doanh nghiệp vi phạm nghiêm trọng, những đám xã hội đen, những tập đoàn Mafia?

- Tôi tin được không khi những cảnh sát giao thông không làm đúng chức trách của mình là giữ gìn và điều tiết giao thông mà chỉ đi thu tiền mãi lộ?

- Tôi tin được không khi những lãnh đạo hôm qua còn hò hét quốc kế dân sinh, hô hào phong trào yêu nước, chống tội phạm... hôm nay đã là tội phạm đứng trước vành móng ngựa?

- Tôi tin được không khi lãnh đạo giáo dục bắt các cô giáo phải đi hầu rượu quan chức như gái bia ôm?

- Tôi tin được không khi bệnh nhân vào cấp cứu với bệnh trạng thập tử nhất sinh, muốn được thăm khám phải đóng đủ tiền thì các cán bộ y tế mới cho phép tiến hành cứu người?

- Tôi tin được không khi bệnh nhân phải nằm bốn người trên một giường và bộ trưởng y tế khi đến thăm lại lấy làm ngạc nhiên với tình trạng quá tải ấy.

- Tôi tin được không khi hàng ngàn Tiến sĩ không rành về lãnh vực mình được cấp bằng, cũng chẳng biết một ngoại ngữ nào và gần 60% là quan chức hoặc công chức.

Người ta còn có dự án tiêu chuẩn hoá Tiến sĩ xuống tận cấp phường.

Muốn có bằng, họ phải tốn tiền hàng trăm triệu cho đến tiền tỷ?

- Tôi tin được không khi lãnh đạo cấp cao nói một đường làm một nẻo, và toàn nói sáo rỗng, máy móc và không thực tế?

- Tôi tin được không khi những công bộc của dân suốt ngày tìm đủ mọi cách, mọi biện pháp để vớt vét những đồng tiền của dân, bày ra đủ thứ thuế, đủ thứ trạm để bóp cổ dân?

- Tôi tin được không khi biết rằng đa số thực phẩm đều có chứa chất độc nhưng rồi cũng phải tiêu thụ nó để tiếp tục sống dù biết đó là con đường ngắn nhất đi đến nghĩa trang.?

- Tôi tin được không khi các quan chức tiếp các phái đoàn viện trợ kinh tế cho ta lại chiêu đãi những loại rượu đắt tiền đến độ đoàn các nước phải kinh ngạc vì bản thân họ cũng không bao giờ dám dùng đến vì giá quá cao. Đang đi xin mà xài thế thì làm sao người ta giúp?

- Tôi không tin những người viết sử có thể lãng quên những anh hùng liệt sĩ của cuộc chiến tranh chống xâm lược phương Bắc, bóp méo lịch sử vì sợ mất lòng kẻ thù.

- Tôi không tin người lãnh đạo cao cấp nhất của quân đội lại ra lệnh cho chiến sĩ của mình không được nổ súng khi kẻ thù chiếm đảo để biến họ thành những tấm bia cho quân xâm lược tập bắn.

- Tôi không tin trong thời đại này người ta có thể đưa hết con cháu, bà con xa gần, sui gia, dâu rể ra làm quan, nắm hết chức vụ quan trọng trong địa phương mình phụ trách.

- Tôi không tin người ta có thể đăng tin cung cấp luận án tốt nghiệp, bán bằng giả trên mạng xã hội với địa chỉ và số điện thoại rõ ràng. Và đa số cán bộ đều sử dụng loại bằng này. Trong lúc hàng ngàn sinh viên tốt nghiệp chính quy phải thất nghiệp.

- Tôi không tin có thứ chính quyền đi cướp đất của dân, mua đất của dân giá rẻ mạt, không mua được thì cưỡng chế, sau đó bán lại cho doanh nghiệp với giá gấp trăm lần để bỏ túi.

- Tôi tin được không khi người ta bị bắt vào đồn công an sau đó bị chết vì lý do tự tử bằng sợi dây thun.?

- Tôi tin được không khi có những người đảng viên, đang làm quan chức lại đã, đang và sẽ có trong mình cái thẻ xanh sẵn sàng định cư ở nước ngoài?

- Tôi không tin những người cộng sản lại giàu có và ăn chơi, tiêu xài gấp trăm lần những tài phiệt tư bản. Họ vung tiền khiến cho những đại gia tư bản phải xanh mặt.

...

...

Tôi còn hàng trăm điều không tin nữa, nhưng đau đớn thay đó là sự thật!

Tôi không tin nhưng rồi phải chấp nhận đó là thực tế diễn ra hàng ngày trên đất nước ta!

Mà như thế thì làm sao mà tiến nhanh, tiến mạnh được?

Chỉ có nước đi thụt lùi! •

GIẢI ĐÁP CHUNG VỀ CÁC DIỆN BẢO LÃNH CON ĐỘC THÂN

Chúng tôi xin được trả lời chung quý độc giả từng gọi điện thoại cho chúng tôi để hỏi về các diện bảo lãnh con độc thân.

Nói chung, các diện bảo lãnh con độc thân gồm có:

- Cha/Mẹ có thẻ xanh bảo lãnh con độc thân dưới 21 tuổi. Diện này là diện F2A với thời gian chờ khoảng từ 12 đến 24 tháng.

- Cha/Mẹ có thẻ xanh bảo lãnh con độc thân trên 21 tuổi. Diện này là diện F2B với thời gian chờ từ khoảng 6 đến 8 năm.

- Cha/Mẹ đã nhập tịch Hoa Kỳ, bảo lãnh con dưới 21 tuổi thuộc diện IR2 với thời gian chờ khoảng từ 12 đến 14 tháng.

- Cha/Mẹ đã nhập tịch Hoa Kỳ, bảo lãnh con độc thân trên 21 tuổi thuộc diện F1 với thời gian chờ khoảng từ 6 đến 8 năm.

- Cha/Mẹ đã nhập tịch Hoa Kỳ, bảo lãnh con riêng của vợ/chồng dưới 18 tuổi sẽ thuộc vào diện CR2 với thời gian chờ khoảng từ 12 đến 18 tháng.

Xin lưu ý:

- Thời gian chờ nêu trên chỉ là mốc thông thường, có thể nhanh chậm hơn tùy theo thời điểm hay tình hình đặc biệt.

- Nếu người được bảo lãnh trước đây đã kết hôn nay ly dị, vẫn mở hồ sơ là con độc thân.

- Trường hợp người được bảo lãnh có con thì người con cũng có thể qua Mỹ cùng với cha hay mẹ.

- Những trường hợp bảo lãnh về Anh, chị, em hay con đã có gia đình không được kể trong lời giải đáp này.

• FRANCIS KHUC

Truyện phiếm của GÃ SIÊU

ĂN BỚT

Thuật ghép chữ trong tiếng Việt thật là tuyệt vời, để có được một ý nghĩa đầy đủ và cụ thể. Chẳng hạn:

- Chữ *học* thường đi đôi với chữ *hành*. Đã học thì phải làm. Học mà không làm thì chẳng ích lợi gì.
- Chữ *nhường* thường đi đôi với chữ *nhịn*. Đã nhường thì phải nhịn. Nếu không nhịn thì đâu còn là nhường nữa.
- Chữ *nhịn* thường đi đôi với chữ *nhục*. Đã nhịn thì nhiều lúc cũng phải cắn răng chịu nhục.

Có khi chỉ cần đổi qua đổi lại là ý nghĩa đã khác hẳn nhau. Chẳng hạn:

- *Chay lòng* là sống tinh thần chay tịnh, hay giữ lòng mình cho trong sạch. Còn *lòng chay* là một phần lục phủ ngũ tạng, được chứa trong bụng và trong ngực các loài động vật. Bộ lòng chay thường gồm có tim và gan.

Chính trong chiều hướng đó, gã xin bàn tới hai chữ *bớt ăn* và *ăn bớt*.

Theo nghĩa đen thì ăn là một hành động nhằm nuôi sống thân mình hay thoả mãn cơn đói bằng cách đưa lương thực vào miệng, rồi nhai và nuốt. Theo nghĩa bóng thì ăn là tìm hưởng lợi lộc, tiền bạc một cách chính đáng hay không chính đáng.

Bớt theo nghĩa đen là làm giảm đi, hay lấy ra một ít. Chẳng hạn bớt lời là nói ít lại, hay nói nhẹ hơn. Bớt lửa là giảm lửa đi, chỉ để lại một ít than hồng.

- *Chồng giận thì vợ bớt lời,*
Cơm sôi nhỏ lửa chẳng đời nào khê.

- *Chồng giận thì vợ làm lành,*
Cơm sôi bớt lửa, rằng anh giận gì?

Còn theo nghĩa bóng thì bớt là bòn rút của người khác về cho mình mỗi ngày một ít.

Trong khi bớt ăn là một hành động tự nguyện với chính mình, thì ăn bớt lại là một hành động lừa dối người khác để trục lợi.

Trước hết gã xin bàn đến hai chữ bớt ăn.

Hiện nay người ta đang hô hào...bớt ăn, nghĩa là ăn ít đi, giảm bớt khẩu phần của mỗi người. Có nhiều lý do giải thích cho hiện tượng này.

Thứ nhất, bớt ăn vì lý do kinh tế.

Ai trong chúng ta cũng đều biết nền kinh tế thế giới và Việt Nam nói chung, cũng như nền kinh tế của mỗi gia đình nói riêng, đang lâm vào một cuộc khủng hoảng trầm trọng. Giá cả tăng lên vùn vụt, trong khi đó lương công nhân vẫn cứ ba cọc ba đồng, thành thử phải thất lương buộc bụng mới mong sống sót sau cơn bão giá.

Và để thực thi “chính sách” thất lương buộc bụng, nhiều gia đình đã phải giảm bớt chi tiêu. Cụ thể hơn cả là cắt giảm chế độ ăn uống. Ăn cho no chứ không cần ăn cho ngon. Vì thế, bữa nào cũng như bữa nấy, thành phần chủ yếu là cơm với rau. Thịt thà cá mú bỗng trở thành một thứ xa xỉ, ngoài vùng phủ sóng của những gia đình đang gặp phải khó khăn.

Các bà nội trợ thường lên thực đơn cho gia đình mình như sau:

- Nếu nhiều tiền, thì tăng thịt giảm rau, còn nếu ít tiền, thì cứ việc tăng rau giảm thịt.

Hay như một nhà thơ nổi tiếng là Nguyễn Công Trứ ngày xưa cũng đã viết:

- Ngày ba bữa vỗ bụng rau bình bịch.

Thứ hai, bớt ăn vì lý do thẩm mỹ.

Trái ngược với tình trạng trên, một số gia đình dư giả, có thể vì trúng mánh “áp phe”, có thể vì công việc làm ăn đang phát lên như điều gặp gió, người ta đã tiến đến chỗ ăn ngon. Cùng với việc ăn ngon, thân thể người ta cũng liên tục phát triển,

tăng cân vù vù. Và tình trạng béo phì đã trở nên một cơn ác mộng, bởi vì không ai muốn mình sẽ là “một vòng tròn biết đi, một thùng phi di động”.

Chính vì thế, tại các thành phố, những trung tâm chữa béo, trừ phi mọc lên như nấm, rồi lại còn những câu lạc bộ thể dục, thể hình được quảng cáo rầm rộ, những thẩm mỹ viện với chức năng hút mỡ, căng da làm ăn phát đạt. Nơi nào cũng có những phương pháp riêng, những độc chiêu giúp nhẹ ký, giảm cân trong một thời gian thật ngắn.

Tuy nhiên phương pháp hữu hiệu nhất và ít tốn kém nhất, vẫn chính là bớt ăn. Người ta ăn ít đã đành mà còn quan tâm đến thực đơn hằng ngày: người thì bài trừ thịt và những sản phẩm làm ra từ thịt, người thì kiêng những thực phẩm liên quan đến mỡ động vật và những thứ có nhiều đường. Món ăn chính là rau, đậu, trái cây tươi, hạt khô và dầu thực vật.

Bớt ăn kiểu này không phải chỉ đem lại một thân hình “mi non”, mà còn tránh được những căn bệnh thời đại, như cholesterol, tiểu đường cùng với những hệ lụy về tim mạch và huyết áp. Hay như một câu danh ngôn đã nói:

- Vòng hai mà tăng, thì vòng đời sẽ giảm. Trái lại, vòng hai mà giảm, thì vòng đời sẽ tăng.

Và như vậy, bớt ăn sẽ trở nên một phương pháp giúp người ta sống đẹp và sống khỏe.

Sau cùng thứ ba, bớt ăn vì lý do tôn giáo.

Hầu như tôn giáo nào cũng coi việc chay tịnh là một phương thế giúp hy sinh hãm mình. Và trong việc chay tịnh thì bớt ăn là một thành phần chính yếu. Thế nhưng, bớt bao nhiêu và được ăn những gì, hay nói cách khác, nội dung của chay tịnh ra sao, thì mỗi tôn giáo lại có một chủ trương khác biệt, không giống nhau.

Thông thường khi nói đến ăn chay là người ta nghĩ ngay đến việc ăn lạt, dùng tương chao, rau đậu và không dùng cá thịt. Theo “Từ Điển Bách Khoa Việt Nam”, thì ăn chay là ăn các thức ăn không thuộc nguồn động vật, như thịt, cá... Nội dung và phương thức ăn chay thay đổi tùy theo tục lệ, tôn giáo, hay chế độ chữa bệnh. Có hai cách ăn chay. Một là ăn chay tuyệt đối, nghĩa là không ăn mọi thức ăn từ nguồn động vật, kể cả trứng, sữa, mật ong và các chế phẩm. Hai là ăn chay tương đối, nghĩa là chấp nhận các thức ăn từ nguồn động vật, như trứng, sữa, mật ong và những chế phẩm. Có người ăn chay suốt đời, gọi là ăn chay trường. Có người chỉ ăn chay trong một số ngày nhất định nào đó mà thôi.

Đối với người Công giáo, một năm chỉ buộc ăn chay có hai ngày, đó là thứ Tư Lễ Tro và thứ Sáu Tuần Thánh. Trong ngày ăn chay, người ta phải giảm bớt khẩu phần, chỉ được ăn một bữa no, còn hai bữa khác chỉ được ăn chút ít mà thôi. Ăn chay thường đi đôi với

Cười mỉm chi

• Viên sĩ quan hỏi một tân binh đang say rượu:

- Này, cậu không biết nhiều người đã chết vì rượu à?

- Có ạ, nhưng một chiến sĩ không được phép sợ chết!

• Tại nhà của chú Rể, mọi người đang nhiệt liệt đón tiếp nàng Dâu mới về.

Cô Dâu bắt đầu lên tiếng:

- Xin chào tất cả người nhà thân thương của con, con rất cảm ơn mọi người đã đón tiếp con vào gia đình mới một cách nồng nhiệt... Trước hết con xin mọi người hãy an tâm là sự gia nhập của con quyết sẽ không làm thay đổi đời sống và những công việc bình thường hằng ngày của cả nhà.

Bố chồng hỏi:

- Con dâu cứng ơ! Ý của con là ...???? “

Cô con dâu trả lời:

- Ý con muốn nói là những người rửa chén nên tiếp tục rửa chén. Những người giặt áo quần cũng xin giữ yên như vậy. Còn ai phụ trách nấu cơm thì xin đừng vì sự có mặt của con mà ngưng nấu cơm, người nào lo chuyện quét dọn thì vẫn tiếp tục quét dọn...

Mẹ chồng hỏi:

- Vậy thì cô đến đây để làm gì?

Nàng dâu bình tĩnh trả lời:

- Con ấy à? Công việc của con là đến đây để làm vui lòng con trai của Mẹ...! •

kiêng thịt, tức là kiêng không ăn thịt các loài động vật, nhưng được ăn cá và các chế phẩm từ động vật như bơ sữa...Như vậy việc ăn chay nơi người Công giáo xem ra có vẻ nhẹ nhàng. Vì thế, các đảng bề trên thường khuyên nhủ chúng ta dùng số tiền do việc giảm bớt phần ăn của mình, để giúp đỡ những người nghèo túng. Đồng thời còn khuyên nhủ chúng ta sống tinh thần chay tịnh bằng cách hạn chế những tiện nghi và làm chủ lấy miệng lưỡi và những giác quan của mình, không để chúng đi hoang; ngoài ra còn phải chấp nhận những hy sinh, hãm mình gian khổ, và cầu nguyện vì đó là cây thập giá đời thường Chúa muốn mọi người vác lấy để bước theo Ngài.

Tiếp đến, gã xin bàn tới hai chữ *ăn bớt*.

Đây là một hiện tượng khá phổ biến trong xã hội hiện nay. Hầu như người người đều ăn bớt, từ những bậc làm cha làm mẹ đến những người bán hàng ngoài chợ. Hiện tượng này còn lan tràn tới mọi lãnh vực, và thậm chí ngay cả những thứ không ăn được, người ta cũng sẵn sàng bớt luôn, để bòn rút và đem lại lợi nhuận hay vui thú cho mình. Và ăn bớt cũng không khác với ăn cắp là mấy.

Trước hết là ăn bớt tiền bạc.

Đây là cái dễ ăn bớt nhất. Chẳng hạn trong gia đình, người chồng cắt xén tiền lương, ăn bớt tiền thưởng để làm quỹ đen, hầu có thể rủng rỉnh tiêu xài mỗi khi có nhu cầu cần đến. Người giúp việc ăn bớt tiền bà chủ đưa mỗi khi đi chợ!

Tại cơ quan, người ta ăn bớt tiền của nhà nước để làm giàu cho mình, theo đúng tiêu chuẩn: “Của chung ai khéo vầy vùng thành riêng”. Thậm chí có những viên chức còn xơi luôn cả tiền cứu trợ đồng bào gặp phải thiên tai bão lụt. Những đồng tiền cứu trợ ấy thay vì giúp đỡ những con người bất hạnh, thì lại chạy thẳng vào túi của những viên chức có lòng tham không đáy.

Tiếp đến, là ăn bớt vật tư.

Xách giỏ ra chợ mua hàng, không ít lần chúng ta gặp phải những chiếc cân non, hay những cây thước thiếu. Mua một ký thịt, về nhà cân lại chỉ còn 800 hay 900 “gờ ram” mà thôi.

Đặc biệt là trong lãnh vực xây dựng. Nhà vừa mới xây xong đã đổ chổng vó. Đường vừa mới khánh thành đã lở chỗ những ổ gà, ổ vịt, ổ voi. Cầu mới thông xe đã sụp lún trầm trọng. Sở dĩ như vậy là vì khi thi công, người ta đã rút ruột công trình, ăn bớt vật tư, thậm chí có cả những cây cột bằng “xi-măng cốt tre”, thì làm sao đứng vững được với thời gian.

Gã xin ghi lại nơi đây một mẩu chuyện nho nhỏ mang tựa đề “Cứ tưởng là thiếu niên cao thủ” của tác giả Đồ Bì, đăng trên báo Tuổi trẻ Cười cách đây không lâu, xem như một minh chứng cho sự kiện trên:

- Một em trai 11 tuổi người dân tộc M'Nông ở một xã thuộc huyện miền núi Phước Sơn (Quảng Nam) cao hứng đá vào vách nhà của mình một cước. Nó làm vỡ ra một cái lỗ thủng to khoảng 2 mét vuông, gạch và hồ rơi xuống ào ào. Đã vậy, nơi em đứng lấy thế đá, nền nhà sụp xuống in 2 dấu chân nho nhỏ.

Gã Siêu là một ông già khoái nói chuyện kiếm hiệp. Nghe được thông tin trên, tôi bèn mua vé bay ngay về Quảng Nam, rồi đón xe lên Phước Sơn. Bụng tôi chắc mẫm phen này sẽ tìm ra được một cao thủ thiếu niên có đường cước pháp lãng lẹ.

Thế nhưng than ôi, khi tới Phước Sơn, tôi thật sự vỡ mộng. Đúng là có một em bé trai đá sập vách nhà thật, nhưng không phải do em có sức mạnh bẩm sinh, mà là do người ta xây nhà cho cha mẹ em quá dỏm! Em bé chỉ cần đùa nghịch trong nhà, tiện chân đá một cái mới biết mình đang ở nhà...siêu dỏm.

Huyện Phước Sơn giao cho các nhà thầu xây dựng 462 căn nhà cho các hộ nghèo theo Quyết định 167 của Chính phủ. Chức năng giám sát xây dựng không biết tiến hành tới đâu, để bây chừ lòi ra nhà siêu dỏm. Ông phó ban chỉ đạo chương trình huyện Phước Sơn nói một cách...trơn lu: “Không thể giám sát thường xuyên việc xây nhà cho dân, nên để xảy ra tình trạng nhiều nhà kém chất lượng”.

Hai chữ “nhiều nhà” nghe ra quá đổi nhẹ nhàng. Trên thực tế, tất cả các căn nhà xây hỗ trợ cho dân đều kém chất lượng do các

chủ thầu ăn quá nhiều vào số tiền Chính phủ lo cho dân. “Nhà” cái gì mà vừa xây xong đã lún nền, nứt vách, bong tróc hồ tô. “Đòn tay” cái gì mà toàn là gỗ non, gỗ tạp, đóng cây đinh vào đã muốn gãy. “Cửa” cái gì mà toàn là ván bìa chấp vá lại, mới lắp vào thì phía trên đã vênh qua hướng Tây, phía dưới ưỡn ngược về phía Đông, nói chung, toàn là “xi măng cốt nửa!”

Đất Phước Sơn gồm toàn rừng, đồi, núi. Gỗ ở Phước Sơn không thiếu. Quyết định 167 đã nói rõ “Gỗ khai thác từ rừng chỉ được sử dụng có mục đích làm nhà ở cho các hộ nghèo”. Các nhà thầu đã ăn xi-măng lẫn gỗ. Nói nào ngay, xi-măng cứng mà họ còn ăn được huống chi là gỗ mềm. Tiêu chuẩn của mỗi nhà là từ 0,8 đến 1 mét khối gỗ. Nhưng tình hình họ ăn gỗ ghê gớm đến nỗi mỗi nhà chỉ còn được 0,2 mét khối. Họ ăn ngon miệng đến nỗi ông giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn tỉnh Quảng Nam đã phải nói: “Gỗ tốt, doanh nghiệp đem đóng nhà biệt thự đâu đâu, còn gỗ bìa phế phẩm thì làm nhà cho dân. Tôi đã làm báo cáo gửi lãnh đạo tỉnh để làm rõ vụ việc”.

Sau cùng là ăn bột thời giờ.

Trong gia đình, người ta ăn bột thời giờ: Cha mẹ ăn bột thời giờ dành cho con cái. Vợ chồng ăn bột thời giờ dành cho nhau.

Đã có chuyện một cậu bé đã hỏi ông bố:

- Ba à, mỗi giờ ba kiếm được bao nhiêu tiền?

Ông bố trả lời:

- Mỗi giờ bố kiếm được 5 chục ngàn đồng.

Cậu bé không nói một tiếng, đập bẻ con heo đất, đếm hết số tiền tiết kiệm, rồi đưa cho ông bố và năn nỉ:

- Con gửi bố 350 chục ngàn đồng, để bố dành cho con mỗi ngày một tiếng đồng hồ.

Ông bố giật mình, thì ra bấy lâu nay ông đã ăn bột thời giờ dành cho con cái.

Cũng vậy, nhiều bà vợ mong mỗi những ngày cuối tuần để gia đình được đoàn tụ và sống cho nhau. Họ cần đến một bờ vai để nương tựa. Họ cần đến những lời an ủi sau những vất vả mệt mỏi. Thế nhưng, nhiều ông chồng lại ăn bột thời gian dành cho vợ con và những người thân yêu bằng cách rủ rê bè bạn đi đánh bạc hay đi ăn nhậu, làm cho bầu khí gia đình trở nên tẻ nhạt và vắng lặng.

Nơi công sở, người ta ăn bột thời gian làm việc. Thay vì làm việc một cách nghiêm chỉnh, thì lại tùm năm tùm ba, tán hết mọi chuyện, từ chuyện trong nhà đến chuyện ngoài ngõ, từ chuyện trên trời đến chuyện dưới đất, từ chuyện biểu tình và đánh nhau ở Trung Đông đến chuyện vật giá leo thang, từ chuyện ông nọ đèo bông bồ nhí đến chuyện cô kia sắm được chiếc váy mới. Thôi thì hăm bà lằng lằng đủ mọi thứ chuyện.

Ngoài ra, họ còn tìm mọi mảnh khoé, mọi kẽ hở để khai gian, báo cáo láo hâu biến phần nào của chung thành của riêng. Họ giống

như con mọt ăn bên trong khúc gỗ, làm cho khúc gỗ chỉ còn cái dáng vẻ bên ngoài, nhưng bên trong thì đã mục, đã rỗng.

Ngay cả trong lãnh vực tôn giáo, người ta cũng vô tư ăn bột thời gian cầu nguyện, thời gian dành cho Thiên Chúa. Chẳng hạn đi tham dự thánh lễ Chúa nhật. Họ ngồi tán hươu tán vượn với nhau nơi quán cà phê cho đến khi thánh lễ bắt đầu thì mới ló mặt vào nhà thờ. Và khi thánh lễ chưa kết thúc, họ đã vội vã ra khỏi nhà thờ. Có thể nói được rằng họ là những chuyên viên “đi muộn về sớm”. Họ quên mất lời cảnh cáo của Chúa: Người đong bằng đấu nào, thì sẽ được đong trả lại bằng đầy ấy!

Lâu rồi gã có đọc được một câu chuyện về bác thợ mộc. Vì bác đã già nên xin chủ cho được nghỉ hưu. Ông chủ năn nỉ bác làm cho một căn nhà cuối cùng trước khi giải nghệ. Bác đành phải chấp thuận.

Thay vì đem tất cả nhiệt tâm để làm căn nhà cuối cùng này, thì bác lại làm một cách bôi bác. Bác ăn bột tiền của chủ bằng cách dùng toàn gỗ xấu, nhưng phủ lên trên một lớp sơn bóng loáng.

Ngày hoàn tất, ông chủ đến xem và không ngớt lời ca tụng bác. Cuối cùng ông chủ nói:

- Suốt một đời bác đã phục vụ ta, vì thế ta tặng lại cho bác ngôi nhà này như một món quà làm kỷ niệm.

Bác thợ mộc thực sự ân hận, nếu như bác đã dùng những vật liệu tốt thì bây giờ đỡ khổ biết bao! ●

HỘI NGƯỜI VIỆT CAO NIÊN CHICAGO

VIETNAMESE SENIORS ASSOCIATION OF CHICAGO

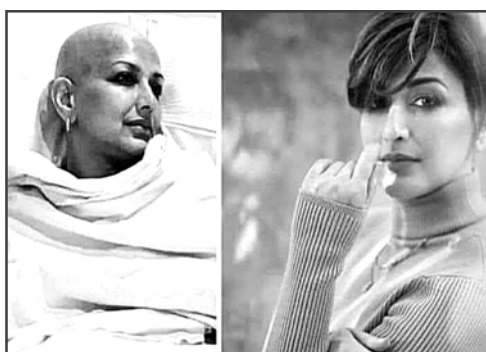
Tôn Trọng Quá Khứ • Giúp Đỡ Hiện Tại • Dự Kiến Tương Lai

P.O. Box 25711, Chicago, IL 60625 - Email: dungkq@hotmail.com

Trực tiếp: Ô. Nguyễn Văn Dũng, Điện thoại: (773) 701-0534

CÔI VÔ THƯỜNG

Trở về cát bụi giàu - khó cũng như nhau . Hạnh phúc là được sống vui vẻ mỗi ngày Nhà thiết kế và tác giả thời trang nổi tiếng thế giới Crisda Rodriguez (ảnh) đã viết đoạn văn sau này trước khi bà qua đời vì bệnh ung thư trên FB của mình:

1. Tôi có chiếc ô tô thương hiệu đắt nhất thế giới trong gara của mình nhưng giờ tôi phải đi chuyển bằng xe lăn.
2. Nhà tôi có đầy đủ các loại quần áo hàng hiệu, giày dép và đồ có giá trị. Nhưng cơ thể tôi được bọc trong một tấm vải nhỏ do bệnh viện cung cấp.
3. Có đủ tiền trong ngân hàng. Nhưng bây giờ tôi không nhận được bất kỳ lợi ích từ số tiền này.
4. Ngôi nhà của tôi giống như một cung điện nhưng tôi đang nằm trên chiếc giường đôi trong bệnh viện.
5. Tôi có thể đi từ khách sạn năm sao này sang khách sạn năm sao khác, nhưng bây giờ tôi dành thời gian trong bệnh viện để di chuyển từ phòng thí nghiệm này sang phòng thí nghiệm khác.
6. Tôi đã tặng chữ ký cho hàng trăm người. Ghi chú của bác sĩ ngày hôm nay là chữ ký của tôi.
7. Tôi có bảy người thợ làm tóc để trang điểm cho mái tóc của mình - Hôm nay tôi không có một sợi tóc nào trên đầu.
8. Trên chuyên cơ riêng, tôi có thể bay đến bất cứ đâu tôi muốn. Nhưng bây giờ tôi cần sự giúp đỡ của hai người để đến được cổng bệnh viện.
9. Dù ăn nhiều nhưng khẩu phần ăn của tôi là ngày hai viên và tối nhỏ vài giọt nước muối.

Ngôi nhà này, chiếc xe hơi này, chiếc máy bay phản lực này, đồ đạc đắt giá này, rất nhiều tài khoản ngân hàng, rất nhiều danh vọng và tiếng tăm, không cái nào phù hợp với tôi!

Và không ai trong số này có thể giúp tôi nhẹ nhõm cả! •

THÔNG BÁO của HỘI CAO NIÊN CHICAGO

Tính đến ngày 05/05/2023, tiền quỹ của Hội trong International Bank of Chicago là \$21.010.09, và hiện có 203 hội viên - không thay đổi so với tháng trước.

Xin được nhắc Quý hội viên, vui lòng sớm đóng tiền trợ tang nơi ông Thủ quỹ Hồ Đắc Liệu tại:

**Tâm Anh Chuyển Tiền
4947 N. Broadway St.
Chicago, IL 60640**

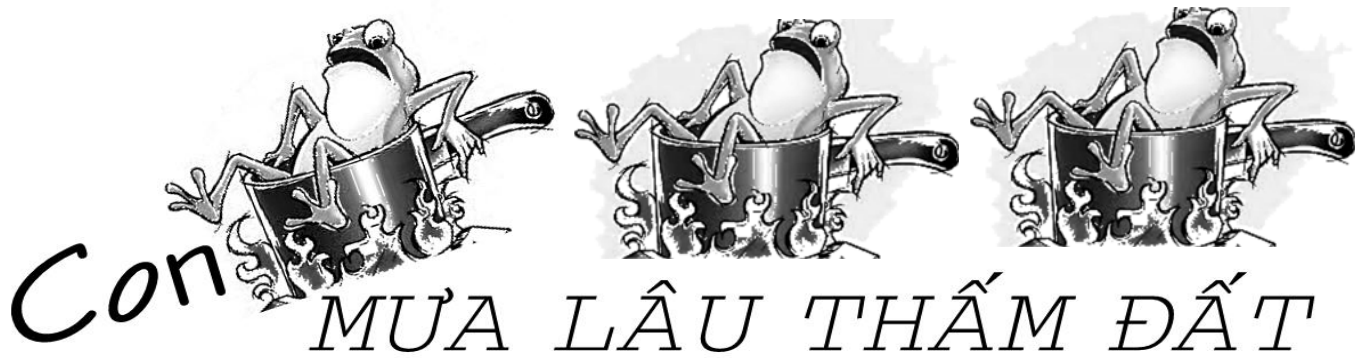
Điện thoại:

(773) 355-1836

(có thể gửi chi phiếu qua hộp thư bưu điện như cũ.)

Quý Hội viên có số điện thoại mới, có địa chỉ mới, hoặc muốn ra khỏi Hội, xin vui lòng thông báo để cập nhật hóa tình trạng hội viên, giúp chúng tôi dễ dàng điều hành công việc Hội •

Hội Trưởng:
Nguyễn Văn Dũng

• CHRIS PHAN

Năm 1996, Daniel Quinn viết cuốn sách có tên là *Truyện Của B* (The Story of B) nói về lịch sử nhân loại trong đó ông dành riêng một chương để viết về con ếch, với những dòng như sau:

Nếu ta bỏ một con ếch vào một nồi nước sôi, thì con ếch sẽ giãy dụa và nhảy ngay ra khỏi nồi nước. Nhưng nếu ta bỏ ếch vào nồi nước lạnh, để ếch nằm trong đó, rồi từ từ nâng nhiệt độ lên, thì ếch ngồi trong đó thoải mái cho đến khi bị luộc chín lúc nào không biết.

Olivier Clerc năm 2005 cũng viết một bài ngắn có tên hơi dài là “Con ếch không biết mình đang bị luộc....và những bài học khác ở đời», được Michel Debaig và Luis Maria Huette phổ biến dưới tiêu đề *Sự Nghịch Lý Của Con Ếch*.

Sau này, để cảnh tỉnh nhân loại trước nguy cơ trái đất đang bị hâm nóng từ từ, cựu phó TT Mỹ là ông Al Gore có thực hiện một cuốn phim gọi là *Sự Thực Mất Lòng* cũng khai thác đề tài này.

Câu chuyện bắt nguồn từ một tài liệu xuất hiện năm 1897 ghi lại một cuộc thí nghiệm tại Institut John-Hopkins năm 1982: Một con ếch bị bỏ trong một nồi nước lạnh, sau đó người ta nâng nhiệt độ lên một cách rất chậm, chỉ 0,002 độ C mỗi giây. Sau 2 giờ 30 phút, con ếch bị luộc chín mà không nhúc nhích gì.

Câu chuyện lý thú nói trên khiến người ta liên tưởng đến hoàn cảnh nước Việt Nam ta, với tà quyền Cộng sản trong nước, và khối người Việt Hải Ngoại.

Vào đầu thập niên 1980, những người Việt định cư tại nước ngoài căm thù Cộng sản đến thâm gan, tím cật. Ai nói đến Cộng sản là người ta chống đối mãnh liệt.

Rồi ngày tháng qua đi, Cộng sản thì vẫn thi hành một chính sách độc tài, độc đảng như cũ, vẫn hà hiếp, bóc lột người trong nước như

xưa, nhưng người tị nạn thì không phải tiếp xúc trực tiếp với những cán bộ ác ôn hàng ngày. Mối hận thù cũng không thể quên, nhưng cường độ một ngày một giảm đi. Hơn nữa, sau một thời gian dài cần cù làm ăn, người tị nạn đã có của ăn, của để, họ nghĩ đến việc trở về cố hương, để trước là thăm nơi quê cha đất tổ, nhưng cũng có phần để lên mặt với đời.

Mới đầu, số người về rất ít, sau càng ngày càng nhiều, nhất là vào các dịp Tết.

Rồi Ông Nguyễn Cao Kỳ, rồi ông Phạm Duy, rồi các ca sĩ nổi tiếng như Khánh Ly, Lê Thu, Elvis Phương, gia đình Tuấn Ngọc, Khánh Hà v.v..., ngày nào lếch thếch nơi Mã Lai, Hồng Kông, hay Thái Lan, Nam Dương, trong các trại tị nạn, nay áo quần diêm dúa, môi son đỏ choét, về lại cố hương, để có được “hạnh phúc hát trước đồng bào”, làm như lòng yêu nước của họ to hơn số đô la chứa trong các phong bì mà họ nhận được sau những buổi trình diễn cuối đời.

Ngày nào, khi Đàm Vĩnh Hưng qua hát, người ta bảo nhau

đi phản đối, tay cầm cờ vàng, miệng hô đả đảo.

Ngày nay, Nguyễn Thanh Sơn, người quan trọng gấp mấy lần Đàm Vĩnh Hưng, đi Mỹ, đi Canada, chẳng ai thèm đặt vấn đề, lại còn bắt tay, phỏng vấn xì xèo.

Việc này, thực đâu có gì lạ, mà phải la làng, chỉ là một trong muôn ngàn thí dụ của «boiling frog syndrome»

Trung Hoa là một nước láng giềng của Việt Nam. Anh chàng láng giềng này lúc nào cũng muốn nuốt chửng Việt Nam.

Để thực hiện mưu đồ này, họ dùng 2 chiến thuật:

- Chiến thuật “tâm ăn dâu”:
Từng bước, từng bước lấy của VN những tác đất, những vùng biển, như Hoàng Sa, Trường Sa, Nam Quan, đất đai vùng biên giới, việc này gây ra sự chống đối mãnh liệt, nhưng ít quan trọng hơn so với chiến thuật thứ hai.

- Chiến thuật “luộc ếch” thâm độc hơn nhiều: Lập công ty Trung Hoa khai thác các tài nguyên thiên nhiên, di dân, lấy vợ, đẻ con, xây chùa chiền theo kiểu Tàu, viết chữ Tàu trên các mặt tiền và trong các chỗ thờ phượng, các bảng hiệu, lập các làng Tàu trên đất Việt v.v...

Ngày một, ngày hai, người Việt sẽ thấy người Tàu, văn hóa Tàu, cách sống Tàu, quá thân thuộc với mình. Khi ấy, thì Việt Nam có thành một ngôi sao trên lá cờ Tàu, cũng chẳng có gì quan trọng và đáng ngạc nhiên!

Nghĩ đi, nghĩ lại, người Việt, và các con ếch, có gì khác nhau đâu?•

THÔNG BÁO DÀNH CHO THƯỜNG TRÚ NHÂN

Nếu Quý vị là **Thường trú nhân (LPR)** - chưa nhập tịch Hoa Kỳ - Quý vị nên biết một số giới hạn đặc biệt về việc đi ra khỏi Hoa Kỳ. **Khi Quý vị cư trú ngoài Hoa Kỳ hơn một năm, thì coi như Quý vị đã muốn từ bỏ nơi cư trú ở Hoa Kỳ và có thể KHÔNG được phép trở về Hoa Kỳ nữa.**

Thường trú nhân có thể tự do đi ra khỏi Hoa Kỳ, và những chuyến du lịch ngắn thường không ảnh hưởng đến tình trạng thường trú nhân. Tuy nhiên, nếu có bằng chứng xác định rằng quý vị không có ý định chọn Hoa Kỳ là nơi định cư, quý vị sẽ được xem như đã *từ bỏ tình trạng thường trú nhân*.

Như vậy, ngay khi có kế hoạch lưu trú bên ngoài Hoa Kỳ *một năm trở lên*, quý vị cần phải xin Giấy phép Tái nhập cảnh (Đơn I-131) - gọi là **RE-ENTRY PERMIT** - trước khi rời Hoa Kỳ. Giấy phép Tái nhập cảnh thể hiện rằng quý vị không có ý định từ bỏ tình trạng thường trú nhân, đồng thời cho phép quý vị tái nhập cảnh Hoa Kỳ sau khi lưu trú ở nước ngoài theo thời hạn hiệu lực của giấy phép mà không cần xin thị thực tái nhập cảnh.

Giấy phép Tái nhập cảnh *có thời hạn hai năm kể từ ngày cấp*. Đơn xin cấp Re-Entry Permit hơi lâu (thường là 3 tháng), *nên sau khi nộp đơn, đã lăn tay xong thì vẫn có thể rời Mỹ và sẽ xin nhận lãnh tại các Tòa đại sứ hay Tòa Tổng Lãnh sự liên hệ*.

Nếu quý vị đã và đang ở ngoài Hoa Kỳ hơn một năm hoặc quá thời hạn hiệu lực của giấy phép Tái nhập cảnh vì các lý do ngoài tầm kiểm soát, quý vị có thể đủ điều kiện xin thị thực tái nhập cảnh (SB-1) nơi Tòa Đại sứ hay Tòa Tổng lãnh sự Hoa Kỳ.

Nếu quý vị tự ý đã và đang ở ngoài Hoa Kỳ hơn một năm không có Giấy Phép Tái Nhập Cảnh hoặc quá thời hạn hiệu lực của Giấy phép Tái nhập cảnh, quý vị có thể mất tình trạng thường trú và phải tiến hành lại toàn bộ hồ sơ xin thị thực định cư, nói rõ hơn là phải xin thiết lập lại hồ sơ xuất cảnh từ ban đầu.

Xin lưu ý thường trú nhân đến Hoa Kỳ theo diện có điều kiện (thẻ xanh 2 năm - CR) sẽ **KHÔNG** được xin thị thực tái nhập cảnh nếu thẻ xanh 2 năm đã hết hạn khi chưa thực hiện các bước cần thiết (Form I-751) để xin điều chỉnh tình trạng di trú tạm thời này trước khi thẻ xanh hết hạn. Trong trường hợp này, thường trú nhân đó phải được mở một hồ sơ bảo lãnh mới, và bắt đầu lại quy trình xin thị thực định cư như trên. Lời khuyên tốt cho diện này là không nên rời nước Mỹ (FrKhuc) •

Trang Y Tế Bảo Vệ Sức Khỏe của Bác sĩ Nguyễn Ý Đức

(Để tưởng nhớ vị “lang y” rất nhiệt thành với cộng đồng đã qua đời)

ĐƯỜNG Và CÁC CHẤT NGỌT

Được tinh chế vào khoảng từ thế kỷ thứ IV tới thế kỷ thứ VII ở Cận Đông, *đường* là món ăn hiếm quý chỉ dành riêng cho hàng vương giả thời đó. Ngày nay, đường là một gia vị rất phổ biến, giá tương đối rẻ và được sản xuất khắp nơi từ những nguồn thực vật như mía, củ cải.

Đường được dùng trong các bữa ăn một cách rất quen thuộc, tự nhiên:

-Nấu một nồi canh tôm, một nồi phở thì các bà nội trợ thường cho một thìa đường để làm ngọt nước.

-Pha dầu trộn xà lách thêm một chút đường cho giảm bớt chua và tạo thêm hương vị.

-Sau bữa ăn, một miếng bánh ngọt để tráng miệng thì ai cũng thích.

-Trẻ con khóc nhè chỉ cần một viên kẹo là có thể khiến chúng bỏ qua mọi việc.

Ngoài việc sử dụng trực tiếp, đường còn hiện diện một cách kín đáo trong nhiều loại thực phẩm chế biến hoặc được phẩm.

Các loại chất ngọt

Cùng với tinh bột và chất xơ, đường thuộc nhóm chất dinh dưỡng carbohydrat và là nguồn năng lượng lớn cho cơ thể. Đường hòa tan trong nước, có nhiều trong thực vật, được cấu tạo bởi sự liên kết của các phân tử carbon, oxy và hydro.

“Đường” là tên gọi chung cho nhiều chất ngọt có tên hóa học khác nhau.

Có hai nhóm đường: đường đơn và đường kép:

Đường đơn có một đơn vị đường là fructose, glucose và galactose.

Đường kép gồm có hai đường đôi kết hợp với nhau, như là:

sucrose= glucose+ fructose

lactose= glucose+ galactose

maltose= glucose+ glucose

Tất cả các loại đường đều có công dụng như nhau. Fructose có tự nhiên trong trái cây; lactose có tự nhiên trong sữa.

Ngoài ra chất ngọt còn có trong mật ngô, mật ong, đường vàng, mật mía. Mật ong là một hỗn hợp của các đường fructose, glucose, sucrose do ong sản xuất.

Các nhà dinh dưỡng phân biệt đường tự nhiên có trong rau trái, và đường tinh chế là dạng cho thêm vào thực phẩm khi nấu nướng hoặc khi ăn uống.

Đường tự nhiên trong rau trái có kèm theo nhiều sinh tố, khoáng chất, chất xơ... Đường tinh chế có rất ít calori, không có chất dinh dưỡng nhưng thỏa mãn khẩu vị vì làm tăng phẩm chất của nhiều thực phẩm.

Đường tinh chế thường được sử dụng là loại đường trắng sucrose, được tinh chế từ cây mía đường và củ cải đường.

Mặc dù mới chỉ được sản xuất hàng loạt từ thế kỷ thứ 15 nhưng đường trắng đã nhanh chóng trở thành gia vị ưa thích của dân chúng đồng thời cũng là nguyên gây ra tình trạng hư răng của nhiều thế hệ.

Tinh chế đường:

Một cách tổng quát, đường trắng được tinh chế như sau:

Chất ngọt của mía hoặc củ cải được ép ra, pha thêm một chút nước chanh rồi đun nóng để loại bỏ tạp chất. Làm dung dịch bốc hơi để trở thành đặc sệt hoặc tinh thể đường thô. Giai đoạn cuối là tinh chế đường thô với than để có đường trắng sucrose.

Trong các giai đoạn chế biến, đường thiên nhiên đã mất đi một số chất khoáng như đồng, kẽm, cobalt, chrom, magan có trong mía và củ cải. Bột ngô được thêm vào đường trong khi gói để đường khỏi dính với nhau. Người bị dị ứng với ngô (bắp) nên lưu ý điểm này để tránh rắc rối. Một gram đường cung cấp 4 calori. Một thìa canh đường khoảng 11g có 45 calori; một gói nhỏ đường để trên bàn ăn trong nhà hàng cung cấp 25 calori.

Dạng đường

Có nhiều dạng đường khác nhau:

a-Đường cát trắng ở dạng tinh thể nhỏ, mau tan, rất ngọt, được dùng trong việc nấu nướng. Dạng này cũng được đúc thành từng viên vuông nhỏ để uống trà hoặc cà phê. Ngoài ra còn đường cát vàng màu vàng sậm có vẻ thô xấu hơn nhưng rất ngọt; đường cát mỡ gà không được tinh khiết lắm;

b- Đường mịn để làm kem trứng;

c-Đường bột có pha thêm bột ngô để hút ẩm, được dùng làm bánh ngọt;

d-Đường nâu chỉ mới tinh chế một phần, có hương vị riêng;

e-Đường phèn kết tinh từng miếng lớn, không gợn đục;

g-Đường phôi được chế biến từ đường cát, xộp đóng thành từng bánh màu trắng;

h-Đường phen, tảng hoặc đường thẻ ở dạng bánh dài dùng làm gia vị hoặc nấu chè, làm bánh.

i-Mật đường (Molasse) là nước ngọt dạng đặc sệt màu đen, được thải ra từ đường mía trong khi lọc lấy đường kết tinh. Đường này thường được dùng để làm thực phẩm cho gia súc;

k-Đường cây thích là đường mật ngọt lấy từ nhựa cây Thích (maple) được dùng trong việc làm bánh kếp (pancakes) hoặc bánh quế (waffles).

l-Mật ngô chế bằng cách nấu tinh bột ngô với acid hydrochloric, dùng làm ngọt thực phẩm hoặc phết lên bánh mì, bánh kết.

m-Sucrose là loại đường đôi (disaccharide) do hai đường đơn glucose và fructose kết hợp. Glucose là đường trong máu hay trong trái nho. Fructose là chất ngọt tự nhiên trong nhiều loại trái cây.

n-Fructose, còn gọi là đường trái cây (fruit sugar), vì là dạng đường có tự nhiên trong hầu hết các loại trái cây và mật ong. Loại đường này có độ ngọt gấp đôi đường glucose và rất dễ tiêu hóa.

Khi ăn, fructose được hấp thụ vào máu chậm hơn các loại đường khác nên không gây xáo trộn cho việc tiết ra insulin từ tụy tạng và không gây mất cân bằng mức độ đường trong máu.

o-Dextrose là đường tinh chế từ bắp (ngô), thường được dùng trong kỹ nghệ thực phẩm. Đường này gần giống như glucose. Mật ngô (corn syrup) có dextrose và một ít fructose, giá rẻ hơn đường trắng, thường được dùng trong kỹ nghệ đóng hộp thực phẩm.

p-Nước ta có đường mía lau sản xuất nhiều ở Quảng Ngãi nhưng lại được tiêu thụ nhiều ở Quảng Nam, Thừa Thiên. Loại đường này rất mềm, khó giữ lâu, nhiều khi chỉ cầm trên tay đã mềm chảy ra.

Sử dụng đường.

Đường như mục đích của thiên nhiên khi thêm vị ngọt vào một số thực phẩm là để khuyến khích ta dùng thêm sinh tố, khoáng chất và chất xơ trong thực phẩm đó. Nhưng việc con người tinh chế đường từ một vài loại thực vật rồi sử dụng quá nhiều chẳng mang lại ích lợi gì mà đôi khi còn gây nguy hại cho sức khỏe.

Đường có nhiều tác dụng khác nhau trong các món ăn thức uống. Nó tạo ra một cảm giác thú vị khi dùng vừa phải và đúng chỗ, đúng lúc. Nó cũng giúp cất giữ thực phẩm.

Đường được dùng hàng ngày trong việc nấu nướng và được sử dụng thêm trong nước ngọt, cà rem, bánh kẹo và trong thức ăn mặn như thịt nguội, súp đóng hộp, nước xốt, dưa chuột chua, mayonaise, và bánh mì ngọt.

Hai phần ba lượng đường sản xuất trên thế giới được dùng trong công nghệ chế biến thực phẩm, đặc biệt là trong các loại nước ngọt. Một phần ba được dùng trực tiếp như khi uống cà phê, nấu chè, trong bánh ngọt.

Trong thực phẩm đóng hộp, đường được ghi dưới nhiều tên khác nhau nên khi mua, ta cần đọc kỹ nhãn hiệu.

Con người hầu như bị đường thu hút một cách mạnh mẽ. Có lẽ vì vị ngọt hấp dẫn của nó hoặc vì cảm giác thỏa mãn, nhiều sinh lực sau khi dùng.

Vừa đưa vào miệng, đường đã hòa tan rất nhanh trong nước miếng và sau đó được hấp thụ ngay vào máu. Ta thấy như tỉnh người lên, có cảm giác tràn đầy sinh lực, giống như sau khi uống rượu hay hít bạch phiến vậy. Đó là vì lượng đường trong máu tăng lên nhanh và rõ rệt.

Nhưng việc sử dụng đường, nhất là khi dùng quá nhiều, cũng dẫn đến nhiều rủi ro cho sức khỏe như các bệnh hư răng, tăng nguy cơ béo phì, đặc biệt nguy hiểm với những người mắc bệnh tiểu đường hay các bệnh tim mạch •

ĐƯỜNG VÀ TRẺ EM

Đường phụ gia (Added Sugar) là đường được thêm vào những thức ăn hoặc đồ uống, chủ yếu là đường trắng không chứa bất cứ vitamin, khoáng chất, enzym, chất béo hay chất xơ nào. Theo hướng dẫn của hiệp hội tim mạch Mỹ (AHA), trẻ em từ 2-4 tuổi không nên tiêu thụ quá 4 thìa cà phê đường phụ gia một ngày - trẻ em từ 4-8 tuổi không nên tiêu thụ quá 3 thìa cà phê đường phụ gia mỗi ngày.

Những ảnh hưởng của đường tinh luyện lên sức khỏe của trẻ gồm có:

- Gây sâu răng: Thực phẩm chứa đường nuôi sống các vi khuẩn gây sâu răng.

- Gây những bất thường về hành vi: Mặc dù nghiên cứu chỉ ra rằng tiêu thụ đường không gây tăng động ở trẻ em, nhưng đường dường như có tác động mạnh mẽ lên hành vi của các con.

- Đường tinh chế và carbohydrate thẩm thấu vào máu một cách nhanh chóng. Do đó, chúng gây ra những thay đổi nhanh chóng về nồng độ đường trong máu. Điều này có thể làm cho trẻ trở nên nghịch ngợm hơn hoặc khó ngủ, hay cáu gắt hơn.

- Gây béo phì: Thực phẩm và đồ uống chứa đường chỉ chứa toàn năng lượng rỗng và không có thêm chất gì khác. Do đó trẻ em sẽ tăng cân nhanh khi nạp vào lượng calo nhiều hơn lượng calo chúng đã đốt cháy.

- Thiếu chất, lười ăn: Khi cho trẻ ăn nhiều các thực phẩm và đồ uống chứa đường cơ thể trẻ no bởi năng lượng rỗng do đó trẻ sẽ không muốn và không có đủ sức chứa để hấp thụ thêm các loại thức ăn bổ dưỡng và đầy đủ khoáng chất khác. Đường cũng cản trở việc hấp thụ các loại Vitamin (A,C,B12), Canxi, Sắt...khiến cho trẻ bị thiếu chất, ảnh hưởng đến sức đề kháng của cơ thể.

- Tăng nguy cơ tiểu đường: Đường không gây ra bệnh tiểu đường, nhưng một chế độ ăn giàu đường có thể làm tăng nguy cơ phát triển bệnh tiểu đường loại 2 hoặc kháng insulin, một tình trạng tiền đái tháo đường.

- Tăng nguy cơ bệnh tim mạch.

Bí kíp giúp chế độ ăn của con lành mạnh hơn:

- Hạn chế hoặc ngừng hẳn các loại sữa tươi và sữa chua có đường, chuyển sang sữa tươi và sữa chua không đường.

- Hạn chế hoặc ngừng hẳn các loại đồ uống đóng sẵn, các loại đồ uống có ga, các loại nước hoa quả mua sẵn. Ưu tiên ăn hoa quả trực tiếp hơn là cho con uống nước hoa quả.

- Giới hạn hoặc cắt giảm số lượng bánh quy, bánh ngọt, kẹo và các thực phẩm chứa đường khác trong bữa phụ của trẻ. Ưu tiên những món tráng miệng có thành phần chín là hoa quả và rau xanh.

- Hạn chế sử dụng thức ăn đóng hộp, thức ăn nhanh ưu tiên nấu ăn tại nhà, sử dụng nguồn nguyên liệu tự nhiên để tẩm ướp như nước ép táo, lê để ướp thịt hay giảm lượng đường xuống 1/3 khi làm bánh.

Có một thực tế tại Việt Nam cũng như nhiều nước trên thế giới là trẻ em và cả người lớn đang tiêu thụ đường nhiều hơn mức cho phép và vì tác hại của đường thường không xuất hiện ngay lập tức mà để lại hậu quả về sau này nên chúng ta càng sử dụng nó một cách thiếu thận trọng.

Vì sức khỏe của các con, xin nhắc bố mẹ các bé hãy điều chỉnh lại chế độ ăn của các bé ngay từ bây giờ! •

TRANG PHÁP LUẬT HOA KỲ THỰC DỤNG

Ăn Mặn

• Phó tế
NGUYỄN MẠNH SAN
kể lại từ một bài viết

Vợ chồng tôi sắp ly hôn. Sau 2 năm yêu nhau và 16 năm chung sống.

Chúng tôi đến với nhau từ thời tôi còn hai bàn tay trắng. Hai vợ chồng trầy trật tạo dựng sự nghiệp, cuối cùng rồi cũng có ngày phát triển như hôm nay. Nhưng khi kinh tế đã đủ đầy thì tình yêu cũng thay đổi. Thực ra là do tôi đã nguôi dần cảm xúc với vợ. Tôi ngoại tình và tự thấy cuộc sống hôn nhân quá tẻ nhạt. Sống chung thực ra chỉ làm vợ tôi thêm đau khổ, vậy nên tôi nghĩ ly hôn là giải pháp.

Vợ tôi ngày xưa rất cá tính, cô ấy tất nhiên không chịu, nhưng sự im lặng kéo dài cũng khiến cô ấy ngọt nhạt.

Phụ nữ thực ra không giỏi chịu đựng như người ta tưởng, nhất là về phương diện tình cảm, nếu không níu được họ vẫn biết sẵn sàng buông....

Hôm qua nhà bên vợ có đám giỗ, vợ bảo nhà năm này không làm cỗ, chỉ bày chút hoa quả cúng tổ tiên thôi. Anh về cũng được, nếu bận thì thôi. Vợ nói thì nói vậy, tôi tự thấy vẫn nên về.

Bố mẹ vợ đón tôi vẫn bằng nụ cười như mọi khi nhưng có vẻ hơi khách khí. Có lẽ vì biết chúng tôi sắp chia tay nên họ đón tôi như khách, không cho tôi động tay động chân việc gì. Mẹ vợ nhìn tôi lạnh nhạt, còn bố vợ đối với tôi vẫn thân tình niềm nở. Bố vợ tôi là người ít nói. Từ ngày làm rể ông, chưa bao giờ tôi thấy ông can thiệp vào chuyện gia đình con cái.

Nhưng lần này có vẻ như ông muốn nói. Ông bảo: *Từ trước giờ bố vẫn đối với tôi như hai người đàn ông với nhau. Nhưng hôm nay bố muốn nói chuyện với tôi là tư cách bố vợ.*

Giọng ông chậm rãi, đều đều, nhỏ đủ để tôi nghe.

- “Ngày xưa hồi cái Bống nó yêu con, bố mẹ không đồng ý. Bố mẹ chỉ có mình nó là con, bao yêu thương chăm sóc dồn cho nó cả. Tính nó từ bé đã ương bướng vì được bố mẹ nuông chiều, cứng như hoa như trứng. Bố vẫn nghĩ nó lớn lên trong đủ đầy sẽ không thể nào chịu được khổ. Ngày nó nói yêu con và muốn lấy con, bố đã cản ngăn, không phải vì chê con mà vì sợ con gái bố nông nổi. Nó quen ăn sung mặc sướng, con thì thiếu thốn khổ nghèo. Nó vốn quen đón đưa, con thì một mái nhà để ở cũng không có. Nó yêu con, tưởng tình yêu là vĩ đại lắm, tưởng phong ba gì cũng vượt được, nhưng khi đối mặt với thực tại cơm tiền có chịu nổi không? Bố chỉ sợ nó lấy con rồi, được dăm bữa nửa tháng sẽ chạy về nhà than rằng con không quen chịu khổ, như vậy sẽ rất thiệt thòi cho con. Dù vậy nó vẫn kiên quyết lấy, nó khóc lóc suốt ngày, nó quỳ lạy van xin.

Làm cha mẹ, không thể thấy con mình yêu sống yêu chết mà nỡ can ngăn. Thôi thì nó lớn rồi, tự làm tự chịu. Các con về với nhau, nhà phải đi thuê. Ba lần bảy lượt bố nói các con về sống chung, nó

bảo không về. Nó không muốn con cảm thấy xấu hổ vì cây nhờ nhà vợ, ăn không dám ăn, nói không dám nói. Rồi trong lúc khốn khó, con tập tành kinh doanh. Nó cũng nghỉ việc nhà nước hỗ trợ con. Nó mang bầu trong thời gian làm ăn nhiều thất bại. Đôi bận nó về nhà, người lả đi vì suy nhược, nhưng nó giấu con, không muốn con nghĩ ngợi mông lung.

Cuối cùng thì có công trồng cây cũng đến ngày hái quả. Các con dần có của ăn của để. Đứa trước lớn lên, đứa sau ra đời. Bố mẹ nhìn vào, cảm thấy hạnh phúc vì con mình đã trưởng thành, cứng cáp. Lâu rồi nó về nhà, mấy lần trốn trong nhà tắm khóc. Mẹ con biết mới cố tra hỏi, nó bảo chồng con ngoại tình. Nó bảo nó không khóc trước mặt chồng, không muốn tỏ ra yếu đuối. Bố cũng không ngờ đứa con gái cá tính và bướng bỉnh ngày xưa nay lại trở nên yếu mềm như vậy.

Từ bé tới lớn, người có thể làm nó khóc cũng chỉ có con. Người ta nói:

- Khó khăn thử thách lòng chung thủy của đàn bà.
- Giàu có thử thách lòng chung thủy của đàn ông.

Khó khăn không làm lung lạc ý chí và tình yêu của vợ con, nhưng tiền bạc đã làm con thay đổi. Bố không biết rốt cuộc là con gái bố đã làm sai điều gì với con, nó không biết ăn ở hay đối nhân xử thế thế nào? Nó ăn chơi trác táng hay bỏ bê chồng con? Là nó không tốt ở chỗ nào, hay chỉ vì đơn giản là con khát thèm sự mới mẻ?

Con nhìn xem, người phụ nữ đầu ấp tay gối với con 16 năm qua. 16 năm tuổi thanh xuân đẹp nhất cuộc đời nó dành để cùng con mưu sinh bươn chải. 16 năm nó bận bịu cho chồng cho con đến quên cả đòi hỏi.

Giờ đến khi kinh tế đủ đầy rồi thì lại đối diện với cảnh chia ly.

Người phụ nữ đã vì con mà từ bỏ đầy đủ ấm êm. Vì con mà cam tâm chịu khổ. Vì con mà mạnh mẽ, cũng vì con mà yếu đuối.

Cuối cùng con lại làm khổ nó chỉ vì một người phụ nữ chưa một ngày vì con mà hao tâm tổn sức. Người phụ nữ con đang yêu hiện tại, bố nghĩ nó chẳng có gì hơn vợ con, ngoại trừ tuổi trẻ. Tuổi trẻ vợ con cũng đã từng có, nhưng nó đã dành hết cho con rồi. Tiền bạc mà người phụ nữ kia đang

được hưởng từ con, cũng có một phần mồ hôi và nước mắt của vợ con trong đó.

Là đàn ông bố biết, bản năng chinh phục ẩn giấu trong mỗi người. Nhiều khi chúng ta nhìn con mỗi nằm gọn trong hang của mình rồi thì thêm khát những con mỗi đang tung tăng ngoài kia.

Ta thường đứng bên này đồi rồi ngó sang bên kia đồi xuýt xoa “ở bên kia cỏ sao mà xanh thế”. Thực tế thì đứng núi này chắc chắn sẽ thấy núi khác cao hơn. Bố không muốn trách móc con. Nhưng bố là bố thì cũng như con đối với con của mình.

Làm bố, không thể thấy con mình khổ đau mà làm ngơ, không thể thấy con mình chịu áp lực mà không lên tiếng. Làm bố của một cô con gái, ngay cả khi thấy nó cười vẫn cảm thấy bất an...”

Chưa bao giờ tôi thấy bố vợ tôi nói nhiều như hôm nay, cũng chưa bao giờ ông uống rượu nhiều như vậy. Cả buổi tôi không nói một lời nào, chỉ sợ mỗi câu mình nói ra sẽ trở nên vô duyên vô dụng.

Vợ tôi từ đâu chạy ra, giật chén rượu trên tay bố:

-Bố ạ, bố đừng uống nữa, đừng nói những chuyện vô nghĩa như thế nữa. Con đã giữ đúng lời hứa với bố ngày xưa “Dù khổ cực đến đâu cũng không phụ bỏ anh ấy”. Bố xem con gái bố mạnh mẽ thế này, con có khóc đâu mà bố lại khóc!

Trong giây phút ấy nghe lời kể của ông, bao nhiêu ký ức hiện về trong trí nhớ như một cuộn phim quay chậm lại từng chi tiết. Người ta vẫn thường nói “khi bình yên, người ta thường quên đi những lời thề trong giông bão”, quả không sai.

Dù sao thì ngày mai tôi vẫn phải đến tòa án...
Đến tòa để rút lại đơn ly hôn! •

**nguyệt san
người việt illinois
ra mắt
mỗi ngày đầu tháng**

Tìm hiểu về ảnh hưởng luật pháp Hoa Kỳ với cộng đồng người Việt

KHAI THUẾ LÀ TRÁCH NHIỆM VÀ QUYỀN LỢI BẮT BUỘC CỦA NGƯỜI DÂN MỸ

(Hình minh họa: Tiziana Fabi/AFP via Getty Images)

• Ls. LYLÝ NGUYỄN, ESQ, JD, LLM

Chúng tôi xin nói về hoạt động kiểm thuế (tax audit) của IRS cùng với những điều cần biết để chuẩn bị đối phó trong trường hợp bị kiểm tra.

Thông thường phần lớn các tờ khai thuế đều được IRS chấp nhận, mỗi năm chỉ có khoảng 1% trường hợp bị kiểm. Trong suốt đời một người làm việc ở Mỹ xác suất có thể bị kiểm thuế là 50%. Nếu quý vị có lợi tức gia tăng, nhất là những người buôn bán tư thì cơ hội bị kiểm thuế nhiều hơn người đi làm công. Tuy nhiên theo luật định những người khai thuế sau ba năm sẽ không bị kiểm tính từ ngày 15 Tháng Tư của năm nộp bản khai ngoại trừ những trường hợp ngoại lệ sau đây:

(1) Những ai bị kiểm thuế trước đây từng bị phạt vì khai dưới 25% số thuế phải đóng thì sẽ bị kéo tới sáu năm.

(2) Những ai bị kiểm thuế trước từng bị phạt vì khai sai có thể bị kiểm tra bất cứ lúc nào vô hạn định.

(3) Chỉ những người năm nào cũng có khai thuế đều mới được áp dụng hạn kỳ ba năm. Những người từng bị truy không khai thuế thì lúc nào cũng có thể bị kiểm tra bất chợt. Thông thường một hồ sơ chỉ bị gọi kiểm thuế trong vòng 18 tháng, sau đó có thể yên tâm hồ sơ ấy không bị moi ra nữa.

Kiểm thuế là một thủ tục để IRS xác định xem một người có khai báo đúng số lợi tức kiếm được hay không đồng thời các khoản miễn trừ gia giảm (deductions, exemptions, credits) có khai chính xác và có bằng chứng rõ ràng. Nếu không chứng minh được thì IRS sẽ đánh thêm thuế cùng với tiền lãi và tiền phạt. Số tiền thuế mới này sẽ được ghi vào hồ sơ chính của IRS. Quốc Hội đã ban cho IRS quyền hạn tối đa trong việc kiểm soát tất cả mọi hồ sơ giấy tờ liên hệ đến tài chánh của người bị kiểm thuế cũng như tra xét hỏi han đến bất cứ ai miễn là có kết quả điều tra. Theo

thống kê của IRS trong tổng số bị kiểm có tới 80% phải đóng thuế thêm, phần lớn do lỗi của họ không giữ được các giấy tờ chứng minh rõ ràng. Bất cứ ai khi nhận được phiếu báo bị kiểm của IRS gửi đến địa chỉ mình ở thì coi như cuộc kiểm thuế đã bắt đầu không có cách gì ngưng lại được cả, ngay cả trường hợp người ấy bị chết bất ngờ thì người hôn phối hay thân nhân trong gia đình vẫn phải đứng chịu trách nhiệm tiếp tục tiến hành cuộc kiểm thuế. Tuy nhiên quý vị có quyền xin chuyển nơi kiểm soát sang quận hạt IRS khác nếu có cơ chính đáng như dời về nơi cất giữ giấy tờ thuế liên hệ cho việc kiểm thuận tiện hơn.

Thủ phạm chính làm cho bị kiểm thuế vẫn là máy điện toán. Mỗi năm hồ sơ khai thuế khắp nơi được gửi tới Trung Tâm Điện Toán Quốc Gia, tại đây có một nhu liệu phân tích có tên là Phân Vụ Thanh Lọc (Discriminant Function). Mỗi tờ khai đều được cho điểm đánh giá mức đáng bị kiểm gọi tắt là DIF, điểm DIF càng cao thì càng dễ bị kiểm nữa. Nhu liệu này được xếp vào hàng Tối Mật nên ngay chính cả nhân viên của IRS cũng không biết số điểm này được tính ra sao

hay dựa vào tiêu chuẩn nào. Người ngoài cuộc chỉ hiểu đại khái là các dữ kiện được máy điện toán so sánh với hàng trăm biến số hay tiêu chuẩn khác nhau. Sau đó cứ một trong số mười hồ sơ có điểm DIF cao nhất thì bị lựa ra để đưa đến một ban chuyên môn do người thật xét lại. Tại đây 90% sẽ được bỏ qua và chỉ còn 10% bị gửi tới các Sở IRS quận hạt liên hệ để xét lại một lần nữa. Nếu quyết định không thay đổi thì nơi đây sẽ chỉ định một thanh tra cùng địa điểm để thi hành việc kiểm thuế.

Những mục đáng nghi theo điểm DIF như sau: (1) Số tiền khai về chi phí quá lớn so với tiền lợi tức kiếm được, thí dụ như khai chi \$15,000 sẽ coi như quá đáng với số lương \$75,000 trong khi cũng cùng số chi phí đó so với số lương \$200,000 thì không sao. (2) Một mục khai không phù hợp với công việc của người khai, thí dụ một người thợ sửa xe hơi khai một khoản chi lớn tiền du hành máy bay cùng tiền chi phí ăn ở công tác xa ngoài tiểu bang sẽ tạo ra sự nghi ngờ. (3) Một khoản khai không đúng chỗ trong tờ khai, thí dụ như khai \$2,500 tiền lãi trả cho thẻ tín dụng trong mục chi phí nghiệp vụ (business expense). (4) Có bằng chứng man khai như khai chi phí mà không đính kèm bản liệt kê chi tiết (missing schedules). (5) Những người có lợi tức cao thí dụ trên \$150,000 có may rủi bị kiểm thuế là 1/20 so với người có lợi tức dưới \$100,000 là 1/100. (6) Những người có nghiệp vụ tư (self-employed) dễ bị kiểm thuế hơn những người đi làm cho hãng xưởng. (7) Khai lỗ lỗ trong nghiệp vụ hay khai lỗ vì mua bán chứng khoán. IRS thường muốn kiểm xem những người này làm cách nào để có tiền trả các phí khoản hàng tháng nếu bị lỗ. (8) Khai bằng những số chẵn hay viết tay không rõ ràng thí dụ như khai \$50,000 tiền quảng cáo, \$5,000 tiền chi cho phương tiện di chuyển, \$20,000 tiền trả bảo hiểm... là những con số ước lượng chứ không phải là những khoản chi phí có thật.

Như vậy những người không khai thuế có tránh khỏi bị kiểm thuế hay không? Điều đáng ngạc nhiên là họ vẫn bị kiểm thuế như thường. Nếu ai có nguồn lợi được các cơ sở trả tiền báo cáo về IRS (Mẫu W-2 hay 1099 chẳng hạn) mà trốn không khai thì IRS sẽ gửi giấy bắt khai. Nếu người ấy vẫn lờ đi không chịu khai thì IRS có quyền tạo một tờ khai thay cho người ấy với các tiêu chuẩn luật định. Sau đó IRS chỉ định một thanh tra đến... kiểm thuế theo tờ khai IRS tạo ra ấy, theo đó vị thanh tra tha hồ mà quay hay làm tình làm tội một cách đúng luật khó lòng cãi lại được!

Từ 1995, IRS còn kiểm tài sản luôn trong dịp kiểm thuế để truy ra những lợi tức không khai báo vì IRS muốn biết nếp sống của người bị kiểm có phù hợp với lợi tức họ đã khai không. Ngoài ra những lý do khác để làm mục tiêu cho IRS kiểm thuế nếu thuộc một số nhóm bị IRS nhắm sẵn gọi là Thành Phần Thị Trường Đặc Biệt (Market Segment Specialization Program viết tắt là MSSP).

MSSP nhắm vào một số nhóm hoặc kỹ nghệ đã từng có thành tích qua mặt luật lệ thuế má, do đó IRS huấn luyện riêng một số chuyên viên cùng soạn sẵn bảng hướng dẫn đặc biệt để giúp họ đối đầu các thành phần này. Tại các địa phương IRS sẽ tùy nghi nhắm vào các thành phần đáng để ý riêng tại địa phương đó. Ngoài ra mỗi năm IRS còn ấn định mục tiêu nhắm vào vài nghề nghiệp đặc biệt. Sau cùng IRS thường lấy tin tức từ các cơ quan công lực khác để kiểm thuế những những thành phần bị điều tra hình sự và bị khả nghi kiếm tiền bằng cách làm ăn bất chính. Tuy nhiên những ai không muốn tiết lộ nguồn lợi tức thì khi khai mẫu 1040 hàng năm có quyền viết câu "Fifth Amendment" bên cạnh số tiền liệt kê. Tuy làm vậy có thể tránh không bị điều tra hình sự nhưng đồng thời cũng dễ bị IRS lưu ý đến nhiều hơn. Điều tốt hơn hết nên tham khảo với luật sư trước khi khai kiểu "Fifth Amendment."

Sau khi khai thuế hàng năm, ai cũng có thể tu chính tờ khai của mình trong vòng ba năm nếu thấy cần sửa đổi. Thường thì chỉ tu chính nếu thấy lấy được tiền trả dư về, nhưng có bất lợi là IRS không muốn mất tiền ra nên thường xét lại rất kỹ. Nên nhớ việc tu chính vẫn không ngăn được khỏi bị kiểm thuế trong năm đó. Ngoài ra còn có trường hợp IRS gửi phiếu báo (mẫu CP-2000) đòi tăng tiền thuế nếu (1) IRS tìm ra những tính toán trong bản khai không đúng như cộng trừ sai chẳng hạn...; (2) Tăng thuế vì cộng thêm tiền phạt và tiền lãi

nếu người khai chậm trễ không đúng hạn định; (3) báo cáo lợi tức ít hơn số tiền theo mẫu W-2 và mẫu 1099 của chủ nhân và các cơ sở tài chính báo cáo về IRS.

Để ứng phó với các trường hợp này quý vị nên theo phương thức sau đây: (1) Gọi cho IRS ở số điện thoại ghi trên phiếu thông báo hoặc gọi số 1-800-829-1040 yêu cầu IRS giải thích rõ ràng số tiền sai biệt. (2) Nếu thấy mình đúng thì viết thư chất vấn IRS theo địa chỉ trong phiếu báo. Đừng quên sao lại tất cả các giấy tờ, tài liệu gửi đi. (3) Nếu quý vị không trả lời mẫu CP-2000, IRS sẽ gửi Phiếu Báo Trễ Hạn (Notice of Deficiency) bằng thư bảo đảm. Nếu gặp phải thư này thì quý vị chỉ còn một cách duy nhất là nộp đơn khiếu nại xin ra Tòa Án Thuế Vụ trong vòng 90 ngày kể từ khi nhận được phiếu báo.

Như thường lệ, người viết xin xác nhận nội dung của những loạt bài tìm hiểu luật pháp này chỉ hoàn toàn được sử dụng với tính cách thông tin (information) để giúp quý độc giả một vài kiến thức tổng quát căn bản về luật pháp Hoa Kỳ mà thôi, và không thể coi như sự cố vấn của một luật sư với thân chủ (attorney-client relationship). Do đó nếu có vấn đề liên hệ đến luật, quý độc giả vẫn cần phải thảo luận với một luật sư chuyên môn về trường hợp của quý vị •

Nếu cần tham khảo riêng xin liên lạc với Luật Sư LyLy Nguyễn tại văn phòng ở địa chỉ 17151 Newhope Street, Suite 113, Fountain Valley, California 92708. Điện thoại: (714) 531-7080, website: www.lylylaw.com

(-Nguồn: NguoiVietOnline)

LƯU Ý QUAN TRỌNG

- *Thay đổi Tỷ giá Hối đoái:* Phái đoàn ngoại giao Hoa Kỳ tại Việt Nam sẽ thay đổi tỷ giá hối đoái áp dụng đối với các dịch vụ lãnh sự từ 25000.00 VND = 1 USD thành **24000.00 VND = 1 USD**. Tỷ giá mới có hiệu lực từ ngày 03/02/2023.

- Tất cả các đương đơn xin thị thực có hộ chiếu mới bì màu xanh tím than phải có ghi chú về **nơi sinh** trước buổi phỏng vấn. Các đương đơn không có ghi chú trong hộ chiếu bì màu xanh tím than sẽ không được phép phỏng vấn và phải đặt lại lịch hẹn khác.

- CDC vẫn tiếp tục yêu cầu bằng chứng tiêm chủng đối với hành khách không phải là công dân Hoa Kỳ khi đến Hoa Kỳ theo *diện thị thực không định cư (Non-immigrants)*

Ngày Quân Lực

Nhớ những ngày xưa thời tuổi trẻ.
Anh tung hoành khắp bốn Quân Khu.
Giày "saut", áo trận, nhiều binh chủng,
BDQ - Lục Chiến - Nhảy Dù.

Thủ Đô vào hạ mừng Quân Lực.
Ngày đó anh về dự diễu binh.
Anh đứng trong hàng oai lẫm liệt.
Cờ bay phấp phới chốn thanh bình.

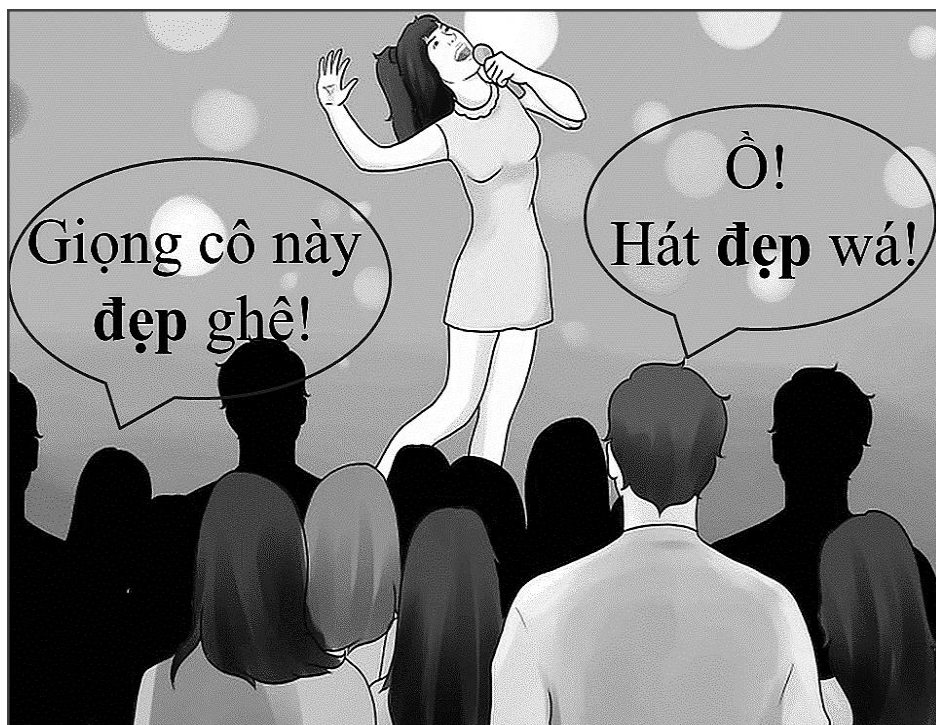
Mỗi lần lễ đến rợp cờ xí.
Anh đã già nua vẫn đến thăm.
Nở nụ cười tươi ngày họp mặt.
Góp phần nhắc nhớ phút thăng trầm.

Ôn quá khứ bên hàng hậu duệ.
Anh thường kể các trận năm xưa.
Mong hun đúc tinh thần trai trẻ,
Dựng nước non của lứa kế thừa.

• *Minh Nhữ*

CHUYỆN DÀI CHỮ NGHĨA của ĐỖ VĂN PHÚC

Giọng Hát Đẹp!

Tôi không nhớ có bao nhiêu lần trong cuốn sách Chuyện Dài Chữ Nghĩa mà tôi cố thuyết phục việc sử dụng các tính từ (hay mạo từ, động từ ...) cho thích ứng với từng chủ từ mà nó bổ nghĩa hay tùy từng trường hợp tình tế khác nhau?

Vừa rồi, chúng tôi nhận được một điện thư của một anh bạn ở tận Washington DC bào chữa cho việc dùng tính từ “đẹp” khi khen một giọng hát hay. Đây là một phần nội dung điện thư đó:

Trích:

Tôi vừa tham gia lên tiếng bên vực một người em khi cô ấy khen ngợi ba ca sĩ “có giọng hát “đẹp” sau khi họ trình diễn một bài hợp ca. Cô đã bị vài vị tiền bối chỉ trích, thiếu điều đòi cắt đi lời phê bình này chỉ vì lí do trong nước đã dùng rồi, đó là ngôn ngữ “Việt Cộng!”

Tôi đưa ra hai luận điểm:

Trong lãnh vực VHNT (văn hóa nghệ thuật) có phải chúng ta đều đi tìm, hay hướng tới đỉnh cao của nó là đạt tới CHÂN, THIÊN, MỸ ? - Ở đây thay vì phải nói những giọng ca hay, tuyệt vời, cao

vút, lạnh lốt, trầm bổng, v.v. chỉ dùng một chữ ĐẸP là diễn tả tất cả những điều muốn nói thì tại sao không ?

-Nếu quý anh nói là từ VC thì xin quý anh cho biết quan chức VC nào sáng chế ra chữ đó, văn bản nào của chính quyền trong nước, chỉ thị cách dùng này? Nếu không thì có nghĩa là quý anh căn cứ hay nghe những người làm Show Biz ở trong nước họ dùng, điều này mặc nhiên quý anh kết luận những anh chị em làm Show Biz trong nước là VC?
Hết trích

Tôi không hiểu có phải người ta đã dịch câu khen theo cách nói của người Mỹ “A Beautiful Voice” một cách máy móc là “giọng ca đẹp” hay không?

Theo tôi, một người dịch giỏi là người biết chuyển cái văn phong, ngôn ngữ nước này qua ngôn ngữ nước kia sao cho hợp với văn phong, phong tục, hoàn cảnh chứ không phải dịch kiểu “mot à mot” (từng chữ một) hay kiểu Google mà hiện nay rất nhiều người dùng để khi đọc, phải vận dụng hết trí óc mới tạm hiểu được. A beautiful voice có thể dịch là “giọng ca hay” hay cao hơn là “giọng ca tuyệt vời”...

Một ông bạn khác cũng ở DC, khi bình phẩm vấn đề này có góp ý rằng: “Chúng ta có năm giác quan; mỗi giác quan được ghép với một vài tính từ khác nhau. Không thể ghép bừa bãi.”

Ví dụ:

Những thứ nhìn thấy bằng mắt thì: đẹp, xấu, hay xinh,...

Những thứ nghe bằng tai thì: hay, dở, nhức óc, êm tai...

Những thứ nếm bằng lưỡi thì: ngon, dở, chua, ngọt...

Những thứ sờ bằng tay thì: êm ái, mịn màng, trơn tru, nhám nhúa...

Những thứ ngửi bằng mũi thì: thơm hay thúi...

Tốt/ xấu là nói về phẩm chất; đẹp/ xấu là nói về hình thức.

Khi nói chai nước mắm tốt là khen nó được làm đúng tiêu chuẩn, ngon miệng; nhưng khi nói chai nước mắm đẹp là nói hình dạng cái chai, nhãn hiệu in màu sắc đẹp. Khi nói một người đẹp là nói về vóc dáng, khuôn mặt; còn muốn nói về phẩm cách thì phải dùng chữ tốt.

Đôi khi, người ta dùng chữ “đẹp” để cụ thể hoá những khái niệm trừu tượng. Ví dụ: Mối tình đẹp, giấc mơ đẹp, sống đẹp...

Nếu cho rằng chữ “đẹp” là diễn tả tất cả “những điều muốn nói” thì liệu chúng ta có thể viết hay nói rằng:

“Ly cà phê đẹp” thay cho “ly cà phê ngon”; “Mùi nước hoa đẹp” thay vì “mùi nước hoa thơm”; “Ông ấy nói đẹp quá” thay cho “ông ấy nói hay quá.” Được không thưa quý vị?

Nếu cứ lý luận rằng ai cũng có tự do dùng chữ, không có luật lệ nào bắt ai theo một cách nào cả; thì liệu chúng ta có thể nghe lọt tai những câu: “ca sĩ Thái Thanh hát xinh quá.” “Bản hợp xướng này nghe tốt lắm.” Và xin thưa, có luật lệ đấy!

Đó là những môn học chính tả, văn phạm mà chúng ta học từ bậc tiểu học lên tới đại học. Ngoài ra, còn những luật lệ bất thành văn hay là các dùng quen thuộc và đã được chấp nhận trong văn học đại chúng cũng như bác học.

Các tĩnh từ về Chân (đúng), Thiện (tốt) và Mỹ (đẹp) phải dùng đúng chỗ, không thể dùng lẫn lộn như ý kiến trong phần thư trích dẫn trên.

Về luận điểm thứ hai của anh bạn này thì xin miễn bàn vì không ai nói rằng VC sáng chế ra các chữ đó, mà chỉ nói chúng phát xuất từ nước Việt Nam Cộng Sản. Và cũng không ai gán thơ gán cho những người sử dụng các chữ đó là Việt Cộng cả! •

Xin mời đọc và phổ biến
nguyệt san người việt illinois
 ra mắt
 mỗi ngày đầu tháng

Cười mỉm chi

• Có tiếng gõ cửa, chủ nhà chạy ra mở:

- Cháu đấy à, vào đi, vào đi. Nào cháu cần gì?

- Dạ, Bố cháu muốn mượn bác cái mở nút chai.

Mắt ông ta sáng lên:

-Nút chai à? Về nhà nói với bố chuẩn bị thêm cái chén, bác sẽ... tụi tay mang ngay sang bây giờ nhé.

• Vợ có thai, chồng rất vui lấy ngay điện thoại của vợ để gửi tin nhắn: “Tôi có thai” cho toàn danh bạ cho mọi người cùng chia vui. Ngay lập tức nhận được tin trả lời:

Mẹ vợ: -Sao nói chồng con không sinh được? Còn quan hệ với thằng Vũ à?

Đồng nghiệp: -Không phải chứ? Có làm không, mới 2 ngày mà?

Người yêu cũ: -Chúng ta đã nửa năm không gặp, đừng có đổ lên đầu tôi!

Cấp trên: -Tôi cho cô tiền, cô nghỉ một thời gian đi.

Khách hàng: -Được rồi! Đừng dọa tôi, mai ký hợp đồng.

Đồng nghiệp: -Không phải cô nói là của tôi chứ? Hôm đó có sếp nữa mà!

Một người lạ: -Đừng có lừa tôi, làm sao có thai được. Tôi đã phẫu thuật triệt sản rồi.

Một người tên Nguyễn: - Cô định xử lý thế nào với cái thai đó?

Chồng lăn ra bất tỉnh.

Truyện Của

Ngâu

• LÂM CHƯƠNG

Mười chín tuổi, Huỳnh Thị Ngâu có tình. Ông Huỳnh Hùng, cha cô, biết chuyện nhưng giữ thái độ im lặng đến lạnh lùng.

Trong bữa cơm chiều, Ngâu e dè ăn từng miếng nhỏ. Cha cô ngó chăm vào con gái, vài lần nhấp cốc rượu, háng giọng như muốn nói điều gì, nhưng cuối cùng chẳng nói. Buổi tối. Ngâu vào buồng, buồn mừng, nằm nghĩ đến người tình. Mẹ cô theo vào, vén mùng, ngồi kế bên, hỏi:

-Thằng ấy thế nào?

Cô vờ hỏi lại: -Thằng nào?

- Thằng vẫn theo con vào đồn điền cao su.

- Làm gì có!

-Mày láo. Tao biết cả rồi.

- Mẹ biết, sao còn hỏi con?

- Đồ chết bầm! Ba mày đang theo dõi đấy!

Ngâu nằm lặng. Mẹ dỗ: “Nói đi. Nó thế nào?”

Ngâu thủ thỉ: “Anh nói thương con.”

- Không. Gia thế kìa?

- Đi lính, cấp bậc trung sĩ..

Mẹ gắt: “Biết rồi. Cha mẹ nó?”

-Bắc di cư, năm năm tư.

-Tên nó là gì?

-Koan Trâu Phiên.”

-Hả?

Ngâu lặp lại: “Koan Trâu Phiên.”

-Tên nghe lạ.

-Ảnh kể, bố mẹ thuộc sắc tộc Nùng, Lai Châu.

Khi mới vào Nam, bố dắt đi làm thế vì khai sinh, khai tên Quang Châu Phiên. Ông hộ tịch người Nam, viết thành Koan Trâu Phiên.

-Nó nói gì nữa không?

-Chỉ nói thương con.

Mẹ dặn: “Chưa thương được đâu. Coi chừng ba mày cắt gân đấy.”

Mẹ bỏ ra ngoài. Ngâu nghĩ, tình yêu thật tuyệt vời, nhưng chung quanh lắm điều rắc rối.

Ngâu đứng nép vào vùng cây lá rậm, bên ngoài đồn điền. Phiên hỏi: “Sợ anh đến thế à?”

Ngâu áp úng:

-Không. Chỉ sợ có người trông thấy.

-Chả có ai đâu.

-Phu đồn điền vẫn thường ngang qua đây.

-Họ không phải bố em. Sợ gì?

-Họ sẽ mách lại. Em sợ tất cả mọi người.

Phiên nhích gần hơn, cầm tay Ngâu. Cô rút tay về. Phiên tha thiết: “Anh thương em.”

Ngâu lí nhí: “Biết rồi.”

-Có thương anh không?

-Hỏi câu đó hoài.

-Anh muốn nghe em nói.

-Không thương, sao đứng đây với anh?

Vậy là thương hả?

-Ừ... ừ...

Phiên đặt tay lên vai Ngâu, kéo vào mình. Ngâu vùng nhẹ, cầm tay Phiên bỏ ra. “Hãy nói thương anh.” Ngâu quay mặt, cười khúc khích: “Nói thế, ngưng chết đi!

Bất ngờ, Phiên ôm chầm lấy Ngâu. Hôn tới tấp lên mặt, lên cổ. Ngâu ú ớ: “Anh... , buông em ra.”

-Anh thương em.

-Lại nói câu ấy nữa.

Ngâu yếu đuối trong tay Phiên. Cô ngửa mặt nhìn lên vòm cây. Có những bông hoa dại màu trắng điểm lấm tẩm giữa màu lá xanh, và những con chim nhỏ chiu chít trên cành. Thiên nhiên bao giờ cũng thế. Nhưng Ngâu bỗng thấy như tất cả đều rộn lên, hoà cùng xúc cảm mới lạ ủa chụp xuống làm cô choáng ngợp, đồng thời với nỗi lo sợ vu vơ.

Ngâu nói như van: “Buông em ra.”

Phiên âu yếm vùi mặt vào tóc Ngâu, nói trong hơi thở: “Mình sẽ là vợ chồng.”

- Anh ơi, đừng ôm nữa. Em sợ...

- Bằng lòng làm vợ anh không?

Ngâu gật đầu: “Bằng lòng, nhưng... hãy buông em ra”

Phiên tháo vòng tay, tiếc nuối. Ngâu vuốt lại mái tóc, mặt đỏ bừng: “Anh kỳ quá à.”

Phiên cười: “Anh thích kỳ như thế.”

Ngâu dí ngón tay vào trán Phiên: “Cái mặt không biết mắc cỡ.”

Phiên cầm tay Ngâu. Lần này, cô không rút tay về. Cả hai im lặng, nhìn về những hàng cao su thẳng tắp. Ngâu vẫn còn nguyên cái cảm giác trong giây phút Phiên ôm ghì lấy thân thể nóng bỏng của cô. Cái cảm giác đầu đời chạm với tình yêu. Lúc lâu sau, Phiên nói:

-Anh sẽ nhờ mai mối đến nhà em.

- Chỉ ngại ba em... Ngâu phân vân.

- Chê anh không xứng hả?

-Không. Có điều khó nói.

- Điều gì?

Ngâu cúi đầu: “Ba em không ưa lính.”

-Ngâu ơi, thanh niên thời buổi này, ai mà chả phải đi lính?

-Biết thế. Nhưng ba em thì khác.

-Phải làm sao cho ba em thương anh?

-Em không biết....!

-Điều gì, em cũng không biết. Rồi Phiên cười, nhái theo câu thơ “Em còn bé lắm, chỉ biết yêu thôi. Chả biết gì.”

Ngâu cũng cười: “Em còn bé lắm, chả biết yêu. Cũng chả biết gì.”

-Thế thì anh dạy cho em biết gì.! Phiên ôm Ngâu, vùi mặt vào ngực cô.

Ngâu đẩy ra:

-Khiếp quá.

Phiên nói:

-Thương nhau là phải thế.

-Không thế, không phải là thương sao?

-Không. Chỉ là thương mây khóc gió của mấy ông thi sĩ thất tình. Em mười chín tuổi, phải

thực tập bài học yêu thương để chuẩn bị làm vợ.

- Chuyện ấy tính sau. Bây giờ, cho em về. Ba em biết hẹn hò với anh, thì chết.

-Mới gặp đã đòi về?

-Em sợ.

Phiên nài nỉ:

-Không ai thấy đâu. Nán lại chút nữa, em?

-Thôi mà, cho em về.

Phiên tiếc:

-Ừ, thì về. Mai gặp lại chỗ này, nhớ nhé?

-Nhớ rồi. Anh đứng đây, chờ em đi khuất. Em sợ có người trông thấy mình đi chung.

-Trước khi về, anh hôn em lần nữa.

Ngâu chưa kịp trả lời. Phiên đã nâng mặt cô, và đặt lên đôi mắt những nụ hôn nồng nàn thắm thiết.

Ngâu trách yêu:

-Râu cà gân rách mặt người tạ Mai cạo râu đi nhé.

Ngâu đi dưới bóng mát những hàng cao su. Phiên đứng nhìn theo cái lưng nhỏ bé của người

yêu đến khi khuất sau một khúc quanh trên con đường đất đỏ.

Buổi sáng. Như thường lệ, Ngâu mang gùi vào đồn điền cao su cạo mũ. Cổ cô choàng chiếc khăn rằn của Phiên. Chiếc khăn của cô, Phiên xin, và thay thế bằng chiếc khăn này. Phiên nói, để giữ lấy hơi hướm người tình. Ngâu cảm động. Không ngờ trong tình yêu có những chi tiết vụn vặt, lại làm cho người ta xúc động đến chảy nước mắt. Cô ngó ra con đường đất đỏ về phía bìa rừng, nơi Phiên vẫn thường từ đó đi tới. Cô hình dung ra cái dáng đi lừng lững, đầu đội chiếc mũ lưỡi trai màu xanh cứt ngựa, vành mũ sụp xuống che ngang vầng trán. Đôi mắt xếch dưới cặp chân mày rậm, hiện rõ cái nét dữ dội của kẻ gan lì. Biết nhau lâu, nhìn hoài đôi mắt ấy, cô lại thấy dễ thương chi lạ. Và những câu ân tình của Phiên, còn đọng lại trong cô thành nỗi nhớ nhung.

Quá ngo, vẫn chưa thấy Phiên. Ngâu bứt rứt mong chờ. Tiếng con chim gáy từ rừng xa khắc khoải vọng về, cô nghe tiếng như tiếng gọi buồn khi xa vắng. Trước kia, có bao giờ cô để ý tiếng chim, và cảnh sắc chung quanh mình đâu. Tất cả những thứ đó, cô đã nghe thấy từ ngày còn bé, quen thuộc như một phần đời dính liền với cô, chìm trong ký ức. Từ khi có Phiên, cô cảm thấy mọi thứ đều hiện diện và đổi khác, mới lạ và đáng yêu. Mọi thứ đều biết vui buồn theo tâm cảm của cô, chứa chan đầy ắp kỷ niệm. Cô đang mong nhớ đợi chờ. Bỗng có vài ba tiếng súng nổ tặc cù bên ngoài đồn

điền, phía giáp ranh với bìa rừng. Cái âm thanh khô khốc lẻ loi, làm cô khó chịu. Thời chiến tranh, thỉnh thoảng vẫn nghe tiếng súng như thế. Cô tự hỏi, cuộc đời tươi đẹp biết bao, sao người ta gây chi những đau buồn chết chóc?

Chiều sắp tàn. Phiên không đến. Ngâu buồn bã trở về, thầm trách người yêu lỗi hẹn. Từ đó trở đi, ngày nào mang gùi vào đồn điền cao su, cô cũng đợi. Chờ đợi lâu ngày thành tuyệt vọng. Phiên không bao giờ đến nữa. Nỗi buồn cô giấu trong tim, mà nước mắt cứ ứa ra từng đêm trên gối. Chẳng ai nói cho Ngâu biết, tại sao mình bị bỏ rơi?

Sau ngày miền Nam sụp đổ. Ngâu lập gia đình với viên huyện đội trưởng, tên Dư, sinh được hai con. Chồng cô rất mực chiều vợ, thương con. Ai cũng cho rằng, Ngâu may mắn được người chồng tốt, một gia đình ấm êm hạnh phúc. Biết bao cô gái đến tuổi trưởng thành, cũng chỉ mơ ước có một mái ấm như thế mà thôi. Bốn năm lấy chồng, Ngâu giữ tròn bốn phận làm vợ, làm mẹ. Dù thế, cô vẫn thường xa vắng mộng lung, nhớ người tình cũ. Nhớ cái dáng đi lừng lững, và đôi mắt xéch. Nhớ những lần Phiên siết lấy cô, hôn tới tấp. Những nụ hôn cháy bỏng làm cô bừng bừng nóng ran da thịt. Từ ngày lấy chồng, chưa bao giờ cô có được cảm giác ấy. Không phải chồng cô thiếu nhiệt tình. Chính cô thờ ơ với những ái ân trong tình chồng vợ. Nhiều khi đầu áp tay gối với Dư, cô tự đánh lừa mình bằng cách tưởng tượng đang nằm trong vòng tay âu yếm của Phiên, để tìm lại

những rung động mãnh liệt ngày nào. Nhưng cô thất vọng. Tự đánh lừa mình là điều không dễ. Trên đường đời, một lần cô bước hụt chân. Tình yêu vượt mất, để lại trong cô một khoảng trời trống lốc. Khoảng trống ấy cứ lớn dần lên mãi. Cái khoảng trống mênh mông không thể lấp đầy bởi người người đàn ông cô gọi là chồng.

Những buổi trưa, nhìn về phía đồn điền cao su, nghe tiếng con chim gáy từ rừng xa, cô buồn như chết lặng. Dù bây giờ, đồn điền không còn nữa. Cao su già cỗi bị đốn bỏ lâu rồi. Người ta thay vào đấy là nông trường trồng mía. Con đường đất đỏ cũng biến mất, để nơi rộng thêm cho diện tích trồng trọt. Nhưng với cô, tất cả vẫn bẽ bàng trong trí nhớ. Và tiếng chim gáy cũng gọi lại cho cô một mùa hè năm cũ, với vài ba tiếng súng nổ. Trong thời điểm ấy, cô vĩnh viễn mất người yêu. Từ đó trở đi, cây lá vẫn trở màu xanh, nhưng cô buồn rầu héo hắt. Nhất là khi vô tình cô biết được một sự thực phũ phàng, thì khoảng trống trong lòng cô nhuộm trắng một màu tang...

Khi cách mạng giành được quyền kiểm soát miền Nam. Ông Huỳnh Hùng tự bộc lộ thân phận là một cán bộ nằm vùng. Với quá trình hai mươi tuổi đảng, đương nhiên ông là nhân vật có thế lực của chế độ mới. Chồng của Ngâu, trước kia là du kích, hoạt động dưới sự bí mật điều khiển của ông Huỳnh Hùng. Sau này, Dư được ông nâng đỡ, đưa lên làm huyện đội trưởng, và gả con gái.

Trong một lần chè chén, các đồng chí của chồng vui say nhắc

lại những thành tích chống Mỹ cứu nước. Thành tích của Dư là đã phục kích bắn chết một trung sĩ ngụy tên Phiên. Công lao đó, có ông Huỳnh Hùng dự phần. Ông theo dõi nhiều ngày để biết chắc thời gian, và lối đi về của Phiên thường hẹn đến với tình nhân, rồi đề ra kế hoạch cho Dư thi hành. Bây giờ, Ngâu mới hiểu rõ câu nói mập mờ của mẹ: "Ba mày đang theo dõi. Coi chừng ba mày cắt gân mày!"

Ngâu biết được điều đó, thì mọi chuyện không còn có thể thay đổi. Cô đã có con với Dư rồi. Cô mặc cảm như mình là nguyên nhân gây ra cái chết của Phiên. Trách ai? Thời thế đã du cha cô và Dư về phía đối lập với Phiên. Không từng quen biết, mà thù hằn rình rập sát hại lẫn nhau. Phiên sa vào cái bẫy của cha cô. Trong đó, cô được dùng như một miếng mồi nhử. Dư chỉ là tên thừa hành, nhưng lại là người trực tiếp nhúng tay vào máu. Làm sao cô tìm được hạnh phúc với kẻ đã giết chết đối tượng tình yêu của mình? Cô không đủ cái liều dứt khoát ra đi. Còn con của cô nữa, nó cũng là nguyên nhân buộc cô ở lại. Cô thấy mình bất lực, và buông xuôi theo ngày tháng trắng mênh mông.

Cái khoảng trống trong lòng cô, chỉ mình cô biết. Con chim rừng thay đổi mấy đời chim rồi, nhưng tiếng gáy nghe không khác năm nào.

Còn cô thì đã đi quá xa. Ngoái nhìn về dĩ vãng, tất cả đều trôi ngược chiều thời gian làm thành kỷ niệm. Kỷ niệm nào, khi nhớ lại cũng làm cô rơi nước mắt... ●

Cô Gái Có Tên Nguyễn Thị Di Tản

• HOÀNG THỊ TỐ LANG

Tôi là họ Nguyễn. Chỉ riêng họ Nguyễn đã chứng tỏ tôi là người Việt Nam. Nhưng lúc rời Việt Nam tôi chỉ là cái bào thai trong bụng mẹ, theo mẹ trên đường di tản và chào đời trên đảo Guam. Từ ngày ấy, tên tôi là Nguyễn thị Di Tản.

Đến nay 48 năm qua, tôi đã trưởng thành nơi miền đất tạm dung của một tỉnh lỵ miền Tây Canada. Thành phố Winnipeg, buồn hắt hiu như tâm sự “Người Di Tản Buồn” - bản nhạc của nhạc sĩ Nam Lộc mà mẹ tôi rất yêu thích.

Ngày còn bé, bằng bài hát ấy mẹ đã ru tôi ngủ. Riết rồi tôi quen với từng lời ca tiếng nhạc. Mẹ nói đêm nào không nghe bài hát ấy thì tôi không ngủ.

Đến lúc tôi bập bẹ biết nói, mẹ dạy tôi hát. Tôi vừa quán quít bên mẹ vừa thỏ thẻ hát những câu cuối cùng:

“Cho tôi xin lại một lần, ở nơi tôi dừng quân cũ
- Cho tôi xin lại bìa rừng, nơi từng chiến đấu bên nhau -
Cho tôi xin một lời chào, chào bao nhiêu người đã khuất -
Cho tôi xin một mộ phần, bên ngàn chiến hữu của tôi!...”

Bạn bè đến chơi, mẹ đem “con sáo” của mẹ ra khoe, bảo tôi hát. Mỗi lần hát xong các bạn của mẹ đều rướm rướm nước mắt. Có lần tôi nhỏ nhẹ hỏi:

- Sao con hát hay mà mẹ với các bác lại khóc?
Mẹ ôm tôi vào lòng và nói:

- Bao giờ lớn lên, con sẽ hiểu!

Trí óc non nớt của tôi mơ hồ cảm nhận có điều khác thường ở mẹ, một sự mất mát lớn lao trong đời mẹ. Những lúc rảnh, sau giờ cơm chiều mẹ dạy tôi nói:

- Con là người nước nào?

- Dạ thưa, con là người Việt Nam.

- Con tên gì?

- Con tên là Di Tản.

- Con có yêu nước Việt Nam không?

- Con yêu Việt Nam lắm, vì đó là quê hương của con.

Tôi đã thuộc nằm lòng những câu mẹ dạy. Tôi đã quen với cái tên Di Tản, thấy nó ngộ ngộ, dễ thương làm sao á.

Khi tôi 5 tuổi, mẹ dắt tôi đến trường gần nhà ghi tên đi học. Lần đầu tiên đến trường, một khung cảnh mới, người mới. Các học sinh cùng lớp với tôi hoàn toàn là những khuôn mặt xa lạ.

Cô giáo cũng thế. Lúc mẹ chào cô ra về, tôi ở lại trường với tâm trạng thật lạc lõng, bơ vơ. Tôi muốn khóc. Tôi ngồi cô đơn trong góc lớp. Cô giáo rất trẻ, đến bên tôi nhỏ nhẹ hỏi:

- What is your name?

Tôi cúi mặt, bậm môi chùng như rướm máu, lí nhí đáp bằng cái giọng Việt Nam đặc sệt: “Dạ .. Di Tản”.

Cô giáo chừng như không hiểu, xem lại quyển sổ và nói: “Your name is Daitan”.

Tôi lắc đầu và lặp lại “Di Tản”. (JeeTan). Cả lớp rộ lên cười. Và tôi bật khóc!

Sau buổi học, mẹ đón tôi về. Suốt quãng đường về nhà tôi lặng thinh, không nói điều gì. Mẹ âu yếm hỏi:

- Con đi học có vui không?

Chừng như chỉ chờ mẹ hỏi, tôi òa lên khóc:

- Sao mẹ không đặt cho con cái tên nào dễ kêu như Helen, Cindy hay Linda như tụi nó mà lại đặt tên là Di Tản? Cô giáo đọc không được tên con, mấy đứa cùng lớp tụi nó chọc ghẹo con!

Mẹ tôi dịu dàng, từ tốn bảo:

- Con có biết cả nước Canada có biết bao nhiêu là Helen, là Cindy không? Còn tên Di Tản chỉ có mỗi mình con. Con không thấy con đặc biệt sao? Con phải hãnh diện vì cái tên rất là Việt Nam của con mới phải chứ!

Tôi nũng nịu pha chút hờn dỗi:

- Mà cô giáo đọc là Daitan, mẹ thấy có kỳ không?

Mẹ trìu mến đưa tay vuốt tóc tôi, hiền hòa khẽ bảo:

- Tại cô không biết cách phát âm của người Việt mình thôi. Con phải đọc lại cho cô biết, rồi từ từ cô sẽ đọc đúng mà!

Giọng mẹ thiết tha hơn, chùng xuống, sưng đầy nước mắt:

- Mẹ đã mất tất cả rồi con ơi! Chỉ còn cái tên Việt Nam mà mẹ gởi cho con, con biết không?

Đầu óc của một đứa bé lên năm làm sao hiểu được hết những gì mẹ nói, song tôi biết mẹ buồn lắm. Có một cái gì làm mẹ khổ tâm lắm. Tôi cảm thấy ân hận. Tôi ôm mẹ hôn và nói:

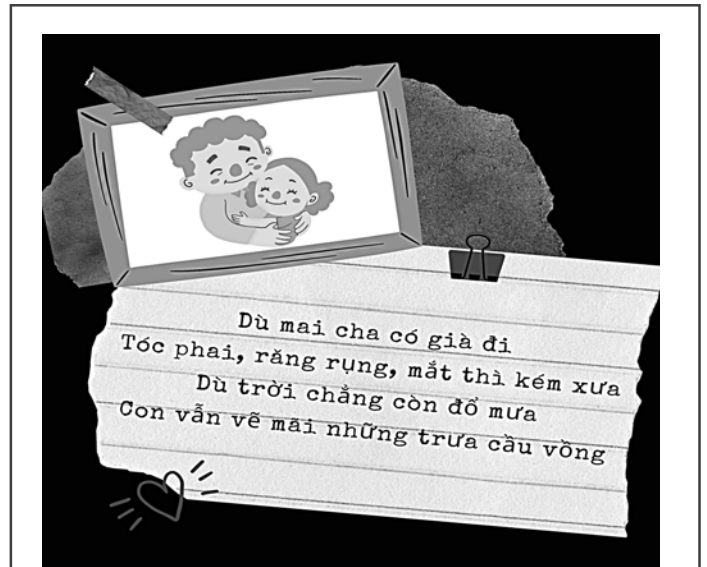
- Con xin lỗi mẹ. Con làm mẹ buồn lắm phải không?

Tôi thấy mắt mẹ long lanh ngấn lệ:

- Không phải đâu, con của mẹ ngoan lắm!

Đó là chuyện ngày tôi 5 tuổi. Mãi cho đến những năm sau này, tên tôi vẫn là một đề tài cho lũ bạn chọc ghẹo. Nhưng chọc ghẹo cho vui chứ không có ác ý nào cả.

Lúc vào Highschool (Trung học) tôi đã lớn rồi. Tôi hiểu những u uất của đời mẹ và thương mẹ hơn bao giờ hết.

Tình Cha

Dòng nước mắt một đời không lường cạn
Giọt mồ hôi năm tháng chẳng hề với
Đó tình cha muôn thuở vốn không lời
Trong lặng lẽ, âm thầm như chiếc lá.

Buồn hay vui Cha cũng cam để dạ
Khóc hay cười Cha để cả trong tim
Như đại dương, lòng biển cả lặng im
Trong sâu thẳm tiềm tàng nhiều bí ẩn.

Công dưỡng dục suốt một đời lận đận
Nghĩa sinh thành vương vấn cả trăm năm
Bên đời con, Cha một bóng âm thầm
Luôn che chở bằng bóng râm mát dịu.

Tấm lòng cha một đời con đâu hiểu
Bởi tình Cha luôn lắng dịu ngọt ngào
Tuy giá băng nhưng sâu thẳm dạt dào
Cho mà chẳng mong chút nào đền đáp.

Rồi mai kia trên đường đời muôn dặm
Con mới hay sâu thẳm tấm lòng Cha
Luôn bao la và cũng rất mặn mà
Tình Cha đó, ngàn năm vang vọng mãi.

• *Khuyết danh*

Thấm thoát tôi đã là cô gái 18. Soi gương tôi cũng biết mình đẹp lắm. Mẹ không cho tôi cắt tóc ngắn. Cả trường con gái, mái tóc dài chấm lưng với khuôn mặt Á Đông của tôi vẫn là một đề tài nổi bật nhất. Lại thêm cái tên Di Tản nữa. Lúc này tôi không còn buồn mỗi lần bị giáo vsư đọc trật tên. Bạn bè tôi, những đứa quen nhau từ lớp mẫu giáo đến giờ đã biết cách phát âm tên tôi đúng lắm. Tụi nó bỏ dấu còn lơ lơ nhưng tạm được.

Nhưng mỗi lần bắt đầu một niên học mới, tên tôi lại là một tràng cười cho lũ bạn cùng lớp mỗi khi giáo sư mới gọi tên tôi. Giáo sư nào cũng thế, ngập ngừng hồi lâu mới đọc được.

Tôi cũng không nín cười được cái giọng như ngọng nghịu của một giáo sư Canada, đọc cái tên lạ hoắc chưa bao giờ nghe thấy. Trên tay cầm bài test của tôi, ngập ngừng rồi thầy gọi “Đai then”. Cả lớp ô lên: “Oh, my God”. Giáo sư lúng túng, đảo mắt nhìn quanh. Cả lớp nhao nhao như bầy ong vỡ tổ. Chừng như tụi nó thích những dịp như thế để câu giờ, “nhứt quỷ, nhì ma, thứ ba học trò” mà. Con Linda ngồi cạnh hích cùi chỏ vào tôi khế bảo:

- Di Tản, ổng đọc sai tên mày rồi kìa, sửa cho ổng đi.

Tôi đỏ mặt. Tôi chưa kịp nói gì cả thì tụi con trai ngồi sau lưng tôi ào ào lên như chợ nhóm:

- Di Tản, [Jee Tan] not Dai ten! Vị giáo sư lúc đó mới vỡ lẽ, biết là mình phát âm sai, ông gục gặc đầu nói xin lỗi và lập lại “Di Tản, Di Tản”...

Lúc này tôi không còn nhút nhát như ngày xưa nữa. Bạn bè tôi Tây, Tàu, Gia Nã Đại, đều “cứu bồ” mỗi lần có tình trạng như trên xảy ra. Dần dà mọi người gọi tên tôi rất ư là dễ thương.

Đến giờ nhớ lại những lời mẹ nói ngày nào, tôi hãnh diện vô cùng về cái tên mẹ đã cho tôi. Tôi thương mẹ vô cùng. Quê hương Việt Nam gắn với mẹ tôi như hình với bóng trong cuộc đời lưu lạc xứ người hơn một phần tư thế kỷ. Một điều mà tôi có thể khẳng định rằng, “dù hoàn cảnh có thể tách rời mẹ ra khỏi quê hương nhưng không thể nào tách rời quê hương ra khỏi tâm hồn mẹ được”.

Mẹ sống như chờ đợi, như mong mỗi một điều gì sẽ đến. Có lần tôi bắt gặp mẹ ngồi một mình trong đêm, tay mân mê, vuốt ve bức ảnh bán thân của cha tôi. Mẹ vẫn nuôi hy vọng

cha còn sống và sẽ có ngày gia đình tôi đoàn tụ như xưa. Nhưng định mệnh đã an bài. Sau khi nhờ một người bạn làm ở Usaid đưa mẹ con tôi di tản, cha hứa sẽ gặp lại mẹ sau.

Vậy là, mẹ bụng mang dạ chửa lên phi cơ theo đoàn người di tản và mong có ngày gặp lại. Nhưng niềm hy vọng đó với dần theo năm tháng, cho đến ngày mẹ được tin cha đã nằm xuống nơi trại tập trung cải tạo.

Cuộc sống của mẹ đã trầm lắng từ bấy lâu, nay càng trầm lắng hơn. Ngoài giờ ở sở, về nhà cơm nước xong, trò chuyện với tôi đôi lát rồi mẹ vào phòng. Cái khoảng đời quá khứ ngày xưa. Những kỷ niệm ngọc ngà ngày nào của cha và mẹ như chút dấu yêu còn sót lại. Mỗi lần nhắc tới cha, mẹ như trẻ lại, mắt long lanh ngời sáng. Mẹ kể cho tôi chuyện tình của cô sinh viên Văn khoa với chàng sĩ quan hải quân.

Tôi thuộc nhiều bài hát Việt lắm nên gheo: “Mẹ và cha giống em hậu phương và anh nơi tiền tuyến quá!”.

Ngoài tình mẹ con, tôi như người bạn nhỏ để Mẹ tâm sự, để mẹ trang trải nỗi niềm. Nào là “con biết không, cha con hào hoa, đẹp trai lắm”... v.v... và v.v...- Tôi nịnh Mẹ: “Cha không đẹp trai làm sao của được mẹ?”

Mẹ cười thật dễ thương. Một điều mà tôi biết chắc chắn rằng không ai có thể thay thế hình bóng cha trong tim mẹ. Tôi muốn cùng mẹ nâng niu, gìn giữ những kỷ niệm dấu yêu, ngọc ngà của mẹ và cha đến suốt cuộc đời.

Hôm nay, nhân ngày giỗ lần thứ 44 của cha, con muốn thưa với cha một điều: Con cảm ơn cha mẹ đã tạo cho con nên vóc nên hình. Dù chưa một lần gặp mặt, cha đã nằm xuống, đã đi thật xa, không trở lại với mẹ với con. Song với con, cha vẫn hiện hữu bên con từng giờ, từng phút. Con nghĩ cha đã che chở mẹ con và con hơn một phần tư thế kỷ nay. Xin cha hãy giữ gìn, che chở mẹ trong suốt quãng đời còn lại. Con mong ngày nào đất nước thật sự thanh bình, mẹ sẽ đưa con về thăm lại quê hương.

Con sông xưa sẽ trở về bờ bến cũ.

Ngày ấy ở một phía trời nào đó của quê hương, con sẽ thấy cha mỉm cười và nói với con: “Cha sung sướng lắm, con biết không? Con yêu dấu...!”•

NHỎ NGÀY QUÂN LỰC

Chúng tôi,
Mang tuổi lính, và tuổi đời lên đên viễn xứ
Cùng vận Nước gian nan.

Từ bốn phương trời thế giới thênh thang
Vẫn còn vang bước quân hành
trên Bốn Vùng Chiến Thuật.

Theo dấu chân những Người đã khuất
Nguyện lòng son cùng với Núi Sông.
Trong ngậm ngùi chưa thỏa mộng tang bồng
Cúi xin hương linh các Anh Hùng Tử Sĩ
Phù hộ chúng tôi giữ tròn Tâm Chí
Sát cánh cùng nhau, tiếp bước kiên cường.
Từ Địa Phương Quân đến các Binh Chủng
hùng trấn biên cương,

Từ Hải Quân vượt sóng trùng dương
Đến Không Quân cánh đại bàng tung lướt gió,
Đã có bao người ngày đêm gian khổ
Vẫn bền gan, dù phải hy sinh.

Giữ yên Đất Mẹ, quên cả thân mình
Đem xương máu bảo toàn danh Tổ Quốc.
Xác thân gửi vào lòng Dân Tộc
Hồn còn sống mãi đến thiên thu.

Từ Thiên Thần Mũ Đỏ tung cánh hoa dù
Đến Cọp Rằn Mũ Nâu,
cùng bước chân âm thầm Biệt Kích.

Từ Cọp Biển Mũ Xanh,
cùng nhau tạo nên chiến tích
Lấy lừng, Tổ Quốc Tri Ân.

Dù nổi trôi theo vận nước trong khổ nạn Toàn Dân
Chúng tôi vẫn thẳng đứng, ngay hàng, hiện diện.

Quân Lực hùng anh, lừng vang bách chiến
Thỏa chí bình sinh cho vẹn ước nguyện.

Quyết xông pha trên khắp mọi miền
Thần Lính Chiến Vì Dân luôn tiến bước.
Từ Bến Hải đến Cà Mau xuôi ngược,
Cờ Vàng bay trên Quảng Trị Cổ Thành.

Hoa Dù nghiêng đồng ruộng,
Chao bóng giữa rừng xanh.

Trên chiến địa vang dậy bước quân hành
Hay âm thầm từng đêm xuyên lòng đất địch.

“An Lộc địa, sử ghi chiến tích
Biệt Kích Dù vị Quốc vong thân!”

Trọn một đời hãnh diện áo Quân Nhân
Chung góp máu, dựng Cờ Thiêng đất Mẹ.

TỔ QUỐC GHI ỚN

Chúng tôi nguyện hiến dâng đời trai trẻ
Cho Tổ Quốc tôn vinh.

Đã bao người trong khói lửa hy sinh
Không lùi bước, chắn ngang biển địch.
Thành Đinh Công Tráng vang lời truyền hịch
Dem máu xương vào chiến tích nghìn thu.

Qua Miền Lào vượt đèo núi thâm u
Reo chiến thắng, trời nung Hè Đỏ Lửa!
Tết Mậu Thân, giữ nguyên từng điểm tựa
Ngạo nghễ Cờ Vàng trên Phú Văn Lâu.

Bình Giả, Đầm Dơi, Hạ Lào,
vượt qua rừng thẳm sông sâu
Ghi tên vào Quân Sử.
Truy địch Trường Sơn, Pleime, A Lưới,
thành địa danh bất tử
Hiện hách đến muôn đời.

Hôm nay,
Chúng tôi về đây xin khẩn nguyện một lời
Chung tiếp sức, không bao giờ bỏ cuộc.
Cùng thế hệ cháu con giữ nguyên cờ Tổ Quốc,
Song hành đời lại quê hương.

Chúng tôi nguyện noi gương
Từ Chiến Sĩ Vô Danh đến Anh Hùng Tướng Lãnh
Giờ phút cuối trên miền Nam bất hạnh
Đã hiện ngang tuấn tiết, chẳng quy hàng.
Chúng tôi nguyện làm viên gạch lót đường
Cho Hậu Duệ ngày mai về dựng Nước.
Sát cánh, kề vai, cùng nhau tiếp bước
Cho vẹn toàn Nghĩa Khí Quân Dân.

Vì Trách Nhiệm, cuối đời mang hoài bảo góp phần
Chung truyền thống, dựng cao Cờ Chính Nghĩa.
Chúng tôi nguyện một lòng tái xây tuyến địa
Cùng Toàn Dân, Sử mới viết nghìn trang.
Một ngày mai trong ánh sáng vinh quang
Trên Đất Mẹ uy linh Cờ Tổ Quốc.

Dưới biểu tượng Tự Do giữa mùa Xuân Dân Tộc
Chúng tôi đây, luôn thẳng lối nghiêm hàng.
Cúi xin hương linh Anh Hùng một thuở dọc ngang
Về đây chứng giám.

Bao thế hệ khắc sâu vào tâm khảm
Một lời chung huyết thệ giữ lòng son.
Xin giúp chúng tôi trong Đạo Nghĩa vương tròn
Vì Tổ Quốc thiêng liêng,
Vì hào quang Danh Dự,
Vì chu toàn Trách Nhiệm
Xin trọn đời Tâm nguyện hiến dâng!

Võ Đại Tôn

PHÂN ƯU

Được tin buồn:

Anh **NGUYỄN THẮNG THƯƠNG**

Pháp danh **Tâm Quang**

Sinh ngày 28 tháng 07 năm 1940 tại Huế, Thừa Thiên, Việt Nam

Vãng sinh lúc 7g30 tối ngày 30 tháng 04 năm 2023

(Nhằm ngày 11 tháng 3 năm Quý Mão) tại Chicago, IL. USA

Hưởng thọ 82 tuổi

Chúng tôi, những bạn bè thân quen thành thật chia buồn cùng tang quyến.
Nguyện cầu hương linh anh Nguyễn Thắng Thương sớm về cõi Niết Bàn.

Gia đình Trịnh Trọng Bình.
Gia đình Trịnh Văn Ngạn
Gia Đình Nguyễn Hữu Hiệp
Gia Đình Nguyễn Văn Lục
Gia Đình Nguyễn Tường Linh

và...Khúc Hữu Cháp
Nguyễn Văn Dũng
Phan Lục
Mike Đình
Nguyễn Thị Mận

CẢM TẠ

Chúng tôi xin chân thành cảm tạ

- Ban Hộ Niệm Chùa Liên Hoa
- Quý Ông Bà Niên Trưởng
- Quý Chiến Hữu
- Bạn bè thân thuộc
- Cháu Nguyễn Tường Linh

Đã điện thoại, thăm viếng, và tiễn đưa

NGUYỄN THẮNG THƯƠNG

đến nơi Hỏa Táng

Chúng tôi chân thành cảm tạ Quý Vị.

ĐẠI GIA ĐÌNH NGUYỄN THẮNG THƯƠNG

QUÝ VỊ CẦN XIN, GIA HẠN HAY BÁO CÁO NHỮNG THAY ĐỔI VỀ TRỢ CẤP XÃ HỘI

**Chương trình
trợ cấp về
thực phẩm**

**Hỗ trợ y tế
cho các gia đình
có lợi tức thấp**

**Bảo hiểm
sức khỏe
cho trẻ em**

IMMIGRANT
FAMILY RESOURCE
PROGRAM

**XIN LIÊN LẠC VỚI CHÚNG TÔI
ĐỂ ĐƯỢC HỖ TRỢ XIN TRỢ CẤP
VỀ THỰC PHẨM
VÀ CÁC DỊCH VỤ Y TẾ**

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - Chicago
5110 N. Broadway St., Chicago, IL60640
THAO TRUONG
Điện thoại: (815) 900-9019
Email: t.truong@hnvi.org

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - DuPage
640 E. St. Charles Rd., Suite 200
NGOC LE
Điện thoại: (630) 480-0224
Email: ngoc.le@hnvi.org

ARGYLE MUTUAL AID

FREE GROCERIES & HYGIENE SUPPLIES

June 13
June 27

July 11
July 25

Every two weeks,
Tuesdays at
12:00 PM

**5110 N Broadway St
Chicago IL 60640**

Note: For all events, priority will be given to seniors and people with disabilities. Please wear a mask and maintain social distance!

hnvi.org

(773) 728-3700

b.battsehnvi.org

linh.le@hnvi.org

A **AGRUSS**
LAW FIRM

TỔ HỢP LUẬT SƯ

People, First.

Qui Ngoc

**LUẬT SƯ VỀ TAI NẠN XE CỘ -
THƯƠNG TÍCH CÁ NHÂN**

**QUÝ VỊ KHÔNG TRẢ CHI PHÍ
LUẬT SƯ CHO ĐẾN KHI QUÝ VỊ
ĐƯỢC BỒI THƯỜNG.**

**TƯ VẤN HOÀN TOÀN MIỄN.
LUÔN LUÔN SẴNSÀNG 24/7**

**TỔ HỢP LUẬT SƯ CỦA
CHÚNG TÔI SẼ GIÚP QUÝ VỊ
CÁC VẤN ĐỀ: LUẬT HÌNH SỰ,
DUI, TICKETS, LUẬT GIA ĐÌNH
LI DỊ, DI TRÚ, THẺ XANH, QUỐC
TỊCH, EB3 MUA BÁN TIỆM
NAILS VÀ CƠ SỞ THƯƠNG
MẠI, DI CHÚC, THỪA KẾ...**

773-906-9999

Quingoc@Agruslawfirm.com

CHÚNG TÔI MUỐN GIÚP QUÝ VỊ

4809 N RAVENSWOOD AVE

SUITE: 419

CHICAGO IL 60640

**1577
Client
Reviews
★★★★★ 5**

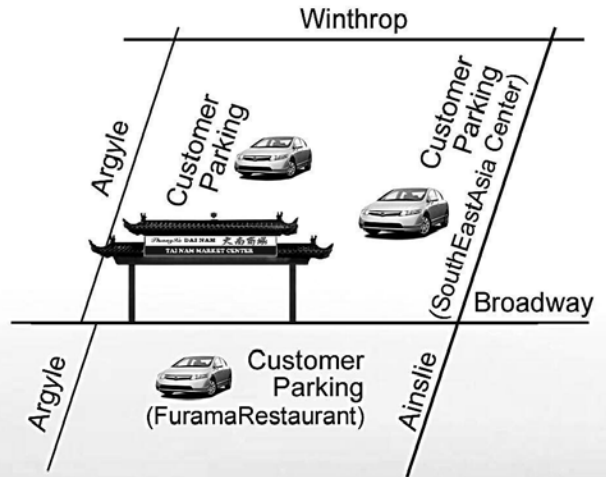

大 TAI NAM 南 MARKET Siêu Thị ĐẠI NAM

A premier Asian Supermarket in Chicagoland

Open everyday:
9AM to 8PM

Siêu Thị **ĐẠI NAM** 大 TAI NAM 南 **275-5666**
FOOD MARKET

4925 N. Broadway St., Suite J, Chicago, IL 60640
Tel: 773-275-5666, Fax: 773-275-9051
www.TaiNamMarket.com

**Avoid
Scams**

**Avoid
Scams**

**THE WRONG HELP
CAN HURT**

BEWARE OF IMMIGRATION SCAMS

**Quý vị muốn nhận nhiệm vụ
CHĂM SÓC
CAO NIÊN TẠI GIA
Hay
Quý vị Cao niên, Tật bệnh
MUỐN ĐƯỢC
CHĂM SÓC TẠI GIA?**

**XIN LIÊN LẠC:
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
5110 N. BROADWAY ST.
CHICAGO, IL 60640**

**CHƯƠNG TRÌNH
CHĂM SÓC CAO NIÊN
773 . 728 . 3700**

**Xin gọi:
NGUYỄN TRAN
309 . 388 . 2137**

Café Hoàng

VIETNAM -THAI Restaurant
232 W. Cermak Rd.- Chicago, IL 60616
(312) 674-9610
1020 W. Argyle St.- Chicago, IL 60640
(773) 878-9943
ĐỊA ĐIỂM RẤT KHANG TRANG

*Ngoài những món ăn thuần túy Việt Nam như:
Các loại Hủ tiếu, Phở, Bánh bèo tôm cháy, Bún thịt
nướng, Canh chua, Cá kho tộ, Cua/Tôm rang muối, Các
món lẩu, Các món bò, gà, đồ biển xào và Cháo lòng, v.v.
Quý khách nên ghé Café HOÀNG để thưởng thức những
món ăn Huế chính cống.*

ĐẶC BIỆT:

*Bún bò Huế ai ăn cũng chịu,
Ai thưởng thức cũng khen.*

Bún Bò Huế

TIẾP ĐÃI ÂN CẦN

Mở cửa 7 ngày
Café HOÀNG
Kính mời

**Nếu Quý Độc Giả
Muốn Đọc Tất Cả
Các Số Báo
người việt illinois
Từ Ngày Tục Bản
Xin vào Trang Mạng:**

www.hnvi.org/media

MINI THƯỜNG XÁ

MEDICAL CENTER

4947 N. WINTHROP Ave.
CHICAGO, IL 60640

(773) 989-9118

PHARMACY (NHÀ THUỐC)

1069 W. ARGYLE St.
CHICAGO, IL 60640

(773) 728-1007

**TRUNG TÂM Y KHOA CÓ NHIỀU BÁC SĨ, Y CỤ TỐI TÂN
NHÀ THUỐC NGAY BÊN CẠNH TẠO NHIỀU THUẬN LỢI**

- **TRẦN XUÂN NINH M.D.**, Giảng viên Y Khoa Saigon, Bác sĩ gia đình và giải phẫu.
- **EDUARD ZINGER, M.D.**, Bác sĩ gia đình, Chuyên khoa Nội tổng quát
- **THOMPSON DZIDZA, PA-C**
- **IRINA DUDAR, M.D.**, Bác sĩ chuyên trị đau nhức và chích vào chỗ đau
- **HOWARD RUBIN, M.D.**, Bác sĩ gia đình và Vật lý trị liệu (Tai nạn xe cộ)

CHUYÊN TRỊ: CÁC BỆNH NGƯỜI LỚN VÀ TRẺ EM

NHÀ THUỐC:

- Có thử máu, nước tiểu, siêu âm, đo điện tim
- Xét nghiệm loãng xương
- Xét nghiệm chức năng phổi (PFT) tại chỗ
- Chích ngừa các bệnh cho trẻ em và người lớn
- Giao thuốc tận nhà
- Cung cấp dụng cụ y tế:
(Tã, gậy, sữa, máy đo huyết áp, máy thử tiểu đường...)
- Có bào chế tại chỗ những thuốc đặc biệt
(không có trên thị trường)
- Có nhân viên nói tiếng Việt, tiếng Anh và tiếng Hoa

GIỜ LÀM VIỆC:

MỞ CỬA 7 NGÀY MỘT TUẦN, TỪ 10:00am - 5:00pm

Nhận:

• **MEDICARE** • **MEDICAID**
và **HẦU HẾT CÁC LOẠI BẢO HIỂM**

Để tránh chờ đợi, xin Quý vị vui lòng gọi điện thoại trước để lấy hẹn khám bệnh hay lấy thuốc.

COSMETIC DENTISTRY

BROADWAY DENTAL

Nguyễn Thiện Minh

5860 N. BROADWAY
CHICAGO, IL 60660

TEL: (773) 561-6071
FAX: (773) 561-0250

NHA KHOA THẨM MỸ

- Tái tạo men răng, làm khít răng thưa
- Sứt mẻ, đen, nám, đổi màu

NHA KHOA NHI ĐỒNG

- Chăm sóc cho trẻ em mới mọc răng
- Phòng ngừa răng, sâu, mọc lệch

NHA KHOA TỔNG QUÁT

- Trám răng, nhổ răng cấm, lấy gân máu
- Bọc răng, làm các loại răng giả

- ⊕ IMPLANTS: Trồng răng thẳng vào xương hàm, để làm răng giả ổn định
- ⊕ ORTHODONTIC: Dùng Visible Braces để tiếp
- ⊕ BLEACH: Tẩy tất cả các loại răng bị vàng, đen, nám
- ⊕ PERIODONTIC: Giải phẫu nướu răng để chữa bệnh sưng nướu, chảy máu răng, lung lay, đau rát.

Mở Cửa: Thứ Ba – Thứ Bảy: 10AM – 6PM
Đóng Cửa: Chủ Nhật & Thứ Hai

Phòng Nha Khoa

Bác Sĩ DAVID TOÀN NGUYỄN, DDS

620 W. Roosevelt Rd., Unit A1 - Wheaton, IL. 60187
TEL: (630) 462-9047 • FAX: (630) 462-9047

**TẬN TÂM, CỞI MỞ, THÀNH THỰC, CHÚ TRỌNG VỀ PHẨM CHẤT (Quality),
KHÔNG MẤT THỜI GIỜ CHỜ ĐỢI**

Đó Là Đặc Điểm Của Phòng Nha Khoa B.S. David Toàn Nguyễn, DDS

• NHA KHOA TỔNG QUÁT

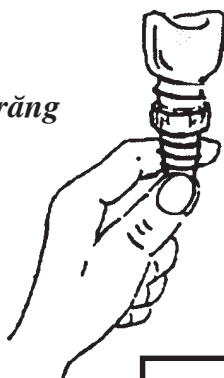
*Nhổ răng, Trám răng, Làm sạch răng
Lấy gân máu, Trị bệnh nướu răng*

• NHA KHOA NHI ĐỒNG

Khám nhập học, cố vấn trị liệu

• NHA KHOA THẨM MỸ

*Tẩy trắng răng
Tái tạo men răng (Porcelain Veneers)*

• LÀM RĂNG GIẢ ĐỦ LOẠI

Mũ răng (Crowns)

Cầu răng (Bridges)

Hàm giả (Denture)

Cấy răng (Dental Implants)

NHẬN CÁC LOẠI BẢO HIỂM

LÀM VIỆC THEO HẸN

Thứ Hai - Thứ Năm & Chủ Nhật: 9AM - 5PM
Thứ Sáu: Từ 9AM đến 3PM

VALUE SERVICES

AUTO REPAIR

AUTO BODY

TRANSMISSION

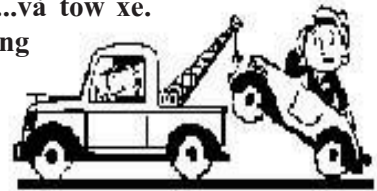
TOWING

6040 N. Broadway Ave., Chicago, Illinois - Tel: (773) 764-0550

TRANG BỊ KỸ THUẬT CAO - THỢ VIỆT, MỸ NHIỀU NĂM KINH NGHIỆM - TẬN TÂM

AUTO BODY

- * Làm đồng, kéo frame, giúp khách hàng liên lạc các hãng bảo hiểm...và tow xe.
- * Nhận sơn sửa tất cả các loại xe bị tai nạn hoặc tùy theo ý khách hàng
- * Giảm tiền deductible hoặc miễn phí cho những xe hư hỏng nặng

AUTO REPAIR

- * Chẩn bệnh bằng Computer.
- * Chuyên sửa Fail Test khói, Electrical và Engine performance
- * Sửa chữa bảo trì tất cả các hệ thống xe: Engine, Brake, Muffler, Fuel Injectio

GIỜ MỞ CỬA:

Thứ Hai – Thứ Sáu: 8AM – 6PM

Thứ Bảy: 8AM - 1PM

ĐẮC TRẦN kính mời

Chủ nhật: Đóng cửa

GIÁ BIỂU QUẢNG CÁO

ADVERTISING RATES

NGUYỆT SAN **người việt illinois**

Trang Trắng Đen (BW Pages)

1/8	1/4	1/2	1
\$25	\$50	\$80	\$150

Trang Màu (Colored Pages)

Bià Trong (Inside Cover): \$300

Bià ngoài trang sau (outside back cover): \$400

Quý độc giả muốn nhận được báo hằng tháng,
xin gửi ủng hộ \$50 bưu phí cho một năm 12 số.

*To receive NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
Please send for one year subscriptions:
First Class: \$50*

- Giảm % nếu đăng dài hạn.
- Giá riêng dành cho Cáo Phó

MIDTOWN FUNERAL HOME and CREMATION OPTIONS

Under The New Ownership of GREGORY J. LINDEMAN

Proudly continuing to serve the Asian Community

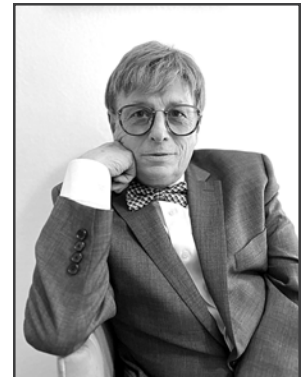
**AN TÁNG, HỎA THIÊU, ĐƯA LINH CỬU VỀ VIỆT NAM
KHI NGHĨ RẰNG GIA ĐÌNH BẠN CÓ TANG SỰ**

**Xin Gọi Ngay Cho Chúng Tôi
Để Tham Khảo Miễn Phí Và Được Giúp Đỡ**

Lee Do
(Tiếng Việt)
(773) 502-1635

**KINH NGHIỆM
UY TÍN
GIÁ CẢ PHẢI CHĂNG**

Greg
(Tiếng Anh)
(773) 505-3874

Xin gọi trước vì chúng tôi
không ở văn phòng thường xuyên

Available 24 hours a day/ 7 days a week

PHỤC VỤ THEO YÊU CẦU CỦA TANG CHỦ

Địa điểm uyển chuyển • Chôn cất theo thẻ Mediplan của Bộ Xã Hội
Tùy nghi cử hành theo các nghi lễ tôn giáo, phong tục và hoàn cảnh

THAM KHẢO MIỄN PHÍ • CÓ NGƯỜI VIỆT PHỤC VỤ

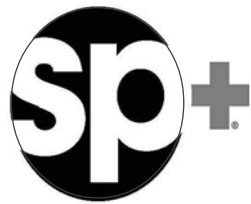
GREGORY J. LINDEMAN
Owner/ Director
greg@midtownfunerals.com

3918 W. Irving Park Road
Chicago, IL 60618
773. 654. 3744
midtownfunerals.com

Quý khách
an tâm
khi
đậu xe
trong
PARKING
của
Hội Người Việt

**5017 N. Winthrop
Chicago, Illinois 60640
(Argyle và Winthrop)**

888.578.7275

• **Đậu xe theo tháng:**
(Monthly parking available):

\$ 140

**KHI QUÝ VỊ ĐẬU XE, LỢI TỨC THU ĐƯỢC
TỪ PARKING SẼ GIÚP HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
HOÀN THÀNH NHIỆM VỤ:**

- Hỗ trợ, phát triển các chương trình văn hóa, xã hội và giáo dục khác nhau để phục vụ người Việt và các nhóm dân tộc khác ở Illinois.
- Xây dựng tinh thần tương trợ lẫn nhau trong cộng đồng.
- Thúc đẩy mối quan hệ chặt chẽ hơn với các tổ chức khác nhau của người Việt quốc gia trong một nỗ lực chung để phục vụ theo nhu cầu của các thành viên trong cộng đồng.
- Tăng cường và duy trì sự đoàn kết của mọi cư dân người Việt trong tiểu bang Illinois.

Điều hành: SP+ 888-578-7275

**Funds from the parking
allows the Vietnamese Association of Illinois
to accomplish our mission:**

1. To promote, support, and develop various cultural, social, and educational programs to serve Vietnamese Americans and other ethnic groups in Illinois.
2. To help generate the mutual assistance spirit among Vietnamese ethnic group members.
3. To foster closer relationships with various Vietnamese organizations in a common effort to serve the needs of Vietnamese Americans in the state of Illinois.
4. To strengthen and perpetuate the unity and solidarity of the Vietnamese Americans residing in the state of Illinois

Parking is managed by SP+ 888-578-7275

Mua chỗ đỗ xe tại www.parking.com với giá đặc biệt này.
Purchase parking at www.parking.com for this special rate.

CẦN TUYỂN

NHÂN VIÊN CHĂM SÓC

Người Cao Niên Tại Gia

\$16.5 / Giờ

Chương trình Chăm sóc Cao niên đang phát triển, và chúng tôi cần tuyển chọn thêm nhân viên giúp đỡ phục vụ chăm sóc tại gia cho cao niên, đa ngôn ngữ, có trình độ chuyên môn về văn hóa nơi các Quận Hạt Cook, Dupage, Kane và Will trong các sinh hoạt hằng ngày, các công việc gia đình để giúp họ sống độc lập trong nhà cũng như trong cộng đồng.

Điều kiện:

- Có bằng Trung học hoặc bằng giáo dục nói chung.
- Có 1 năm kinh nghiệm chăm sóc con cái hay các thành viên trong gia đình.
- 18 tuổi trở lên
- Có đủ điều kiện làm việc tại Hoa Kỳ
- Có khả năng, đọc, viết và nói, hiểu tiếng Mỹ
- Có thể lực để khiêng, kéo, bế được 25 ki-lô

• **HUẤN LUYỆN CÓ TRẢ LƯƠNG**

• **LỊCH LÀM VIỆC LINH ĐỘNG**

• **CÓ THỂ
LÀM VIỆC BÀN THỜI GIAN**

• **CÓ BẢO HIỂM Y TẾ/ NHA KHOA
KHI LÀM VIỆC TỪ 30 G/TUẦN**

• **LƯƠNG BỔNG HẬU/
CÓ THƯỜNG CUỐI NĂM**

**Xin nhanh chóng liên lạc với chúng
tôi để sớm được ghi danh làm việc:**

Nguyen Tran

Email: nguyen.tran@hnvi.org

(309) 388-2137

Chicago, Cook County & Skokie area:
5110 N. Broadway Street, Chicago, IL 60640
Tel: (773)728-3700 - Fax: (773) 728-0497

Dupage, Kane & Will County area:
640 E. St. Charles Rd., Suite 200
Carol Stream, IL 60188
Tel: (331)806-3155 - Fax: (331)806-3155

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS

Cung Ứng Các Dịch Vụ :

BỔ TÚC KHẢ NĂNG NGƯỜI LỚN (ADULT EDUCATION)

- Anh Ngữ Căn Bản (ESL- English as Sec. Lang.)
- Vi Tính Căn Bản (Computer Literacy)
- Luyện Thi Nhập Tịch (Citizenship Classes)

CHƯƠNG TRÌNH THANH THIẾU NIÊN (YOUTH PROGRAM)

- Kèm Sau Giờ Học (After School Tutoring)
- Sinh Hoạt Thiếu Nhi (Youth Activities)
- Trại Hè (Summer Camps)

Trụ sở :Hai Văn Phòng của Hội
tại Chicago và Dupage:

(773)728-3700

(630)580-9438

Giờ Làm Việc:

Từ Thứ Hai - Thứ Sáu

Từ 9:00am đến 5:00pm

- **Giúp Xin Trợ Cấp Xã Hội Các Loại**
- **Chăm Sóc Cao Niên Tại Gia**
  - Bảo Hiểm Y Tế
  - Hỗ Trợ Luật Pháp
- **Nhập Tịch, Hồ Sơ Di Trú**
- **Phiên Dịch, Thông Dịch**
- **Tư Vấn, Huấn Luyện**
- **Thực Tập Phỏng Vấn Về Di Trú**
- **Thị Thực Công Chứng**
- **Hỗ Trợ Sinh Hoạt**